

מי לעזרה כמו עבדו כשעשו עולות ולשפיע בעזרה אין לחות כי כללה למלתא נראה
 סדר הוא בכל מקום שאי אפשר לעשות בעזרה שום דבר שהריך הכתוב לעשות
 בעזרה כי אם בישיבה זו ויכול לעשות בין כהן בין מי שיהיה כגון קדוש ידים ורגלים מן
 הכיור אי לא כתיב קרא אחריאי לעמוד לברך וכגון שמירת המקדש שאי אפשר בלא
 שמירה כדלפנין בגמרא ואריך לשמור הכהנים הקדש ממנו כדכתיב אחר ויגדל
 אהך לפני אהל מועד: בית הגיבועין כהנו בתוספת ארפת שכן כתיב בשם הר"ר
 יחזק ב"ר ברוך דעל שם האורה נקראה הגיבועין שהיה עשוי כמין האכסדרה כדתיב
 בפ"ק דמסכת מדות ואכסדרה היא סרוסא מרחה אחת כדמשמע בפ"א לא יחפור דעולם
 לאכסדרה הוא דומה וגיבועין אגון נילנות חמס וספר הערוך כמו כן יסדו ע"פ
 נילנות: בית המוקד כתיב בתוספת ארפת דשני בית המוקד הי' אחד גדול ואחד
 קטן. נראה לי דבבביל כן לא היה בית המוקד עשוי עליה ממני שיהיה המוקד
 הי' מדליקין בו האש ללורך מדורה והיה לריך לחוש פן תעשר בית המוקד
 עוד י' חשב' שלא יגלה עפן דרך הסדקים שבתקרה לעלה ויטעמו אחרים
 הכהנים שלמעלה ועוד הבית המוקד היה לריך להיות למטה ולא למעלה משום
 טרחה דהיינו ואפי' עינין שההכנים יהיו למעלה והולכים למטה לסיפק את
 אפשר בית המוקד לעשות עליה על גבי דל"ח היו לריך ליהם להיות למעלה ולכן
 לא היה בלוחם שני בחים אלא אש המוקד לא למעלה ועוד ו"ל לא היה למטה ע"פ
 הכסף לא היו יכולין לעשות ואל"פ שהכנים למעלה והולכים למטה משום דבעיני
 וי"ו ע"ך (הנה"ה פירוש טפלים לך בשמירתם שאינם שומרים בגובה כמותו ע"כ).
 וי"ו דכיוון שהיו כמו ביצה כמו צלעיה וצית וצחתייה ותקרה שמספקת ציניהם לא
 חביבה כליה אם הפסק אכל אם הכנים שכל אברים צחתייה או ו"ל דלמלא חביב
 הפסק שאל"כ למה לא עשו בית אצבעים ומיזוך כיפה ע"ג כיפה כיון דל"ח עניות בטקס
 עשירות ואי דקתיי בפ"ק דמסכת מדות דבן לוי יסן לו מבחין ואל"כ דעילה העדר
 מפסקים בין לוי לכהן ו"ל דעילה לא חביב כמו כיפה שמספקת בית צית ואל"כ לבית
 המוקד מיזוך גמור אלא משום דלמיה לנימר לדוה כמי צבנין של עץ והיו יותר
 ברתון בוגין צבין של עץ מפני שבבנין אברים מהמעט רוחב רוחב הבית והעזרה ע"כ
 כותלים שצריכין לעשות רחבים משל עץ כל זה מהרשב"ד ו"ל: והרובים שומרים
 שם רובים קרי כהנים שלא הגיעו עדיין לעשות עבודה כגון פחותים מי"ג כמו ויגדל
 העדר (ומתורגם) ורבה צריכה ל"פ שעדיין לא הגיעו לעשות עבודה ואין יכולים לעשותה
 עדיין ליה שומרים שאינם שבוטין לעבוד אים: רואים לשמור ועוד הואיל ויכולין
 לעבוד אין אלו מניחין אותם לשמור: בית המוקד בפה וכו' בית המוקד פ"ה ו"ל
 בפ"ק דיומא על שם שלא היה כבש משל לעולם ומפני שהיו עולין אהרן ללורך
 אחזבן דלמרינן צחרת כהנים שמתם להביא מן הכהנים שמתו ומהו בני הארץ הכהן
 אש על ומתורגם א"פ: הכהנים יורד מן השמים מטה להביא מן הכהנים ומבטח שבת
 תמן ומאחיזין את האור במדורת בית המוקד ע"ש פ"ס השיבה דכהנים ורזין הס ולא
 אהו להעביר ומירם רש"י ו"ל והתחמם שם כהנים שהיו הולכים יחפים ע"פ רמב"ם
 העורה דלמרינן צחרת האוילי וכלי שרת מוקדן ועורה מוקדת מה מלאו בכלי שרת
 שלא דבר הוצין בין ירד לכלי והתם נקפאן אף מוקד אף עכ"ל וי"ו וי"ו ח"ך
 צינו לבין הרמס' מן הכה"ן שדפסו. בית המוקד כיפה וכו' גמ' פריך וחד שומר הוא
 דהוה לבית המוקד והתן בפ"ק דמדות ששים שערים היו לבית המוקד ונדקרי ליה
 שערים אלמלא נדליים היו ואריך כל חד שימור בפני עצמו ועוד מדקתיי התם כפיכא
 א"י ויהוה לו ששים פתוח לעזרה כפיכא קצן היה לו משמע דבעד גדול היה צריכה
 פתח קטן בדרו והיה לריך שומר ומפני אמר אביי כיון דבני הרדי הוו קיימי זה כנגד
 זה אחד פתוח לר הר הבית ואחד פתוח לעזרה בחד שומר סגי להו מניע ורואה קצן
 וכן וי"ו בני הרדי הוו קיימי ארוה הפתוח לעזרה היה עומד אל קרן מזרחית לפנות
 וארוה הפתוח לר הבית היה בחצו' של כותל מזרחי מיד שמחולל החול והיו שומרין
 זה לזה ע"כ עם פירוש הרמ"ם ו"ל: מוקף רובדין של אבן בגמרא פריך ומי היו
 מופלגי אצבעים והא כתיב והבית והבית בהבנות אבן שלמה וכו' ודריך אביי דמתקיי ומייהו
 מתיקרא אבני וצחרתי ואבני כדכתיב: אבני עשר אמות ואבני ששה אמות ארתן
 שתי אמות שבוטלות לערך איתנוואותי וכן בולטות וכן לעזרה שרת לחותהו האבותם
 בברזל אכל משבאלו לעזרה אכור להיך עליהם ברזל וכן כתיב כל כלי ברזל לא תשמע
 צית בהבנותו צית איתו כשמתא כל בתוך שמת: ווקני בית אב ישנים שם
 ע"פ אהרן רובדים דלאו אורת ארעא לעיולי משות לבית המקדש: פרחי בהרובה
 דמשו לעזרה עבודה רובין דלא משו לעמעד עבודה: איש כסרתו ר"פ ס' בחרה
 דע"ז דף ס"ה: לא היו ישנים בבגדי קדש מפרש בגמרא דה"ק דאשילי הילוך
 אכור להלך בהן שלא בשעת עבודה אלא משום דבעי למיחיי כיפה פושטין ומקפלין
 [הנה"ה הר"ר יהוסף] כתב דברזן פסרים ל"ג] וכו' דליירי בלארסי' שיה
 קתי רישא גמי לא היו יפים. ואיחא ציומא ר"פ דא לו ובתוספות דפ' כל בשאר
 דף ק"י. [הנה"ה לטון הר"ם ו"ל לא היו ישנים בצנדי קדש וכו' משמע שהיו ישנים
 בלילה וכו' וקשה דתמן בפ"ה דמדות כל משמר שאינו עומד ואומר לו איש הר הבית
 שלום ע"ך ע"כ שהיו יסן רובצו במקלו וכו' והר"ם מקיניו מפרש לא דקתיי א"י היו
 ישנים וכו' קאי אוקני צית א"י דקתיי וקני צית א"י ששים שם ומדברי הרמ"ם ו"ל
 בטוף הלכות בית המוקד נראה שהיה שבת דקאי גמי על פסח כהונה שם שומרים
 ולדעתו ו"ל שלא היה יסן כל המשמר אלא עושין משמרות משמרות אלו שומרין ואלו
 יסנים וכן עושין כל הלילה ואותם שהיו שומרים בלילה העת שיבא המזמור אם אינאלוס
 ישנים חוצפן במקלו ע"כ]. וכתב בהרשב"ד ו"ל פרהי כהונה ה' היו שומרים בית
 המוקד הרובים היו שומרים בית אצבעים וצית הגיבועין והטעם הכונה לומר מפני
 שבית המוקד היה לריך יותר בני דעת לשמור מפני שמקום חשוב וקדוש היה יותר
 מפני שהיה מקום בית המוקד בעזרה ואפי"ם שלא היה קדוש קדושת עזרה מ"מ כיון
 שהיה בנין העזרה הנמירו בו יותר מהאר מקומות אלו משום דשני שערים
 לבית המוקד כדלמרינן בגמרא ואפי"ם לא היה חד שומר וכו' אפשר דל"ח דל"ח דעת
 דשיינו גדולים שהיו ראוין לעבודה ועל כן נראה שלא היו יסנים על הכסחות אלא

אם היה לריך לישב אחד מהם כשהיה חלש היה יושב עליה על כסאו ואל"כ מיל
 לרובים לא היה כסאות ולפרחי כהונה היו כסאות וי"ל מפני שפרחי כהונה כיון
 שכבדו לעזרה היו מסייעין את קני צית א"כ כעבודות והיו לריך חזוק יותר מן
 הרובין. ווקני צית א"כ עומן היו ישנים כדי שיוכלו לנסול הסוכה שבעזרה בית
 ואל"כ דל"ח ישיבה בעזרה כ"כ שנים לא אמרן כיכל ללא אפשר ספיר דמי פ"ג.
 ומתוך פירושו נראה דגרים הוא ו"ל כסאו וכן גרים הרמ"ם ו"ל אכל המפרש שדפסו
 שבחלמוד נראה דגרים כסאות: לא היו ישנים בבגדי קדש אוקני צית א"כ
 קאי כלומר דילמא ס"ד שהיו ישנים בצנדי קדש כדי שיהיו מוממים בלי חמור
 לעבודה קמ"ל: אירע קרי באחד מרבה נראה דלכולהו קאי צית לאותם ששומרים
 צית אצבעים וצית הגיבועין וצית לאותם ששומרים צית המוקד. ואיחא בתי' ר"פ
 כל הפסולין: ומדורה היתה שם פ' הרואה דף ס"ד ונראה שפירש סס רש"י
 ו"ל דמדקתיי וצית הכה"ל כבוד משמע גמי דל"ח שפסרין צית הכה"ל שפירש
 לרבות טעם. ואיחא ציבוראמי פ' כינר טולין: היתה שם צית המוקד: ובית
 כסא של כבוד בתוך המחילם ובבביל כך משמעו שהיה שם בית הכה"ל משום
 דקיימא לן בעל קרי שבביל ולא כסיל את המים כשישיל את המים עמא לסיכך היה
 לריך לבית הכה"ל כדי שיטיל מים לשם ואל"כ יתרה ומתורגמי דפ' כינר טולין י'ם
 לפרש דבביל כך הוצרך להשמיעו צית הכה"ל כדי לאחזקתו דל"ח דל"ח בלא צדקה
 שומחה אלא נקיות אש"כ לא ר'ו להעמידו תחת הבירה ואל"כ דקיי"ל דמחילות לא
 צו על ידי גלגל: ירד ושב"ל וכו' והא דתמן בפ' שני דמגילה לא מוזן ולא עובדין
 בלא צדקה ציבוראמי פ' כינר טולין: היתה שם צית המוקד: ובית
 וכשביעי יום שביעי וספר מקצתו יפגול דס"ד האויל ולינה אחר היום מהחלת
 הלינה היו שביעי קמ"ל דלעומן עבילה עד דהיו יום דכתיב וספרה לה שבעת ימים
 ימים ולא לינה ונדע ויולדת שצילתה בלילה שהרי כל י' שלהם הם שמיחים הלך
 ליל שמים יום שובלין: והא וישבו לו אצל אחיו בהבנותו דל"ח דל"ח איתו
 טבור עד שיעריב משום דלא פגול יום הוא ו"ל דתחמם לא הפריחוהו ללכת וללמא
 משם האויל ולינה הוא דלא דלמרינן ס"י אל יכנס במחנה ליום היינו מדבבין מן
 הכפרים שדפסו שבתלמוד. ח"ל הרב"ד ו"ל צא וישב לו אצל אחיו הכהנים ואל"כ
 כיון דעבול יום אכור במחנה ליום א"כ הילך היה חזר וישב אצל אחיו הכהנים
 הריך ללא חלסר ס"י יכנס כי אם בעזרת נשים בלבד אכל בחיל היה מותר כ"ס
 בשאר הר הבית וצית המוקד בלפון קאי ובתוספות מערבית כל צית המוקד בחצו'
 הכני חוץ לעזרה חול היה להשתטטתה ובלוחה לכבש כל הפסולה היה יושב
 וזה הכהנים היו יושבים צית המוקד ואין מפסקי ציורה כי אם פתח הלכסו ויוון
 שהיה כהנים פתוח חוץ הרי הוא כיושב אל"כ צית המוקד עצמו אלא קשה דבבביל מות
 מוסף בתקלת צבנין צית המוקד הית' היה עשוי כמו שהענין והתמלא קתה גורע
 יותר מבבילן כי לשם טיוב בנרות דולקים מלאן ומכאן עד שהיה מעי' לבית הכה"ל
 ובכל מהים שהוא צא וישב אצל אחיו הכהנים עד ששערים נפתחו וכו' וגם ר"ח
 בן יעקב אמר לשם במסכת מדות שצמכנה חמרת הלכות תחת החיל וי"ל וי"ו לך בדי
 והכל נמתיתין לא פליג ר"ח בן יעקב וי"ל דהכא צמתיתין לא אינרריך לאשמועינן
 אלא מילי דמקדש הילך היו נוהגין בו בלילה עד זמן הקרבת התמיד ובבביל כך
 צבאן כמו כן לא נקום למיחיי מקום שהלרם שומרים משום דהתא לא נקום אלא
 מיילי דמקדש ואפי"ם הכא מפרש דלאו מילתא דמנייחא הילך היו שובין ונכ א"כ היו
 יושבים וישנים בצנדיהם וגם אם אירע קרי לאחד מהם הילך היו עושים וגם שהיתה
 מדורה לשם וצית כה"ל לכבוד אכל לשם במסכת מדות קמיי מיילי דבנין צית המקדש
 הילך היה קתה נקיש ואויל ממקדש נופים כמה מקומות מיוחדים היו לשמור צית
 המקדש היינו לשם מקומות של כהנים צית אצבעים וצית הגיבועין וצית המוקד ואלתהר
 סל"ג ההם הילך עשוי בית המוקד אלא משום דסדר המקומות קא נקיש ואויל הר
 הבית והעזרה הילך היה רגיל איש הר הבית לעשות ואל"כ מתחיל צבנין הר הבית
 ונפיש מיילי דמוקד צבנינו פפי משמר המקומות לסיפק קמייים צה ומפרש ואויל
 ובתוספות ענין הלכות משום ששם חוץ מיילי דלכתיבא כמו שערים מפני ששם
 הלכות של בית המוקד היו כלפי חוץ בולטין יותר מצית המוקד עצמו ואל"כ נקם
 צית המוקד נופים ומפרש ואויל דמוקף רובדין היה כדי שגשם זקף צית א"כ היו ישנים
 אותה צה איהם לרבים כקף צמתיתין כי לשם מניד ציינו והכל לא ירכיבו צבנינו
 וגם צה לא היה לריך להגיד אי אירע קרי וכו' אלא מילתא אב אוריחא קמ"ל
 שחכמה היתה צנייה תחת הגירה והיה הולך תחת המסכה ולא היו שם הלכות אלא
 על [ידו] הנרות היה הולך עד שמגיע לבית הסבילה ומדורה לא שייך לבנין לסיכך לא
 הני לה החס וגם צית הכה"ל כל כבוד לא היה אלא מנייחא של אצבעי ועוד לאו אורת
 ארעא לכולהו ענין צית המוקד ועוד דלמחות לא נהקדשו ובניינא דחול הוא ועוד
 כי לא חביב בנין. ומכאן ואילך כל מה שמסיים צבאן בפסקת תמיד אין לריך לשם
 נכוס ואל"כ מעי"ח: דבנין הוא ור' אליעזר גמי מתייחא אב אוריחא קמ"ל שחכמה
 היתה צנייה תחת החול ות"ק גמי איבא לנימר מדורה שיהיה מטה תחת החיל וכו'
 הרשב"ד ו"ל. והלריך עוד לפרש דלאו פליגי בחילי פליגי. וביד כפ"ה דהלכות צית
 הבחירה סימן י"ה ובפ"ה איבא גמי מתייחא וקתה מסומן ב' וכל סימן ג' ב' פ'
 שהווא רוצה לתרומה את המזבח כקף צמתיתין פריך מדקתיי מן שהווא רואה אלמא
 לאו צפיים תלוא מילתא דאי צה פיי מס לו למחר לנסול ימתיין עד שיפול ענין
 בארזל הדרת גמי יבא ויפוס ומסיק רבא דה"ק מן שהווא רואה לכה ולפייס חלכות צית
 ופוגל וכו': ודופק פירש הרמ"ם ו"ל לטון דופק מורה על המקום שפתח בנחה כמו
 קול דודי דופק ע"כ. וביד ר"פ שני דל"ח תמיוין ומספין. וי"ל שירוש חויל"כ גמי
 ויפוס וכו' עד אכל הכא כיון דהוה צית המוקד שעדיין לא ירדו לעזרה ואיבא גמי
 צבתי המוקד מקום המוקד ופייס ובעזרה א"כ אפשר דל"ח מן משום דל"ח נכון
 לעמוד בעזרה בלא מלנפת כדלמרינן הממונה בא ויגול מלנפת של אחד ויודעים כולם

שמעון

תמנו פים מחילי א"י משום דהו קיימי ככוליא ר' מנביז חי אפשר דהו אחרים לבי
ולקמן שלחתי שפיים את סדר תרומת הדגן והטעם זמן עבודה יום בחיטת קתי וירדו
לסל ללשכת הגזית ופעמא כאשר פירשתי שאלו מקום קרוב להם יותר להפיק כ"כ
המפרש אבל הרמב"ם ז"ל בספר שני מה"ל כתב יצואו ועמדו בלשכת הגזית ופיסו
פיים דלשון ושי ע"כ אלף שהוספתי בהשקפה לשון המפרש שבדפוס ז"ל : ב כפית
רע"ל פשט פתח קמן שבתוך גופו של פתח גדול כתב עליו הר"ר יוסף ז"ל פירוש
זה קרה עובד כי מלא ענין בית המוקד שהיה בלשון ופתח הגדול שהיה במזרח ויתר
נראה לפרש דהיינו הפשט שהוא בבית המוקד עלמנו כדחנן במסכת מדות פ"א ע"כ :
נמשל את המפתח מתחת הכנאל של שיש ולא היה פותח שערי עזרה עד שיעלה
עמוד השחר אלף נמשל את המפתח ופתח את הפשט וכן הפתח ר' יהודה למדות
היא דלמור ההם פ"ק פתח קמן היה לו שני נכסין בלשון את העזרה : וישתי
אבוקות של אור בידם כתב הרמב"ם ז"ל בנפך הלכות בית הכזירה כקדר הזה
עשין בכל ילנה וילנה מן מלני שבה שאין בידם אור אלף בודקין צנרות בלדוקין שם
מ"ט ע"כ . וכתב הר"ר דלע"נ דלני אלף שבות שאין הכל דלפטר צנרות
הדולקים מ"ט : אלא הולכין באבוקות דרך המזרח ואילו וכו' בלשכדלל אל בנין
מוקי לה בגמרא דלל עין אכור לעשות צנורה וליף לה צנרייתא בגמרא מקרא דכתיב
לא תעט לך אכרה כל עין יתירה הוא לדרשה אל תעט לך אכרה ולא תעט לך כל
עין אלף מזה וגו' . הלו הולכין תחת האבוקות אל העזרה כגון מזרח ואלו הילכין
דרך דלמור ההם עד שהגיעו פתח קמן אלף העזרה אלף המוקד עשי חניהן לשבת עובד חניהן
הי צנורה כדאמרין במנחות דלישון ועריכתן לרין לעשות בפנים ובמזרח הייה כדחנן
בפ"ק למסכת מדות ע"ל המפרש שבדפוס ז"ל . וז"ל הרשב"ד ז"ל נש' את המפתח פ"ו נמשל
המנוחה את המפתח ופתח את הפשט פתח קמן הי' עשי בית המוקד כדי שיהו יעולין לניכס
מזוזה לעזרה ולפשט את כל העזרה בדרך הכניסה שבוין פתח קמן שחך פתח גדול
או אלף פתח מן הכל מסני שקפה היה להם לפתוח פתח גדול בלילה ועל שם שהיו
מסתפקין את העזרה וקול פשט דהיי תאן במסכת מדות שני שערים היו לו לניה
המוקד אחד פתוח וקול ואחד לעזרה זה שהיה פתוח לעזרה פשט קמן היה
לו שני נכסין בלשון את העזרה לפי שכל העזרה גביה בלשכדלל ע"כ מעודים
ומקורה אלף בלמט העזרה מקום המזנה והכנסה ומקום שחיטה לא היה מקורה
ומ"ט ר"ק שפי אלו שני רוחות מזרח ומערב משום דכתיב פניו צריפה דנגמסה
מדות אמרינן לבית המוקד בלשון קאי כיון שגביה המוקד היו נכסין לעזרה מנה
דרך כל את דקא קיימי ללל מזרח קפנעא במזרח צריפה ודרך דקיימא ללל מערב
קפנעא במערב צריפה וכו הכת בלילה ללל מערב צריפה לסגן מערב ודרום שהיה לא
היו מנישין אלו לאלו אלף במוקד עשי חניהן ואתה הלכה בהיה צנורה העזרה
כדליתא במסכת מדות וא"כ כפנעו זה היה אצרו שוב הכ' שום כפל לשון לומר
הכל מלפניו בלשון כל הכלים במקומן ולא חסר דבר : דהיינו אלו לאלו כל מלפני מנה
העמידו עשי חניהן והקניטו כדרי שיעשו חניהן ע"כ"ל [הראב"ד ז"ל : העמידו
מלאכה ככניס עשי חניהן לעשות חניהן ולהם חמין לרבייה מן המפתח שבדפוס . ובספר
כ"י מלפני לעשות חניהן וכתב הר"ר יוסף ז"ל עד שהן מנישין למקום עשי חניהן
ליל לללו היינו נכסתי עשי חניהן כי היה הייה בלל מזרח גדל השער קמן בלשון למקום
הכניסה כדחנן במסכת מדות פ"א אלף מוקד מיוחד היה בעזרה שבו היו עשין חניהן
החניהן ולשכת עשי חניהן היה להם מיוחדת לכלו ע"כ ז"ל . ובגמרא פירך
למזרח החניהן היו קדמי דמקמינו לעשות חניהן מכלל דהשתא הוו מקדשו ליה
ע"כ המזבח והחנייה וערך עליה העולה לעולם למלך שהיה עולה ראשונה ויתיר ר'
ימייה לתאן הרבוייה במחבת להם והמין ולא שיהא מקשייה קודם עבודת החמיד
וכדפרישנא . וכן תרונה נ"כ צירולמי דשקלים פ"ו ודכ"ט שני דמגלה . וביד שם ר"ס
שני : ד מי שובח לתרומה את המזבח וכו' ביד שם פ' סימן ז"ב : והן
אומרים הוזהר שמתא לעבד כבלי עד שתקריש וירך ורגלי וכו' לר"א בר"ש
דכ"ל אין לומר מועלת קדש ידים ורגלים וחיוב דהבא וררין פריקין לדקמן לא
מיידי ככהי עתיקי פירוש בלשון ששקו עד הנה בצנרים ופדלים אלף ככהי חדתי
כדי מוקמינן לה צנרייה פ' שני ובכתבינו יותר מבוחר לקמן ר"פ שני : והרי
המפתח ללל זה היה אומר לו הרי המפתח המונה ביות צין הכנס לעזרה וכו' פירש
המפרש שבדפוס ולא משמע מן הפירוש הנגזר ז"ל . וכתב עוד הרשב"ד ז"ל מה
שמקיים היאך היה נכנס לקדש ידיו ורגליו מן הכיור והרי הכיור חנן בפ"ג למסכת
מדות שהיה צין האולם ולמזבח והין בפ"ק דתוספתא דלנים דללל רחוק ידים ורגלים
אכור לניכס בין האולם ולמזבח וי"ל דלא פרבא היה דרוקא שלל רחוק ידים ורגלים
לא הוה נכנס ונגון שפטייל מים אלף מי שהיה מ"י כגון זה הכיור את המזבח יכול
בטוב לניכס כיון שלל הטיל מים לאחר שבינה ועוד י"ל דהוא דללל רחוק דקתי
בדוספתא רמייה בעלמא קאמר דאין לרין קדוש ידים ורגלים אלף לעבודה ומטייל מים
ע"כ ז"ל : ולא נר בידו לפי וצריכו אפילו שכולך יחידי) שובך יחידי אלף מלך
לאור המערכה ולא היו רחוקין ארו לוי שחיו מלך אחד של כנס במזרחו חובת עובד ע"כ
הכנס שהוא גובה ד' אמות היה מפסיק בן פירש המפרש שבתלמוד ומזמן הענין אל"פ
שהלשון שלל כדדור אלף הרשב"ד ז"ל פירש אין אדם נכנס עמו כלומר אינו טרך
לשום כהן לביות נכנס עמו לעשות תרומת הדגן מפני שאין שם עובד כלה
היה הוא לללו יכול שפשה : ולא נר בידו כלומר ולא נר היה בידו אלף היה
מהך לאור המערכה ועל כן אינו צריך לכהן לשולך נר בידו ולא כהן אחר היה לרין
ללכת עמו כדי שיתפוס לו הנר שיהא מן הכיור וגם כשיקדש ידיו ורגליו מפני שלל
היה צריך לאורה שהרי [מהלך] לאור המערכה אלף ודאי אם היה צריך ללל או
יהיה ודאי צריך כהן לזכות עמו במערכה הר : כי הוה עבודה כרת בפני עזמה
ומי שיהיה ווכס על שוב לא הוה נשתי כהן אחר להשתקם בה כמו במחנה ע"כ
ז"ל : לא היו רואין אורו וכו' פ' קבלה דף כ"א : מובנה לביור כנייה הר"ר
יוסף ז"ל ק"ה וקד דירק במה וסגול כגון וכתב מן מלפני . וכתב עוד על הפירוש
שפירש רע"ל בשם רמב"ם ז"ל שהמוני וכו' עד שלל יתקדשו ויפסל בלייה כתב פירוש

זה כמה הוא רחוק מן האמת כי שמים שכבר קדשו בכני דהיינו ציור מה יושע
לסל מה שיתקדש ללני של חול כלל ע"כ : ולא שומעין את קולו מפני שר"ל עד
שהיו שומעין את קול העץ שעשה בן קמין שששמעלוהו נאמע קולו של העץ קתי הכי :
והן אומרים הגיע לומר שאר אמוי הכהנים שהיה להם לעבוד בלוחו יום אומרים
הגיע הכהנים לביור והיו גם הם מומנים עממן לנורך עובדים כדקתי לקמן פ' שני
הראב"ד ז"ל . ומשמע מפירושו ז"ל דמלת עת לא נרסיין . וכן צירוש המפרש שבדפוס
היו כתוב אלף והם אומרים הגיע לקדש ע"כ . גם הרב ר' גלאל אשכנזי ז"ל מתקם
מן המשנה שבלשון : נמשל מחמת הבסוף וכו' פ' קדשי קדשים דף ס"ד : ופינת
את הגחלים ח"ך וליך כל"ל : וחתה מן המאובכות הפנימיות וכו' הרומז
הדשן שהיו מברצין הדשן והגחלים . ומלפני בח"כ פרשת לו פירש שני דמדכתיב אר
חלכל האש אלף העולה שמיין שאין לו להרוס אלף מדשן העולה ולא מדשן כלפי מעלה .
ועיין במה שכתבתי בפ' טרף בקלפי סימן ג' : הגיע לרצפה של עזרה כשיד
מן הכנסה שבו צנרים והפך פניו ללשון העזרה או הוא הולך במזרחו של כנס :
צבר את הגחלים היינו מאובכות שחרש עם הדשן : מקום שנותנין וכו' והיינו
זמנו חלל המזבח : רחוק מן הכבש שלשה טפחים למזרח רחוק מן הכנס שלשה
טפחים היה שם מקום עשוי לנורך מוראת העין ודישון וכו' שקבלה היא למשה מסיני
שקר צריך הרשב"ד ז"ל . והוא עלמנו ז"ל נקן עסס אחר לקמן רפ"ק קדשים . ושם
בצחים דף ס"ד מפרש רש"י ז"ל הגיע לרצפה וכו' ללשון הכנס הפך פניו כלפי מזבח
כי ציריהו מן הכנס פניו הם לדרום וכהוא צרפה ממזרח פניו ללשון כלפי מעלה
והולך במזרחו של כנס ומתקרב למזבח עשר אמות ממקום שכלה דהיינו רחוק מרפא
המזבח כ"כ אמה ע"כ . ועיין בספר קרבן אהרן פ' שני דפרשת לו . והו גרסינן ההם
בגמרא עלה דמתניתין דקתי מקום שנותנין מוראת העין וכו' לר"ר יוחנן ב"ר ורבה
כמה שהן של כהנים גדול שאין להן צנרות יורר קל ומזרחה ואלה עומדים ששכס
זורקה יותר משלשים אמה כשהיא עושה עלות העוף בקרן מערבית דרומית אלף היתה
רבה שזרחה צריך לזרקה למזרח וטובה כל אלכסון של עשרים ואח"כ על עשרים
ואח"כ שזרחה ממקום שהוא עומד עד מזרחו של כנס אין פתוח מל"כ ששה מן הקרן
לכנס ורוחה הכנס פ"ו אמה הרי כ"כ וכל מזרחו צריפה אמת ומרי חומתו בללכסות
נמלא חוספת שמנה אמות וד' חומשים הרי שלשים אמה וד' טפחים [הנה"ה פירוש הם
הד' חומשים של השנים הנהורים אלף מפני שהאמה היא ששה טפחים וחמשה חומשים
יש באמה ללל האורך לקרוחה גדולים והיא היא] גדולים וזיה הדשן היה משך ממזרחו
של כנס ז' טפחים הרי שלשים ואחת וטפח ע"כ . ופירש המפרש שבדפוס ללל את הגחלים
ע"כ הרש"פ רחוק מן הכנס שלשה טפחים ללל דכתיב זמנו ואמרין וזמנו שלל יסור וכו'
ואל ששין זמנו וכו' המזבח ונהי דכנס המזבח ללל מליי מכל מקום היה לנו לקרבו אלף
המזבח ועדיין הוא רחוק מן המזבח עשרים אמות אחר ללל רבי דמושלך דכתיב בצנורה
וגוהו דייקין דכתיב בצנורה וכו' והלכין אמה אלף המזבח קדמה וקיים לכו דלל
מיקרי השלכה פחות מד' אמות ושיעור שמנה אמות לעולה העוף היא נעשית על קרן
דרומית ומזרחה הלכין מניח את הדשן רחוק מן המזבח עשרים אמות מקום שנותנין
שם מזרחה וטובה ודישון מזבח הפנימי ודישון המזרח וכל אלף נכלשין במקומן אלף
תמונה הדשן של דלל היתה נבלעת מלמתיקן צימאן עשרה קשים נעשו לללו חומתו וכו'
ופרטיקו ותו ליכא וכו' אחר אבי מוראת העוף ודישון מזבח הפנימי ודישון המזרח
נבלשים במקומן וכו' חיתה דהרומה הדשן נמי קן נבלשת ה"ל לאחסונה ואמרין בצנורות
זשמו מלמד שטעונין גניזה דלשכור ליהות מהרומה הדשן ע"כ . ואינו עניני צימתי
מוראה אחר הרי מההיא דבפ"ק דיומא דף כ"א דקאשיב צנורות דהשן ודישון
מזרח וטובה ודישון מזבח הפנימי ודישון המזרח ואלף קאשיב צנורות תרומה הדשן וכהנו
שם החוספות בשם הר"ר פורת ז"ל דהיה דישון מזבח החיטין ואין נראה לר"ת דמנא
ליה היא פברא כיון דלא הויב ליה כבדי הך ועוד הא אמרינן בפ' כל שפה ובסלרי
תמורה ואמר הקדש לעולם אכור צחות שטעונין גניזה כדתיב זמנו צנורה וזמנו
שלל יסור אלמלא דלא הוי נבלע במקומן מדעשין גניזה . מיהו ז"ל דקרא לאו הויב
סמוך וס"ק אי לא הוה ניכס שיהא נבלע במקומן טעון גניזה . אל"ל נראה לי אם
חפר שם והוילא אוחיו קאמר דלפך הקדש לעולם אכור וכן פירש רש"י ז"ל
בסוף תמורה ע"כ ז"ל . והוא ד' צנורות פ' קדשי קדשים דף ס"ד כתבו דאין
ר"א מלל חציב תרומת הדשן דה"ל אשכחן צנ"ה וכו' . ועוד כתבו שם ז"ל
כיון דתרומת הדשן ודישון—מזבח הפנימי והמזרח נכלשין במקומן אמאי מועלין
בוה יותר מזה דבתרומת הדשן מועלין כדליתא ס"ס ב"ם דבחסין ובדישון מזבח
הפנימי והמזרח תאן במעילה לא נתיקן ולא מועלין וי"ל דשתי תרומת הדשן דלני קרא
ושמו וכו' חיתה וכו' שטח כנס מלמתיקן הוי שטח כנס מלמתיקן דלא היו נכלשין מעד ע"כ :
פרק ב' ראורו אחיו . לאוחו שתרם את המזבח ואסדרה לעיל קאי . ואיתה
פ' קבלה דף כ' ואמרין ההם אליבא דרנא דמתניתין דקתי מהירו
וקדשו ידיהם ורגליהם ואין נפסל קדוש אלף בלינה דלא אכתי לא עלה עמוד השחר
ור' הלשור בר"ש היה וכו' לר"א בר"ש ז"ל דכיון שקדש בתחלת עבודה שבו
לעבוד אפילו מלפני ועד עשרה ימים ואינו צריך לקדש עוד . הוא מיידי ככהי חדתי
פירוש שלל שמו בלינה ולא היו רחוקים ידים ורגלים . אבל רבי אליבא דרנא
דלמור דכ"ל דלינה כפלה אף בקדוש אף חט"פ שלל היה מתחלת בלינה אלף מקרות
הנכר מתניתין דמכשר היא קדוש בצריחה כדתיב ללל רבי אלף בר"ש צ"ה
כדכתבתי : נמשלו את המגריפות וכו' חוס' פ' המזבח מקדש דף פ"ו . בפירוש
רע"ל סוגיקס וכן בניו מהקין בריש גמרת פסחים ופירש גוי שהיה עוף ע"כ נעטו
אע"פ ש"ה ז"ל המזל מוילי . וסוק לא עוף אל חיה ע"כ . והראש"ש ז"ל סוגיקס
נון ולמד מתחלפיה אל פשעה כמו אן פשעה נשכה כמו לשכה וחזרו במסכת
מקואות המסכת את הטעם ע"כ ז"ל הרשב"ד ז"ל סוגיקס מו' בערך כל דבר שהוא
מריבש וגדול יותר מן האחר קרי סינוק כדחנן בפ' שני דמקואות המסכת את הטעם
לצדיי פירוש כמו הממלא כלומר שמריק אותו מלך אחד וממלא אותו ללל אחר הר

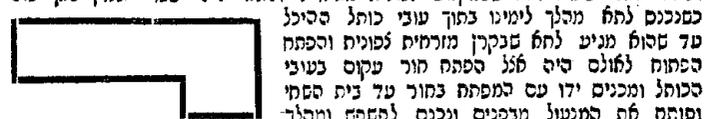
נמלא שאלותיו מקום יסוד גדול ומרובה יותר מן האחר וכן פירוש נדי מסתין דברים
 נמרה פסחים שהיה ממולא צליל ותבליט ואוכל ממנו אכליה גסה כמין כן כנאל יס
 לפת סוקים כלומר מניחין אותם לנד אחד במזבח והרי יסיה אותו הכל יותר מלא
 מן האחר ע"כ והרמב"ם ז"ל לא כירש רק סוקים עשין אותו כרי ע"כ דומה
 שמכיים לפירוש הערוך ז"ל: לצדדיו לנדי המזבח אלל המערכה ומל נג הסובב אם
 אין הכנס מהויקן הר"ש ז"ל. ואיתה בתוספות פ"ק ליומא דף כ': בסובב ע"ג
 הבבש ג"ל כסובב או על הכנס וכן הוא בת"כ פ"ט ז' פ"ט ז' פ"ט ז' ז"ל כנס
 ע"ג הסובב. ופירש הרשב"ד ז"ל פירוש או על הכנס שאם לא יחזיק הסובב יסדר
 גם על הכנס. וז"ל שני דהלכות המידין ומוספין כולה מהניחין עד סוף סימן
 ב' וסימן י"ג ז"ל ועס כהוב סודרין איחס כנס כנגד היסוד: ב החלו מעלין
 וכו' חולין פ' ג' ניד הנשה דף ז' וזירואמי פ' בתרא נגדים אהריס והוליל את הדגן לא תעטל ש"ס
 באורת כור יס מוחקין הכאף של כסל. ונס הר"ר יהוסף ז"ל מחקה. ועל מה
 פסירש רש"י לבור ושני כהובו כהב לפירוש זה קשה לנשן פעמים עליו וז"ע ע"כ.
 והגיה מפני שהאף גז"ל וכן כתב נג מלתי. וככה עוד לא תעטל כהב כירוש אל"ס
 שאלה עמוד השנה דכתיב ונגג נגדים אהריס והוליל את הדגן לא תעטל ש"ס
 כהן מלואיאה כי לא היו מביחין עליה כי כהנים רבים היו לריכין להוליל ע"כ.
 אלל מחוך פירוש הרשב"ד ז"ל בהגות פ' שני דהלכות המידין נראה דנגים כאלם
 בכהף ועל"ש פדקדק מדקתני שיש עליו כעל מאות כור ולא קתני שיש בו כאלם
 נראה כור משמע שהיה עס ע"אל מן המזבח נראה אמה וכו' ז"ל אמה על כ"כ
 ואותה אמה היה הסלמת עשר אמות לנזנה המזבח והיא נקראת תפוח ע"ש שהיתה
 נזונה על כל סביבו ואכשר שהיתה אהרה הסלל קולות קרנות עשין עולה כרי
 להרכיב מקום המערכה וכן מדקתני אהרה מעלין בלשר ע"ג התפוח שמעט כסירוס
 הוה דרי כפירוש מאחר שמואל לא כל האכר מהיחן היה עס תפוח ע"כ
 בקיטור. ופירש הרמב"ם ז"ל והל"כ גורפין מן הכרי הוה ומוליחין אל שפך הדגן
 עד שמבערין אכשר מן המזבח והוא כירוש הקדש דישון המזבח על האמת וזלתי
 במועדים וכו' ע"כ: וי"ג"ל לא היו מדשנין אותו שלא היו מלכיים האכר בנגדים
 מפני שגוד נגזי המזבח לדשני בנגדים וה"ק מפני שהוא נוי למזבח שדשניו בידם
 במגריפות אלל בנגדים לא היה נוי כי אם ביון ויש תמזין על זאף הנרשא דמתי
 קמ"ל שלא היו עשין בנגדים דמשיטין לן שלא היו עשין שכליו אם לא היה איסורא
 לא היו יכולין בנגדים מפני שהאכר חס ורואה וכו' רנליה כיוון והס גורפין
 דק"ל ומפירש בנגדים שברגל לא היו מירידין את הדגן מפני שהוא נוי למזבח שירא
 אותו ויטלו רנליה וזלתי כלל כשהדקדק ומה שהס המיחין שהיו רנליה כיוון אין
 לתפוח על זה דהא דקתני וברגלים לא היו מדשנין לא בדיוקן של כל יוס ויוס מיירי
 אלל לאחר שהיו עשין ממנו תפוח ומקצין הרבה שכבר היה תופס מקום גדול במזבח
 ומעבב את המזבח או היו מדשנין אותו ומיחין את הדגן אל מחוך למתה וזו
 כבר היה הדגן מלון שאם האמר שכל יוס ויוס היה מוליא את הדגן אל מחוך
 למתה וכו' מה טורף לשנות התפוח תתלה והל"כ להולילו לאלתר משס הרשב"ד ז"ל:
 ג החלו מעלין בגיורין וכו' בס"פ שני ויומא תניא מייטובה בהרומת הדגן הוה
 יוכה כסידור המערכה וצ"ל שני עשין ע"כ כנו שאלתוב וכו' דקתני בס"פ
 בס"ד בסס המפרש שדפוס ז"ל: כל העצים בשרין חוץ משל זית וכו' כך הגיה
 הר"י ז"ל ומתק מלת המערכה: חוץ משל זית ושל גפן במדרש רבה ראש פ'
 לו שמעט למפרש טעמא דמתניחין משום שהיו נוספין ביון זשמן. ובגמרא בברייתא
 ר' אליעזר מוסף ופסול אף של מישם וכל און וכל דקל וכל תרוב וכל שקמה
 ובגמרא מפרש שטמא למ"ד משום דקטמי בכל פלגי דמ"ס אע"ל דלא קטמי מנויא
 כיון דקטמו מתבדלי לא מייחין ומ"ס כיון דלא קטמי מנויא אע"ל דמזרחי קטמי
 מייחין ולמ"ד שטמא דמתניחין מני משום ישוב ארץ ישראל דמשמע דס"ל לתלה דמתניחין
 דמניחין משום מייירי גדלה עבדי פירי דומיא דהאנה דקתני בהמתניחין דרניחין
 להכיח ממונה דמייירי גדלה עבדי פירי דומיא דהאנה דקתני בהמתניחין דרניחין
 ישוב א"ל מני אלל דוקא צמטיון בקרא בשנה ח"י אלל בשאר פירות ליכא איסור
 משום ח"י מני: וסורביות חריות ועפסי דקיס לפי שטרפסי יותר וזין מעלין עבן
 אלל אילנות עמט ח"י ח"י נוחין לפרוק כמו אילנות בחורים ח"ל לית בהן קשרים צנחרים
 כמו בזקנים. ופירוש רש"י ח"י אילת דלחרי עמט: כל שכן ועשין דהן ע"ל. אמר המלקט
 ולפי הנרשא דנרסין צמרא דקשרי פירוש שיש בהן קשרים ומוליחין מוס וזין
 מתניבין יפה וגם ח"י חלקוס. ג"ל קטרי מעלין עשין הרבה ואית דנרסי דקטמא
 וכו' וכדפירש רש"י ז"ל ואלתי גירסא ר' אליעזר מוסף להתייר דלף בשל הרוב וכו'
 היו רניחין כיון דלא קטמי מנויא עשין ע"כ כספר קרבן אהרן פ' וקרא פרק שני. וביד
 פ"ו דהלכות איסורי מזבח סימן ג' וז"ל שני דהלכות המידים ומוספין סימן ב':
 ד סידר את המערכה גדולה מורחה וכו' מורחה. איכא מלח דמכרש
 בגמרא עמט כדי שהא הרוח מנגטת בהן ותמרה להלכות ולמורה משום דרוח
 מורחית חוק וקשה וגם כל שרי המורה מכוונים זה כנגד זה ונכנס בהן הרוח הר"ש
 ז"ל. וז"ל הרשב"ד ז"ל כדי שיהא הרוח מנגטת כלומר כדי שיעיר יותר כסובב ומה
 שהיו עשין החיות כלפי מרח יוהר משאר מקומות משום דכל עיניו עסקת
 התמיד כלפי מורה אנו פוסקין לעשות כדע"ל למיר קמן שיש ליוס כנגד היוס ע"כ.
 ופירש הספר שידר המערכה גדולה עשין ע"כ שזכה בהרומת הדגן כדמורה ביומא דהן
 התם מי שזכה בתרומת הדגן יוכה כסידור המערכה וצמני גזיין והא דקתני לעיל
 החלו מעלין בגיורין הס מייחין לו שהיו מעלין את העלים והוא היה מסדקן ע"כ:
 וחזרתה פירש רש"י ז"ל כפ"ק ד"ב דף ד' כל חיות לישן קהה הוא לוק שניו
 בתמיד גבי מערכה ומיתה מורחה רש"י בגיורין וכן מוחה מול מחסה דמלכים ראבי
 הנכרים מוספין זה מול זה ע"כ. אלל הר"ש ז"ל פירש והיתה מורחה פושט במערכה
 מין חלון לנד המורה הכרוס וירא ומוז לכן קורא את החלון חיות וי"מ נזולה
 כמו מחסה מול מחסה. והרמב"ם ז"ל פירש והיתה אית שורה שמלד המורה מתחילין
 לסדר את המערכה ע"כ: וי"ווח ח"ה ביי הגיורין וכו' ביי קדרי חלמיס הבו מניחין

ריוח שהיו מניחין את האליאה פירוש ע"ס דקיס משס דרך אהרו ריוח ודלקוס
 הנדלים ע"י הקטנים. וביד פ' שני דהלכות תמידין ומוספין סי' ז' ובר"פ ש"י וס
 בהשנות פ' שני פירש הרשב"ד ז"ל דחיותה מורחה ר"ל שלא יסו בגיורין הולכים
 לפון ודרוס אלל מורה ומערב וסינו רש"י הגיורין הפנימיים מונעין בהפוח שלא דחקו
 מחלך רני הנכסים שהיה אמה שלא יקעו ולא ישרפו בנגדים ע"כ: ד בררו
 בששם ע"י תאנה יסין כן ז"ל. ואיתה פירש ספר בקלפי דף מ"ה בתוספות. ובגמרא
 בנבחים ר"פ קדשי קדשים. והתם פלגי אמוראי איכא מלח דמוקי למתניחין דקמי
 משוך מן הקרן כלפי לפין ד' אמות כר' יוסי דעבי לפי הפתח וקסבר כוליה מוצח
 בנפון עורה קחי כמו שמכרית עס ונפון עורס מחחיל בלמנע פתח הסייל שהיה
 רוחם הפתח ערה לפי אמות וסו חתם אמותיו וסו חתם אמות דע"ל הפתח וחת מן סוד
 דרומי ולפתחה דרי נפק מן הפתח רוחה יסוד דרומי לפמי מכוון בלמנע הפתח
 ורגילות הוא לנחת בלמנע הפתח ומש"ס קרי פתח אלל מועד אמה של יסוד דרומי
 עפי מול' אמות המאורות והתם מפרש מהו הסימן הוה שהוקצט להס למערכה שניה
 ולהקטרות בזביון קרן מערבית דרומית ומש"ל ד' אמות מן הקרן ולפון משום דענין
 שהתם מכוונת כנגד הפתח דס"ל ר' יוסי וכו' נמי אמרו מן האל דכל המזבח החייל מביכים
 ליתקן בתוך דהיינו שני זבויי לזונה של לחס הפנים היעלין בשבת מן השלקן ליתקן
 על מזבח החיילן לריך לתתם בידם כנגד הפתח דגמרי משויים הפנימיים דכתיב וכו'
 שהדיא יסוף אל יסוד מוצח העולה אכר פתח. וכל היטל מעל מזבח החיילן ליתקן
 בפנים אינו יטל אלל ממוקם שהיה אמה למקום שאלו בבל המזבח החיילן מוקם
 סמוך ממנו דהיינו נהלים דכל יומא ויומא היעלין ממערכה שניה של קטרות ליתקן
 כנגד הפתח לנטיילת דכתיב בהו מעל המזבח מלפני ה' דהיינו מול' מערב וד' אמות
 הללו על כן הוה מושבם לנפון לפי שאין לו מקום לכדרי לפניה דקסבר כוליה מוצח
 בנפון קחי ואין ממנו כנגד הפתח אלל חתם אמות דרומיות ומתן אמה יסוד ואמה
 סובב ואמה מקום הקטרות ואמה מקום הלוי רנלי סההים המסדקין את המערכה
 ומקפין בהן הקרן למערכה ואין לו סוס מקום כנגד הפתח אלל אמה חתה ולמדך
 שכל אותה אמה יחחיל המערכה שהיא מושבם מן הקרן ד' אמות ולא יתרחק מן הקרן
 יותר דכי מקמי לנפון עכי חו ליכא פתח. ואיכא מלח דמוקי לה כר' יהודה דס"ל
 המזבח חליו בנפון והיו דדרוס דממנע היה וכו' דלכתובין בס"פ קדשי קדשים והיו
 ד' אמות דקתני בתמיתיון בר' אמתה יסוד ואמה סובב ומלמעלה בראש המזבח קתניו
 להו אלל מן הסוד שס אמות הוא נמשך ונמאל לפי הפתח ולא הוכירו ד' אמות
 הללו אלל לקרבן לפתח דבזיר מהכי נאפו כנגד הפתח הוא. ואיכא מלח דמוקי לה
 כרבי"ס דקסבר כוליה מוצח בנפון ור' אליעזר בן יעקב פליגי עליה ואמר דכוליה דדרוס
 קחי דקיס על ירך המזבח נפיה מללא כתיב בנפון וכבז נפיה דלראש שאלה לנפון
 פניו מלגוס ואפלין מן המזבח אלל ר' יוסי דרבי שני לזונה הנללים שלא יהא לנפון
 כיוור אלל מוצח בנפון קחי כדמזבח התם בנבחים שס בידם ס"ב. והקבו זאוס ז"ל
 פירש ספר בקלפי דף מ"ה היכי מייחוקתא מתניחין כר' יוסי והא קתני סיפא והיורו
 שתי המערכות ור"י הא ס"ל דכלל יוס ויוס שס שלם דוחק הוא לימוד דסבר ליה
 בותיה בתרא אפליגי וכו' כדל' דה"ל דלכתי וזאח הדל ליוס האש ולא
 קתניו אלל הכך תרתי דמייין להדי דמיתיון אותה ביתה ומתך קרא מסיק להו
 ע"כ. והרשב"ד ז"ל פירש דלאו פירכא היא משום דליכא ליימיר דנפטס אהת כשביה מסדר
 המערכה גדולה היה משדר אותה של קיוס האש ג"כ גדולה כמו חזא מילתא היא
 שהיה אותו של קיוס האש הוא צאה צעור גדולה לפיכך לא קתני לה האל המכרת
 תמיד אלל במערכה של קטרות שהיא זכר פנים קתני לה כנאפי נפסה מפני שהיא
 זכר פנים וזריכה ברירה יפה יותר ממערכה גדולה ומסל קיוס. ור"י לנד
 דקתני בהך בבה שיהי' של קטרות בנפון ברוו והתם לא קתני בנפון ברוו ש"מ דהיי
 ויו דכרפייסתי עמ"ל ז"ל. ותוספות ר"י קדשי קדשים כהבו ג"כ וז"ל ומי מלת
 מוקמת לה לסדר תמיד כר' יוסי הא תנן בנפון מוכת תמיד עירן לחוך של זכר
 נתפור הימנו קבב נהלים ור' יוסי היה מתפור יותר כדחק בפרק ספר בקלפי ר"י
 אומר בכל יוס חוהה בשל סאה ומערה לתוך של שלשה קבין וי"ל נכי דהא דל'
 כר"י קר' אהיה שפיר וז"ל להא דלייקטין כפ"ק ליומא ור' יוסי: מדות ר' יהודה
 היא וכו' ע"כ: במושך מן הקרן חוס"ל איחיה מוקמן דף ג': בעומד חמש
 סאין גחלים היה נוהן סס עיסי שהיה אומר דעתו לכשישרפו ששאר שס התם
 סאין נהלים כדי שיוכל לתתה מהן בריוח שאר נהלים הר"ש ז"ל: בחזירין
 ארתם מלדי המזבח ומן הכנס ומן הסובב דתנן לעיל סוקין אוחס על לדי המזבח עכשו
 מחזירין אותם על המערכה ואין צוה משום שלא יא דבר קודם לתמיד של שר
 דהיינו דוקא בפרקן שיקרב היוס הר"ש ז"ל. וביד פ' שני דהלכות תמידין ומוספין
 סימן ח': הצייתו שתי המערכות אחת של קטרות שזריכה בזיר עיסי והאך תרתי
 מערכה גדולה של קיוס האש דהא חזיב להו הרשב"ד ז"ל: ללשבת הגזית פירוש
 צעורן צעור וכל פירוש צניה היתה הלשכה בלכיים ספולות שוות תרנוס לא הגיה
 אהתן גזית לא תיגי יהוון פסילין וי"מ גדולה היתה הלשכה מן הלשכות האחרות
 ולא היתה נרחית עד שיעא אדם לתוכה מן ויגו שלום ע"כ. בפירוש רש"י ז"ל ונלו
 להס ללשכת הגזית לעשות פיסות והעס דלין עשין פיסות צעורה כחצניה
 לעיל פ"ק סימן ב':

פרק ג

אמר להם הממונה אמתיתין דפירקין דלעיל קחי דקתני ירדו ונאו
 להס ללשכת הגזית. ועיין במ"ס ב"פ שני ליומא סימן ג': העוקף המפרש פירש
 שס הוצב (גם הרשב"ד ז"ל פירש העוקף הוא הוצב) אלל הערוך כתיב העוקף הוא
 הענה כדכתיב ועומת הענה ע"כ: והגרה מקום שמעלה גרה הוא דהיינו הלאה הוא
 מחובר הקנה והכנד והלב כדמפרש בקוממם התם במסכת יומא הרשב"ד ז"ל גם
 במפרש. הגיה ר"ב אבכמי ז"ל מלת כנד וכדמפרש רש"י ז"ל. והקשה בחי"ט דנפירקין
 דלנקמן משנה ג' חנן דכנד תלויה בדופן הימנית: ב אם הגיע הרואה אימר
 ברק בראקה גרסיין: בתיתיה בן שמואל בפירוש רש"י ז"ל וסלסס כמתניחין בן
 שמואל

הפנימי פ"ק ליונה דף י"ד. וי"ם מי שזכו בדישון וכו'. וזכר שם ר"ם ששי: הרי מקדימין ר"י כלים בירום וכו' נראה לשינוי כן שם בלשון הקדמה מפי שעדיין לא היה דבר מוזמן ליכנס ולדון עד שהיו פותחין הסיכל לפיכך נקט לשון הקדמה כלומר היו מומנים הכלים בדיקום. לשיפתח הסיכל שיהיו מומנים בידם: השנא והכוזו וכו': והשנא דומה לתרקה גדול לא גרסינן הכא גדול אלא לקמן בפרק חמישי סימן ד'. ופירש הרשב"ד ז"ל: השנא נראה שהוא מלשון כוזב ומשא כללמריה בעלמא מוטון ובשניל שהיה קנה כזב יותר מן הכוז נקרא טנא ומנא נמי דנחבי בקרא על שם זה נקרא והכוז על שם קוטנו כדלמריה ביממות הריני כפרת בן חתי כוזא עכ"ל הרשב"ד ז"ל. והר"ם ז"ל פירש ח"ל טנא מלשון קב ודוגמתו במ"ס סוטה מתיחן אוחו בשנא של אבר ח"ל מלשון טנא. כוז כלי קטן כמו כוזא דמריה דומה לקיחון ופיו גר ומרחיב מלמטה ועגול כי פעמים נשאר פתח עם הדישון ופתח לתוך הכוז לכך היה פיו נר כדי שלא יפסק: אהרן יורד לאמת השחי וכו' הפסוק השומד אצל הפועל היה כמין כיפת אכניס צבוני חומת הסיכל ופתח אחד פתוח לאלום ופתח אחד פתוח לאלום שבקופות לפנות מורחיה והתא היה עשוי כמין כסף כזה

בשנייה לתא מהלך לימינו בתוך עובי כותל הסיכל עד שהוא מגיע לתא שנקרא מורחיה לפנות והפתח הפתוח לאלום היה אצל הפתח חזר עקום צבועי הכוז ומכניס ידו עם הכפתח כחזר עד בית הפתי ופתחה את המוטון מבפנים ונכנס לפסוק ומהלך צבועי כותל הסיכל עד שנגיע לפתח הפתוח לתא ופתחיו כיון ומסתחא להיכל אוחו פתח לו היה לו מוטון ז"ל: והפתוחות יתעלוש בלתי מפחה עכ"ל ז"ל. ח"ל הרשב"ד ז"ל ותי מפתחות דכוז כלומר שם מנוטלים ידו לאוחו פתח אחד מבפנים ואחד מבחוץ אוחו שבפנים היה נרדף להשיג זרועו עד בית הכניס עם המפתח קודם שיהא יכול לפתוחו ומטעם החילוק כיון שפותח את המפתח נפתח לאלתר אצל הבלון הוא תמוס דקתני אחד יורד לאמת וכן ברש"י דהיינו שמטע אוחו שהיה יורד אמת השחי אוחו היה פתוח התלה ולכלורה ששטע דלתייהו שהיה פתוח היה פתוח התלה והח"כ מכניס זרועו עד הבתי: בא לו לפשפש הצפוני כלומר אוחו שסיו המפתחות צדו זה לו לפשפש הצפוני ונעל את המפתח ופתח את הפספס וכנס לתא ומתח להיכל כי אוחו הפספס לא נפתח מעולם כי לא יתכן להיות נכנס ויולא להדיע במקום שדרך שכינה לבה ויש להתמה שבמקום כי לא עשוי מקום מיוחד לשכינה לבה ומורי ההסוד אמר שנקום הועד היה עם כלוחו מקום שהקב"ה ממועד שם עם העלויים לגזור גזרות ולמסוק דלתייהו העולם אבל שכינה נכנסת שם לבין שני הכרובים אפילו דרך הפתח או מבאר מקום: ואת הפתחות עשויין כדי לגזור את המעט בנשים. ופתחו פירוש פתחו מבפנים אוחו הפתחות עכ"ל ז"ל. ולפירושו ז"ל משמע דגרסינן ופ"ה הפך נקודת קמץ והתיו בחסוף והתיהו שברק. וז"ל פ"ה דהלכות תמידין ומוספין סימן ד' י"ז: ושני מפתחות גרסינן וכן הר"ם ז"ל: אחד יורד לאמת שחי פ' אלו מיליות דף ל"ג ופירש שם רש"י ז"ל שפספס פתחים קמנים כמין כיפות קטנות ארכו כטובי רוחב הכותל ודלת סובבת זו ע"כ. ואיזה גירסאנו ס"פ מלתיין וס"פ אלו מיליות וס"פ בתרה דסודיות. ואמרינן האם שמואל חלן על שהאר גיטיו ונמסוק דלתייהו יורד לאמת שחי שהיה טובה אמה עד שלא יפתח: ואחד פותח ב"ין מלאחי צבליית פתח אשר עשה הרשב"ן ז"ל על שחי עיר הקדש ירושלים תוב"ב. בסוף פירושו לתורה ח"ל וכוזו א"כיס בכפוסים וכבוד אלהי ישראל עליהם וזה מעשה המכונה מעון לצבועים שם היכל הקדש נשמוך לשמואל ואל התפלה ולגוריים דמעון פתח כיון ע"כ. שמטע ממיליתו ואת הנכבדת לגרסינן פ"ה נקודת קמץ דלם לא כן אלא דגרסינן לה נקודת שורק או אפילו נקודת לירי אין מלת מכון ציבא במשקל עם מלת כיון. והנה אמת נכון הדבר לצרפתה ראה ובפרשת שופטים מהרמב"ם פ"ה פתחה כלומר לנתן כיון וממון בני כעדים לכפר חקרת הכא דתי מוזמן ומתן לפתוח מיד. וגם בהגהת הר"ר יוסף ז"ל מלאחי אחר זמן רב שכתב כן וכתב על פירוש רש"י עוד נראה לפרש פתח כיון פתח כיון בלעדי שיעקב ידו כלומר פתח שזו ע"כ: ז' בא לו וכו' כבר נתבאר: לא היה השוחף שוחף עד ששומע קול שער הגדרל שגפתח נוסט שגמרם ופתח פתח אהל מועד והמרינן בזמן שהיה ולא בזמן שנטעל. ואיך צבוס' רפ"ק דעירובין וכו' דרש אמר לכה הממונה דף כ"ט ודפ' קדשי קדשים דף ס"ה ודפ' שתי הלחם דף ל"ה. וזכר שם ר"ם ששי: ד' מירוחו היו שומעין וכו' הוסיף אמר להם הממונה וכולה מתייתק בירושלמי פ' החיל: קול שער הגדרל הוא שער הסיכל וכדתן במתייתק דלעיל ונכנס מן החל להיכל לפתוח שער הגדול אבל פתח האולם לא היו לו דלתות: קול המגריפה היינו מגריפה הטעיה עשרה מיני זמר ואע"פ שהערך ובאר המפרשים ז"ל ראו לומר שבזכותה מגריפה עליה היו גורפין בה את האשר מה"ע המונה וכדתן בפירקין דלעיל נטעל את המגריפות נראה דלא מילתה היא דהיאך יתכן שכלי שיר היו מותין את האשר ועוד מה דוחק היה לתקן כלי שיר מהו וגם לקמן על משמע כן דלקמן במ"ס קמי המגריפה היה משמשת שלש דברים ואם איחא שהיו גם כן גורפין בה א"כ היה שממשת ד' דברים לפיכך נראה דאת המגריפה אינה מלאכה מגריפות שהיו גורפין בה את האשר אלא אחד מכלי שרת היה ומה שקראוה מגריפה ע"ש שמי שהגריפה גורפת את הדשן יחד כך אתו הכלי מתבר מיני זמר יחד וכל דתן לקמן במ"ס ח"ל הממונה וז"ל שכל את המגריפה וירקה בין האולם ולמזבח האי זריקה לאו זריקה ממש שברי מי מולאי קול ע"י זריקה אלא היא זריקה כדלמריה צבליית נקרא מפי חזרה להיניט שכל אחד ואחד כיון לדעת חברו וי"ל מהו שדבר מהרה בידה שלא היה יודע איש מן דבתת חברו ואע"פ כוונו לדעת אחת משום דלכזב דנתיבא להו מילתא לאומרה וי"ל מהו הדבר בידם כך בכלן גבי מגריפה כשהיו רואין לשורר בה לא היו מולאין כל הקולות יחד אלא פעמים קול זה ופעמים קול זה כדרך שנגניטם בנמרות שמרבין עיניו בלתי

כדי לתקן הנגיטת ובה היו מתחילין וממה היו יודעים שכבר נכנסין לדבר בשיר חלל בכלן כשהגיעו בין האולם ולמזבח זריקה כולה בפעם אחת דהיינו שכל הקולות ש"יו בה היה מכון להוליא בידה ולפיכך היה קול גדול שלא היה שומע אדם את קול חברו וגם ששקול גדול נוסף בפעם אחת נראה כיוולא פתחום וכשהרעמים שוטים כמו קול אש או גזע נראה כפתאים קול גדול וז"ל נראה כפתאים קדנדי כפתאים ז"ל. מירוחו היו שומעין קול העץ שנעשה בן קשתין כפתאים לכויר כספר יד אחד נמלא כחוש מוכני לכויר והם אמריים הניע והיא נוסחה כרש"ד ז"ל ח"ל והם אמריים הניע מפרשים המפרשים [הנה"ס חזר לפרש כן לקמן רש"ד כמו שפעתקחיו סס] דלשומעין קול שער הגדול קאי כלומר כשהיו שומעין קול שער הגדול היו אמריים הניע ומן שמייה שכבר נפחה הסיכל ונראה דנשעיל כך הם מפרשים כך דלקול המוכני היה להם קשה לפרש דמה אורך לזה הסיים בכלן וכן אמריים הניע כי זה כבר לשומעין כפ"ק וכלן אינו מונה כי אם אותם הנשעיים למרחוק לפיכך רואין לפרש דלא קאי מוכני אלא לקול שער דקא עטיקין ביה הכא במתייתק עכ"ל ז"ל. וכל נוסח השמעה צלמוז כמנהג פ"י חכ"ד ר' צללל אשכנזי ז"ל מלאחי שהבנות הפכות [הר"ר יוסף ז"ל כתב במ"ס גרסינן להו בסדר אחר וזה סימנך. מ"ג]. שער הגדול. הוללל. החיל. גביי. העץ. מירוחין רוח וכו' והאחרים ל"ג ע"כ] וכך היה הגרסה כמנהגת שם מירוחיו היו בומעין קול שער הגדול שבפחה מירוחיו היו שומעין קול המגריפה מירוחיו היו שומעין קול החיל מירוחיו היו שומעין קול הוללל מירוחיו היו שומעין קול השייר מירוחיו היו שומעין קול גביי כרוז מירוחיו היו שומעין קול העץ ששעה בן קשתין מוכני לכויר וכן אמריים הניע מירוחיו היו שומעין קול הבוסר וי"ל אף קולו של כהן גדול בשעה שהוא מוכיר את העם ביום הכפורים מירוחיו היו מירוחין ריה פסום סקטריה א"כ וכן דולגיא ע"ל הים היו לאזה צברי המכור והיו מהעששות מריח פסום הקפרת. לכן נראה שהיא גירסת המפרשים ז"ל שפירשו צבא דקול החיל והוללל קודם ח"ל הרשב"ד ז"ל בפירושו ירשאו קול הוללל חילן ווללל כלי שיר היו ו"לתי לא חמאי לא תבוב בהייתו אלא ה' כשהיו ל"ג אומר דהכי אמרינן צבליית פ"ק למכתב יומא שהיה נשמע צבוייהו וי"ל דהכא לא קתביה אלא אף דהו כלל יומא ואומא לאפוקי החם שלא היה אלא ביום הכפורים בלבד ובחוספות גרפה מקשים דבפרק טרף בקלפי קמי צברייתא דליר דלתות הסיכל לא היה נשמע כי אם שני תחומי שבת וי"ל דליר דלתות הסיכל למוד ושער הגדול לאור דבשחית כשהיה פתח שער הגדול דהיינו שער הסיכל היה פתח צבת אחת כל ד' דלתות כהיו לו כדתן ברפ"ד למכתב מרות הלךך נשמע עד למרחוק יותר ע"כ אלא במאריך ז"ל יותר בתירוח הלן כמו שחמלנו בפרק זה בספר שקראתי שמו בתי שלמה נלמכת בצללל. ועוד כתב ז"ל ואי נמי ז"ל דהיא דקתני הכא דקול שער הגדול היו נשמע בשחית דיותר נשמע בקול בשחית כמיוס דליר דלתות ה' נשמע שני תחומי שבת א"כ ביום ח"ל דהיינו דקתני דלן נרדף שער הגדול ה' נשמע מירוחו דוקא מירוחיו מפני שלא היו בלוחו הדריך הכים ולא שום דבר המעכב את הקול או שמה יריוהו היתה עומדת גבוהה וי"ל שומעין. ומורי הרב החסיד אמר דכל הך דקתני שהיו נשמעים בירוחו מעשה נסים היו ודוקא בירוחו היה נשמע ולא צבאר לדדים מפני שיריוהו היתה החת ירושלים מפני שהיא חתלת כבוש ח"ל וכמו שהמורה ז"ל נרדף לנרום כן נתימא ח"ל עמלה ובשביב כך המרימה יוסטע לניות קדש לפיכך היה כמו ירושלים והיו נשמעים בה כל הך דקתני כדו שרבינו גי אדם שצירוחו י' ככו כן קול קדושה כמו בירושלם ולפיכך צבליה יותר משאר דברים מפני שכל אלו הדברים קולו שער הגדול מוכני ווללל וגביי כרוז הם חתלת עבודות המעמדים את הכהנים לעבודת וליים לדוכנס את קרנת ה' חתלת עבודות פנים ודי בהך ובאי דלא קתניו להו בכלל נסים הנעשים בבית המקדש משום דמילי אברחי כמו קול צירוחו לא קתניו ע"כ. והר"ם ז"ל כתב ח"ל וקשה דרפ"ד דיומא ששטע דלירי' של שער נשמעים עד שמה תחומי שבת ולא יותר וי"ל דהיינו ששטע יקבור ושומעין למערת דקדוה היתה מולכת מירוחיו לירוחו ודרך המערה היה הקול מגיע עד יריוהו ובשאר הרווחות שמה תחומי שבת: קול גביני ברוז שם הראשון שהיה מכריז שמו גביני ונדרלו כלם על שמו וקשה דבשיק דיומא ששטע שאלו היו שומעין קולו אלא שלש פרסאות ולפי מה שחילקתי בין יריוהו לשאר רוחות שאלו היו שומעין ז"ל. והוספות ז"ל. ודקתני דליר דקול ש"ל דנעש פרסאות לא היו מציינים אלא קול הכרה צבליית וכן יש לפרש אה"ה דלמריהן ר"ם ערף בקלפי דלירי דלתות הסיכל ששמעין בשמעת תחומי שבת והתם בתמיד תנן מירוחו עכ"ל ז"ל. ותייתו נמי להאי דבור בר"ם ערף בקלפי. ובגמרא דיומא הנוסחה שמה תחומי שבת אצל פירוש הרשב"ד ז"ל כתבתי שני תחומי שבת יען שכל מלאחי. והם ביומא ר"ם ערף בקלפי דקף ל"ם כחוש בספרי התלמוד דפוס ח"ר יוסי בן דולגאי וכו' ואפשר כי שם הוא הטעות שהרי גם בערוך בערך הר איהא ר' אלעזר בן דולגאי: כבוד הרגום של יעור בינותן בן עזיאל ובירושלמי מכור וכן מלאחי ג"כ שפירש הר"ם ז"ל וגם בערוך אלא שהביאו בערך מכבר צבת: [מ] וכן שובת בדישון מובח הפנימי וכו' ניד פ"ה דהלכות תמידין ומוספין סימן ד' י"ב י"ג י"ד: נכנסם ונשל את המניי כלומר עד עכשיו היה מהעסק אוחו מי שזכה בדישון מוצח הפנימי שציהתה השער אלע עתה נכנסם ונטל את המני והיחיו לפניו מינו האי נשל את הפנא דקתני לא נעבור על דקדוק לכן לא היה העלל מונח אלא ביד אוחו ככך שלקחו המתלה ה' בידו עד עכשיו אלא בכל מקום שאדם אינו עוסק בלוחו דבר ותייה הוא עוסק שיך האי ליטאל לישון נעילת דקדום עד שלא היה נרדף לנטע קתני נשל את התפחה כלומר לקח את המפתח והתעסק בו והיחיו הכלים האחרים ועתה לקח את המנא והיחיו את המפתחות והיה מהעסק בהם: ובאחרונה ביבר את השאיר מפרשים המפרשים דבאחרונה כיבר את השאר צבוייהו למענייהו של מונח ונטעו והיחיו בתוך הכלי וי"ל הרשב"ד ז"ל. והענין מוכן אע"פ שכלשון קת קשה. בפירוש רש"י דברי הרמב"ם ז"ל במשנה זו תמיהן מאל. אמר המלקט גם במשנה דלקמן ב"ם ששי. ונראה מפירושו ז"ל דגרים שתי נרות מערבבים. אצל בערין

בערך בערך נר כתוב מורחבים. ועיין בח"כ פרשה י"ג דפרשה אמור: מי שזכה בדישון המנוחה עיין בהסודות הרש"א ז"ל סימן ע"ט על כירות משנה זו ועל שלקמן בערך המלו מי שזכה בדישון המנוחה וכו' שהלך שם עיין עליו ואח"כ בתוספות פרק ב"ל דף ע"ג. וכתבתי שם בסימן ד'. וכתבו גם תוספות ז"ל דמחמתו דקתי שתי נרות מורחבים כרבי דלאמר הכהן כבדוהו מורה ומעבד מונחין דהיינו ארץ לארבו של בית דלר"א בר"ש דלאמר לפון ודרום מונחים איך שייך מורחבין ע"כ וכו' וכו' ז"ל ברמב"ן ז"ל בפירוט החורה ראש פ' תלוה. ור"מ גמי ס"ל לפון ודרום מונחים כדמסיק ביומא פ' אמר להם הממונה ועיין ברש"י ז"ל פ' במה מדליקין דף כ"ג: ובגמרא את אלו דולקים מחק הר"ר יהוסף ז"ל מלת דולקים. וז"ל הרשב"ד ז"ל ומלא ב' נרות מורחבים דולקים קסבר האי הניא דמורה ומעבד היתה כהונה המורה לשיבך אלו שהיו נרות שא"ל המורה הן נקראין מורחבות מפני שהם שתי נרות הם קרובים למורה ומעבד מיהו אעפ"י אינו נעשה כם אלא כנר שני מאלו המורחבים מפני שהוא קרוב למעבד יותר מן הראשון שהוא ממש צריך למורה והוא נקרא מעבד במקום אחר דלמרינן זה נר מעבדי שנעשה בו גם דהא מדקמיני הכה מלא שתי נרות מורחבים דולקין ולקמן בפ' בחרת הן מדשן את המורחבי ומיני את המעבדי דולק ש"מ דהאי נר שני מפני נרות מורחבות הוא הנקרא מעבדי: מציאן שכבו ואח"כ המטה מלא דולקים ומדליקין מן הדולקין ואח"כ היה מצוה לזרוע המטה ומדשן אותם ואתם היה מניח עד לאהרן כן כדי להפסיק בין הפכה ה' נרות להפכה שחיים ובפ' ז"ל הממונה בנסבה יומא מפרש טעמה למע היה לרדף לחלק בין הפכה חמ"ט ונחת ונחת עבדי עבדי חמט ברישא וגם מפרש אמאי לא עבד ששה ברישא ונחת הכי הלא לשיבך כיון שהא פלא הפסקה היה לרדף על כהן ענינים שמלאה שבו ונחת דולקין מן הדולקים ואח"כ לכתוב ולדשן באושה ששה אולם חנושה ואחר דם הזמיד או הקשרת הקפורת היה חוזר ומדשן אותם שנים מורחבים שכבר דיכן והדליק שש"פ ששעבדי גמלו מורחבים שני פעמים ממונהים איך נכך כלם דמאלת שחיה שלקת שני מורחבים מחתיל לדשן כסדר החמט עם הפסקה דם הזמיד או הקשרת כל שפכה הנרות שפיר קיים מלות הטבה ור"א למע מדשן ומדליקין דולקים בלא דישון מאחר שהוא לרדף עדיין אחר דישון חמט נרות לדשן וז"ל להדלקה בלא דישון לאו אורה ארעה למיעבד לשיבך בעינין אחר לא אפטר ור"א למע היה מדשן אלו מורחבים באחרונה דלדבריהם לאמר לאו מבעירין את המלות והחיל מן המורחבים לדשן ה' נרות ושנים שא"ל הפרכת ידשן באחרונה וז"ל מפני שרע מעבדי שהוא אחד משי מורחבים היה גדול להיות מפני הכה ונמלא שלא היה לרדף לדשן והרי לא היה יכול להחיל מן המורחב לדשן שאם היה מחיל מן המורחבי ממש שהוא אלא המנוחה היה לרדף ללג על אורה שהוא שני לו דהיינו נר מעבדי שהוא דולק חוה בדישון היה לשיבך לשיבך או אפטר נעשות כל אלה על כרחך היה לו להניחם מלדשן עד באחרונה ובשביבך קך בחלטה היה מדשן חמט נרות בכלפי הפרכת ומיני דישון בחור כהן והכח היה מיני על מעלה שניה ויזיל עד לאחר הקשרת הקפורת או יריקה דלא התמיד ואח"כ היה מדשן שני מורחבים. ואבן גרר"א יומא פ' מילתא ועמלא דלמי מהעבד שני יוסף בתי מהחייבי דמסמכת היה להיות יותר נר בלאו שהוא ממש אלא הפרכת מפני שאותו הוא קרוב לשכינה יותר אלא היי טעמה שפאה מן המורחבים נעשה הכה יותר מפני שכן כהן היה להיות את המורחבי הראשון שהוא היה אלא המנוחה כדי שלא יעבד על המלות והיה ממש מחיל המדליק להדליק לדשן וגם אותו עומד לימין המדליק והיה מקיים כמו כן כעין פוטות של דרך ימין בכל הנרות כסדרן אלא כדי להודיענו שיש מהוץ זה יהיה ניכר שהשכינה שורה בשרא במקום ארון לפני מן הפרכת וכאילו מעיד על דבר זה שהשכינה במעבד גורם דבר זה שהוא דולק ולמ"ד לפון ודרום היתה מונחה בארבעה וז"ל שתי נרות מעבדי כלומר ארבעה הם סוף אלו והוא עשירי המנוחה בייחוד ועל שתי נקראים כולם כדלמרינן במסכת מנחות פ' שתי הנחה מכאן שהאנשי מנוחה אלו אליהם מתוך נר אנשי שהוא מעבדי נקרא לא היה ניכר שיש עזרת אם מנחתו להדליק בלבד אלא שזה היה עזרת שאם לא מפני שהשכינה שורה לפני מן הפרכת למה היה נעשה כה מנוחה יותר מכל הסלים שביבך כגון מנחת הוהב ושלחן אלא בלאו מודיענו שהשכינה גורמת לה מפני שהיא קרובה למנוחה יותר מכון וגם שהחורה ממשל נר דמייב כי נר מזה וחורה אור והנחות מונחים ואח"כ שבלחם הפנים נמי שכל השלחן נעשה כם שהיה חס ביום הלכותו או אינו גם גלוי וניכר שהיה לכל אדם על המורה ששה הוא נראה למורה לכל רואיו אלא הלחם אינו נראה כי אם ללוקחין אותו ולא לרואין לשיבך זו היא עיקר העדות עכ"ל הרשב"ד ז"ל: ואבן דיתיה לפני המנוחה מנחות פ' הקומץ רבה דף כ"ט: ובה שלש מעלות אינו מפרש בספרי למה היו שלש ולא ד' או חמט או שנים ושש נמור אינו יודע למה היה ממש על המלה שניה ולא ע"ג קרית או על מנחה שלישית או למעלה של האלן בנסבה ששמד הרשב"ד ז"ל: והביח את הכהן ירושלמי פ' שני דיומא. וביד בפ"ל דלכות בית הכהן סימן י"א י"ב:

לפניו ולא שקעה בקרן מערבית לפניה וכאם שהחמה משלחה בירחאם ובשקיעתה אפילו בתקופת תמוז מן הקרנות של לפון העולם קך היה תמיד מופלג בשקיעתו מן הקרנות של לפון המנוחה עכ"ל ז"ל. והמפרש שכתלמוד שירש על טענת שיהי אלא טענת שיהי של סדר ראשון שהוא אלא המנוחה אלא בטענת ראשונה ללד מעבד לפון הקרן כסדר השני המנוחה ללד לפון ופני שוחט וזכר כהונה ללד מעבד לפון באלכסון כדי שלא יעבד אור השמש ללד ובטענת שיהי שהיא מהרחת מן המנוחה טענה עשרה ויכל לראות דרך עליו השמש ויחר מכאן לא היה לרדף להחיל ואם היה שוחט כסדר הראשון ח"כ היה המנוחה מעבד אור השמש ללד על ידו של שוחט שחרי המנוחה נכזה עשרה אמות וסדר ראשון של טענת אינו רחוק אלא טענה אמות כדתין בסוף מדות ע"ג. בפירוט רעז"ל ז"ל ושל בין הערבים שחמה במעבד ומאירה כנגד המורה וכו': וקבל המקבל שטומד כנגד השוחט באלכסון ומדד עמו כדי שיהי פניו כלפי דרום מן המפרש שכתלמוד: שחט השוחט וקבל המקבל וזכר לו לזרוע כשיין מן פירש רש"י ז"ל ביומא דף כ"ה דממתינתו מוכיח הכהן דורך בה מקבל הסל ואח"כ דלירקא למיחם דילמא אבג חביוותא דזריקה שהיא עבודת אונח לא מקבל ליה לכוונה דם ואין בעינין שיקבל כל הדם שאמאר ואת כל הדם ישפוך וגו'. ואפשר לומר שמה שכתב רש"י ז"ל דנרסיין וזכר לו לזרוע כוונתו לומר שהתלמוד קט"ו קרא לקרן המטה דקתי בלא לו לקרן וכו' ופירש הר"א ז"ל. ופירש הר"א ז"ל מורחב לפניה וז"ל יסוד דרומית מחק הח"י הר"א ז"ל. ופירש הר"א ז"ל מורחב לפניה ומעבדי דרומית היה להם יסוד וזוהן צהם שתי מנחות סקן ד' שמתפסין לרי רוחות המנוחה אלא קרן דרומית מורחבת לא היה לה יסוד ומה שמהחיל בקרן מורחבת לפניה לפי שהוא סמוך למקום שזיעה וגם מסיים בקרן מערבית דרומית לפי ששיירי הדם ניתנין במנוח לו על יסוד דרומית ע"כ וכו' ומה מנוח שם ביומא דף ע"ו דבני הכהן מ"ס דהיב מורחבת לפניה מערבית דרומית ימיב דרומית מורחבת והדר לפניה מערבית ומשי אמרי עולה טענה יסוד וקרן דרומית מורחבת לא היה לה יסוד ובני חו ומ"ס דהיב ברישא מורחבת לפניה והדר מערבית דרומית מיב ברישא מערבית דרומית והדר מורחבת לפניה ומשי כיון דלאמר מר כל פוטות שפאה פונה לא יורו אלא דרך ימין ברישא בהיהא פנע שהיא ראשונה לקרנות שיש בקרן יסוד בעלותו לכבש לית מתחת חמטא בלאבט בקרנות המנוחה והבי"ד למתן של פנה א"פ שזוה עולה בכבש דהא על הארבע עומד והכלי בידי וזרק למרחוק כדכתיב וזרקו א"פ"ה לא פלוג רבנן ואח"כ דהני עשויי חמטת הכהן מדברי תוספות ז"ל דליתניו רק אליבא דר"ש איש המלטה דהאם הני עלה ר"ש איש המלטה שיהי בעילת התמיד מכל שאר עולות וכו' דהא לו לקרן המנוחה לפניה וכן מראה שמה מערבית דרומית וכן מערבית ואח"כ וכן דרומית להספיקו והאם מפרש טעמים דלאמר קרא ושעיר עינים אחד לחטאת לה' על עולת התמיד יעשה ונסבו עולה הוא ואחר רחמנא עבד בה מעשה חמטא הא כידר נוחן אחת שהיא פסוק כמשה עולה שיש שכן שחיס כמעשה חמטא מ"מ גם לרדף ד"ל ככבן מ"יניו שפאה דמתינתו דקבץ סדר זה וכמו שכתבתי בח"כ הר"א ז"ל: שיידי הרם היה שופך על יסוד דרומי תוספות פ' חיוהו מקומן דף כ"ג. וביד פ"ה דהלי חמדין ומוספין סימן י"א. וכתב הרשב"ד ז"ל ומעשה מחיל לפרש סדר התמיד דלא ליקיט משנית דסדר התמיד הסודי לפי שסדר מנחתו צפויקן לעילי הוא משמע שדחיתו התמיד קודם לדישון מנחה הפנימי והאנשי מדקמיני צפויקן לעילי מי שוחט מי זורק ברישא לכולו עבודות ואח"כ מי שזכה בדישון מנחה הפנימי ואח"כ במנוחה והכא ביהאי פירקא קחסיב שחיתת חמדין וזריקתו אחר כל הקך עבודות לעילי ומשיב דבני למימר כלבא שאלו בלדס התמיד היה מספיק בין הפכה חמט נרות להפכה שתי נרות שהיא נקראת לא בני למימר הכה דהו מספיק לפו דהא ליקן בפ' בשרא קתי דלאחר הטבת שתי נרות היה מקטיר קשרת וא"כ ע"כ ז"ל כלבא שאלו היה פך מתניחין דתמיד ובלדס התמיד הוא מספיק לפו ועליל משמע דשחיתו וזריקה היתה קודם לכולו לשיבך אנו רדינין לשרש הרך מתניחין דצפויקן לעילי דקתי מי שוחט דהיינו משמע לעילי לשיבך דשחיתו וזריקה היו ברישא מדשן מנחה הפנימי והאנשי ולא היה ללד פוות אלא בין הפכה חמט נרות להפכה שתי נרות והא דקתי מי שוחט מי זורק ברישא לכולו עבודות ממש דחמט עסקית התמיד היתה ודאי קודמת לכולן דקתי דלאמר להם לאו והציהו שלה מלכתה סגולתו וגם סקין אף התמיד ומבקרין אותו לאור האבוקות ומי שזכה בחמדין מושבו והולך לו וכו' וכן שפיקו למעלה תליא בני שזכה בשחיתו קתי לה ברישא ואח"כ דמשמע שלא היתה אלא בין הפכה חמט נרות להפכה שחיס ואידי דקבץ שוחט תנא נמי זורק וכן פירשו אסופרים בתוספי יומא שנתייסדו לפני ריב"ז הגוי ז"ל ואח"כ דליכא סרכא קתא למיתביהו מדקתי לעילי דבה אמריה הניע ומשמע לפי שפוחה למילתא כמו שכתבנו למעלה דלא קאי אלא אקול שער הגדול ושמיין דלאחר היה השוחט שוחט ועוד בשום מקום ממשכת יומא אינו מזכיר שהיה בדם התמיד והשחיתו מספיק לפו אלא דוקא בדם התמיד ועוד דכמה שמי דחיקי יניחו דמחמת משיבת התמיד לביה המעבדיים שהיה קודם ללד העבודות קיים לה לשחיתו קודם לכולן לשיבך היה נראה לומר יותר ללחלח כשהיו בומעין קול שער הגדול היו מתעסקין בשחיתו בעוד שהיו שם בנינים מדשן ומשיבין אלא ודאי לא היו זורקין את הדם עד שהיו רואין שכבר השיב כלל הכרות ויזיל אלא מ"ס שחיתו מזוריקה וז"ל משום דשחיתו כשרה בור אינה בכלל הפסקת הכרות ואינה שחיתו מעבודות. דמסדר אבי משמח דנמרה במסכת יומא פ' ח"א הממונה וכמו שמשכת התמיד לביה המעבדיים היתה קודמת כמו כן שחיתו לא משיבין לה בהקדמה אלא ביום מיהא לרדף שחרי מ"מ עבודה היא לעינין טעול והביד דברים לשיבך כשהיו שומעין קול שער הגדול היו שומעין לאחרי דיכול להיות שער שלה היה מספיק לדשן המנוחה והטענה היה כבר שחט התמיד ואח"כ שלא היה חש בזה כי כיון ששחיתו לאו עבודה ממש החובה בכל מה שהיה יכול למער בעבודות שאין לחוש בהקדמתם והפכה הכרות ה' עושה כדי שיוכל אח"כ להקריב קרבנות הרבה אם יבא ללד

יגידו מנדרים וזדנות ומסאות ואשמות ועוד דוריים מקדימין למנות ואין מעבירין על המנות ואין לאדם לחמץ המטות בידו אחרי שיכול לעשות לאחור לפיכך נשחיתתה לא היו מלאכה אלא ביריקה לא היה זורק עד שהיה יורק מן הכיכל ויורעין שכבר הטיב ולפי אלו הימים שנתות שכתבתי לריבין אלו הפרש כמען כן ההיא דמס' יומא פ"ק דקתי כל ז' הימים הוא זורק את הדם ומקפיד אף הקפדת ומטיב את הכרות ופרכין בנמרה אלמא קפדת ברישא והדר נרות וקפדין סדר יומא אסדר יומא דבפ' אחרינא בנמרה קתי פייס טעמי לקפדת אחר הכרות ומטיב אבוי לכאן שתי נרות וכלן חמש נרות בלומר שהיה מתניין דכל ז' ימים הוא זורק את הדם וכו' היינו בהשגחה שתי נרות דלא תיקפי לן אשמיאל דלביי מידי שברי לכאורה איכא פרכא למילתא דלביי דקא משני הויה מתניין בהשגחה שתי נרות ובעי למימר דבקפדת סוה מפסיק וכו' דלכתי תיקפי ליה לפי אותו הסדר דקתי כל ז' הימים כיון זורק את הדם ומקפיד את הקפדת ומטיב את הנרות דזורקתה ובהקפדת סוה מפסיק לכו והא ליכא למיל' דכתרתי סוה מפסיק לכו לפיכך על כרחי אמי לריך לפרש ולומר דזורק את הדם אינו בכלל הסדר שלאחר הכרות חמש נרות כענין מקפיד את הקפדת אלא בכלל שוהם הוא ובדין הוא דכ"ל דכ"ל כל שבעת הימים הוא שוהם וזורק ומקפיד וכו' אלא משום דבעי למימר דכ"ל כל ז' הימים אלא היה עושה כיון זורק ומטיב שוהם עיקר עבודה אבל שחיסה בדוכלא אבויי הכל היה עושה הכין הויה בתמיד ואיירי דניקט ליה תלמודא לזורק בדוכלא אבויי קודם כל העבודות כענין הכא דקתי פירקין דלעיל מי שוהם מי זורק אפי' שאינו כך דהא בן חמש נרות היה זורק ודכאפא שאלו ס"ל הכא נקוט ליה נמי החס לחסוד כו כסדר העבודות ופי' אשמיאל מטיב את שוהם מן הסדר וה"ל במתניין הביאו לו את התמיד וקראו ומיך אחר שחיסה על ידו וקבל את הדם וזרקו ויכנסו להקפיד קפדת ולכתיב את הכרות לאו דוקא הויה חמש הויה זריקה על הסדר דהא נמי בהשגחה שתי נרות מיירי כמו האם במתניין דכל ז' הימים הוא זורק וכו' וכמו שפירשתי לס' מ"ט נקוט לה נתיקב בהחלה הכא [ומי] אבויא למימר נס בההיא מתניין דההיא מתניין דקראו לא שייך למימר בסדרה לא קמיירי דממסקי ההם פ' ה"ל הממונה בבבא אחריתי בסדרה לא קמיירי דנשלמה אההיא בבא דקתי קפדת על פה הויה קריאה וכו' התם שייך לומר דבסדרה לא קמיירי משום דלאו בלשון מעשה קתי לה אבל הכא דבלשון מעשה קתי לה שכן היה כ"ל עושה הכי שייך למימר דבסדרה לא קמיירי דלא ליה"ל א"כ קשה הא דרמי בפ"ק דיומא בהדי מתניין דקראו וכו' סדר הקמיירי אסדר יומא וכן סדר יומא אסדר יומא דלעילי ליה נמי דבסדרה לא מיירי בחד מהנהו מתניין אלא ע"כ משום דהנהו בלבי דקא מייתי חסם כולשו לשון מעשה קתי לכו כענין ז' ימים וכו' וכן מי שוהם בדישון מנה הפימי וכו' וכלו עובדה יתבו דההיא בבא ליתא הכא במסכת תמיד בהאי ליכא אלא דבעל התלמוד נקט לה למילתא דקתי קפדת כסדר שכן שמויין המששים נמשכת תמיד בבאן כענין דישון מנה הפימי תהלה ואח"כ המורה ואח"כ הקפדת וכו' פייס השני מי שוהם וכו' כל הכך בלשון מעשה קתי לכו ואין שייך לפרש לפרש מעשה אלא כענין הסדר ומש"ל התם לא שייך לפרש דבסדרה לא קמיירי והכי נמי בני קראו אין שייך לומר אין סדר למנה אלא לענין זורק בלבד וכדפירשתי. ונס זה נראה לומר כמו כן לכאורה דכ"ל ביום הכסופים לא היה מעסק לא בהנרות הדשן ולא בדישון מנה הפימי ולא בהשגחה חמש נרות מפני שכל עבודות שבו וטובין קודם שחיסה התמיד לא היה לריך לעבוד כי אם רק מה שהיה נוהג אחר שחיסה התמיד כענין הקפדת והשגחה שתי נרות כל זה היה עושה משום דעיקר עבודת היום לא היה מתחלה אלא משחיתת התמיד ואיך שפירש גס לס' עבודה הנוהג על ז' הימים מביח שלא היה עושה אלא במה שהיה נוהג אחר שחיסה התמיד ולא בהשגחה חמש נרות ופי' בדישון מנה הפימי וגם במתניין דקראו נמי מוכיח שלא היה מעביד חמש נרות. ולפי דעתי שגם ריב"ל הלוי ז"ל פירש שב"ל אלא היה מורס תרומת הדשן ולשם תענין בתוספי יומא וקפדת היה מוכה כדברי ריב"ל הלוי ז"ל מלישנא דקפדת הויה דעסקין אותו ועד זמן שחיסה היינו משמע דלמירי עד שיאר המורה הכי מפיין עמו על הרפסא אבל הוא עממא דקמסקי ההם דבשני כך היו תורמין את המזבח ביום הכסופים מחלות משום חולשא דכ"ל הויה משמע כך כ"ל תורס את המזבח ועוסק מלאך ואיך בתוך אותם עבודות שהיו נוהגין לעשות קודם שחיסה התמיד אלא דהתם מוכה כדריא דכ"ל לא היה מתחיל לעבוד כי אם משאייר המורה אלא התורמין האם כי קאמר בריקי הורידו כ"ל לבית העבירה אלא שאו היה מתחיל לעבודה שאם היה תורס את הדשן מלאו היו לריך לעבוד וליתא לא אשכחן בשוה דוכלא דפסלא בשבילה כי אם בקדוש ידים ורגליים לפיכך גירסא ר"ח עיקר מהלך. ונראה שכן הוא הפירוט ביום הכסופים דאיכא חולשא דכין הדיוט שבדין תענית ולפיכך היו מתניין מחלות כדי שיהא להם שוהם הרבה בלילה לעלות אסדר לתפוח לעשות כל העבודות שהיו רגילין לעשותם קודם שיאר המורה וכסיקדימו מחלות יהיה להם שוהם כל ימיהו לעשות נחת ואין לריבין לומר כמו שאמר הימים. פירוש כשאדם ממהר במלאכה מתחיל יתר ועוד עושה כענין גדול והן סודין עמו כל הלילה ומלאו זה מתחיל אותה ועוד שונים. יבולין כולן להתעסק בעבודות מחמת כ"ל שריבין מקפדת להתעסק עמו והכי הם מועטין וזריבין להקדים ולפי זה הפירוט גם גידול הכהנים מועטים וגם שאינם ישיבם ואם יאחרו בדבר כמו בשאר הימים יהיו חלישים הרבה אח"כ כל היום מחמת שטרחו ומיכרו במלאכתם יותר מאלו. ונראה כמו כן לומר דהא דלא קתי יתסם פ' ה"ל הממונה בני הביאו לו את התמיד קראו אלא השגחה שתי נרות סתם אחר הקפדת לאו משום דהשגחה חמש נרות לא הויה עבד אלא מ"ט לא קתי סתם ה' נרות משום דליתא קליא יקב דרך קפדת קפדת ולכתיב את הכרות משום ששם נמר טעם כדי שיוכל א"כ לאחור לחפוס עבודה אחרת היינו הקפדת הראש. אבל ה"כ שגם חמש הנרות היה מטיב דמה לי הנהגה זו מה לי זו וכמו שזו לריבין כ"ל כך נהי שפירי הכל היה ביום. כבר פיעו דמהשאר

המורה לא היה רשאי לעבוד כי אם כ"ל כדתן הורידו כ"ל לבית הכסופים. ועדיין פעם אחר כמו כן נראה לומר במה שמקדים זריקה להסגה אפי' שלא היה קודם משום דעסיקה הזריקה דהיינו קבלת הדם הויה לריבין להיות לאחור אחר שחיסה קתי לה החלה כמו שחיסה דכיון דקבלה תליא בשחיסה וזריקה הויה גמר קבלה קתי לה ברישא דשחיסה נמי אמרינן לעיל דמ"ט קתי לה ברישא משום דעסיקה התמיד משיבכו לבית הכסופים הויה קודמת לכולן קתי לה נמי ברישא וכן מלינו בפתרה כמו כן בכ"ל דכדעין למימר קמן עכ"ל הראב"ד ז"ל: ב לא היה שובר בו את הרגל וכו' עד סוף הפ' ב' פ' שני דה"ל מעשה הקרבנות מסומין ד' עד ס' י"ז: ערקובו נרס' ונירס' הראש' ז"ל ערקובו במ"ט ח"ל יש ענבים ששוכרין רגל ועושין נקב ברגל האחר ומעבירו ברגל שציד מן הארכובא דרך נקב שעשה ברגל האחר וחולה בשני הנגים ומפשיט: אלא נוקבו מתוך ערקובו ברגל שמאל עושה נקב בין הגידין לעיס וחולבו ברגל אחת. ותבירו בבכורות וכן הענין שאינה מנעת לערקוב: היה מפשיט ויורד בראשו כסן בהנחה וקפד מן הלדדן עד שמגיע לחום: הדרך את הראש על השור שחלוו בכלל הפסגה דלריחם בפ' שני דלויין: [הנה"ל] ופסולו על הר"ל יוסק ז"ל שכתב חתך את הראש פירוש כדי שלא ילכך את הבשר בראש ובכרעים כיון שנפסג יגורו ע"כ: חתך את הברעים ד' רגלים עד הארכובא: קרע את הלב והוציא את דמו לפי שבהשגחה נותנה בשעת שחיסה מושכת את הדם מביח השחיסה והיא הדם הקרום הנמנה בלב וה"ל כדס שפסק ולא שפסק ברגל האחר וחולה בשני הנגים זו אין מקומה כאן אלא אחר תורה משנה דקראו ומלאו כולו גלוי לפניו דקודם אותה קריעה א"ל להוציא את הלב: חתך את הירדים הן הדישן: לרגל הימנית הויה היך: למי שזכה בהן להדיחן אין לפרש למי שזכה בפייס להדיח דלא אשכחן פייס להדיח אלא כלומר להעלותם לנגם שפא הדיוט: נמל את הפרד חלב שגל הקרב עכ"ל ז"ל. ופירש הנופרס שבתלמוד לא היה שובר בו את הרגל כשהיה מחייל. אמרינן ביומא (דף ק"ב) דדרך הפסגו היה קרב כיצד הראש והרגל העוקן והרגל ושתי לפנות ידים והחזה והגרה והמלאה למד מהחם שמשפיעין אותו דרך הרגלים הלכך פירש את כחולתו ברגליו בלאונקיות לא היה שובר את רגליו ומיח רגל האחר ברגל האחר דרך הרגל יורד עד לחוה וכן מוכה ביומא דאמרינן הויה דרך הקרב שיקוב ברגל שמי דדרך הענבים שזולין את הבהמה להפשיט: אלא נוקבו מתוך ערקובו כמו ארכובו. בשני הרגלים נוקבו ומויחו בלאונקיות דרך הנקבים וכ"כ נהג שלאחר שהפשיט מנחה. אחר אחר שחייך רגל ימין עדיין תלויה בהנחה ברגל השמאלית ולא היה חולה אותה כמו הענבים לאחר שחייך ממנה רגל ימין תסול בהנחה לאחר לפי שאותו הרגל תחוב ברגל האחר ועל ידי כן תלויה בהנחה: היה מפשיט ויורד עד שהגיע לחוה הכי הופסעה כל הבהמה אלא שעדיין תלויה עוד כחוס המסע שעדיין ביה הופסעה שם כדקתי לנסוף מירק וקודם שחייך ממנה שוב אחר חותך את הראש ולא מפשיטו שהרי קודם הויה בהקפדת ונאה לחותכו קודם: ונתנו למי שזכה בו קודם שחתך את הכרעים. כרעים רגלי הבהמה וע"כ כרעים קרי לכו כרעים שמאחר שהפסגו הידים עד כונן החוה יוכל לתארך כל ד' רגלים יחד: [הנהגה ויכרם בתו"ש ולא הכרעים כולם ששופים שחוקת אח"כ כדלקמן ולכך יתכן לומר דהיכרים עד מקום הכריעה קורא כרעים ולא יתר ע"כ ולא משמע כן מפורסם הראש' ז"ל דלעיל כחצני בשמו ז"ל חתך את הכרעים ד' רגלים עד הארכובא וכו' לרגל הימנית הוא היך ע"כ. ועיין עוד לקמן בפירוט הראב"ד ז"ל ובמורן למוך פירקין דברתי ביה הופסעה שם כדקתי לנסוף מירק וקודם שחייך ממנה שוב אחר חותך שחיסה על ידו כלומר נמר הפסגו נגד החוה והוא"ל וסיף הידים: קרע את הרגל והוציא את דמו חתך את הירדים ונתנם למי שזכה בהן. עלה לרגל הימנית והיה קודם שחייך הידים היה לו לחתוך רגל הימנית אלא שעדיין טובד בהנחה ויהיה חתוכה רגליו בכלל הסדר הוא אין לו ספק כי אם סגרה לפי מה שנתן לעשות עשין: חתכה ונתנה להמי שזכה בו דהיינו אותו שפירש בראש: ושתי בציץ עמה שעולה בהא זכר ואי בהנחה תלויה על יד הרגל השמאלית: קרעו ונמסרו כלרו גלוי לפניו עכשיו שגל רגל הימני כשקראו ומלאו כולו גלוי לפניו ויכול לראות בפייס. ששגלה היה הרגל עדיין חתוך [אף] אם (לא) היה קורעו לא היה מה שצפויים נראה כמו עתה: נמל את הפרד חלב ונתנו מנסה על בית שחיסה הראש מלמעלה לכסות בו בית שחיסה הראש ולא קתי ביה שחיסה וכו' ותו לא לאשמועינן כשהיה נושא את הראש על המזבח היה הופך בית שחיסה למעלה ולוקח חלב ומסכו וכו' דרך כבוד למעלה. ונראה דקתי על בית שחיסה הראש ולא קתי ביה שחיסה שם למעוטי שחיסה וכו' אחי דכמו שפירש למנוה עכשיו ונראה שחיסה הראש למעוטי בית שחיסה אחר ונראה כשהיה נושא היה היך החתך אליו ואינו נראה אלא הראש קרניו בין אצבעותיו וחוטמו כלפי ורועותיו ובית שחיסה מלמעלה הלכך כמסך בסדר את בית שחיסה והכי יפה לעשות ובחשיה הווא"ל אינה מנוהה דם כ"כ כמו הראש: נמל את הפרס ונתנה למי שזכה בה להדיחה ולהסיר הטיוף שבה וידיחו אותה בבית המדיחין כל דרכה לפי שיש בה ענופת הרבה קנעו על לשכה אחת להדיחה שם ולא קנעו בה דרכה שלש עממין לפי שיש מי שיש בה ענופת הרבה ויש שאין בה כ"כ: והקרבנים הבני מעש אשין כסן ענופת כ"כ מדיחין אותם ג' פעמים ודי בכך לכל עכ"ל ז"ל. והיך פירש הראב"ד ז"ל הגיע לחוה חתך את הראש ונתנו למי שזכה בו כי הראש אינו היה פוסק מלפסוט עד שהיה חותך את הראש ונתנו למי שזכה בו כי הראש אינו בכלל הפסגה וכו': חתך את הברעים ונתן למי שזכה בהן כרעים נקראו בשאל החוה עד שפרק ומן שפרק ומעלה עד מקום תבוסת נקראו ידים היינו נתן לקמן חתך את הידים ונתנם וכו' ובלשון בני אדם נקראו כהן: מירק והפשיט לומר אחר שחתך את הראש נמר הפסגו מה שהיה מלפסוט מן החוה ועד מקום חתך הראש. וה"ל את המחלס לא הפשיט עד מקום החתך וי"ל מפני שבתחלה לריך לחתוך את הראש קודם שיקרע את הלב לפיכך לא היה מפשיט גם את השור שגל החוה ושלמטה כנגד החוה היתה הבהמה מתקררת וגם הלב מתקרר בתוך הבהמה ולא

ולא היה הדם יוצא מן הלב-כשהיה קרעו כי יותר הדם יוצא צפוף כשהלב חם ממה
 כשהקרר. לפיכך בהחלה חוהר הראש והלח"כ חוהר את הכרעיים כי הכרעיים מכהג
 המוספים את הבהמה להחמיל בהם ההפסד ותכלית הראש וצבילת קר הדם היו מוספים
 כבר לפיכך חוהרן לאלתר אחר החיות הראש והלח"כ ממרק ומפזר ומוקיע את כל
 ומניח את דמו והלח"כ חוהר את הדיים שכן מוכיח למקום הלב שזמן מעבירין
 על המזג ונתנם למי שזכה בן. כתב הר"י אב"ט ז"ל לא הולך גם את הרגל
 השמאלית כי אם יתחכה לא יהיה לכבד במה להחיות וכן למטה גבי הקפות לא
 החכם זו אחר זו כי אלו לא היה לגרם במה להחיות וכן למטה גבי הקפות לא
 מפני שהבהמה היא תלויה ונתעסק בה מלמטה אלל החום וראשו שייך למימית לשון עניה
 כשדורה להעלות ידו כלפי הרגל ולחוחות וז"ל מ"ל שבעין מעלה היה עשוי כשעניה
 נרדף להתעסק ברגלים היה עולה ע"ג מעלה וחוקר ונתן למי שזכה בה: ושהי
 בריצים עמה ועדיין היה העבש תלוי ברגלו ואלתר חתיכה הרגל קרעו ונמצא
 כולו לגוי ובדון היה סהיה לו להתעסק בהתלה בשני רגלי העבש מפני שכן
 מבחין והלח"כ לקרעו ולהתעסק בפנים אבל אם היה חוהר שתי רגליו לא היה יכול
 להיות דבמי נתלה לסיפק על כרחו היה מניח רגלו אחת מלחוק שזכה היה הנוי
 והלח"כ היה קורעו: ונמצא את הפרד ונתן על בית שמימית כראש: למי שזוכה
 בהן להדחין כלומר נתנם למי שזכה בהן להעלות לכבד שהוא הדין ואין הפרס
 שלדורה להעלות ידו כלפי הרגל ולחוחות וז"ל מ"ל שבעין מעלה היה עשוי כשעניה
 המיוחד לך: כל צרכה כלומר לא היה שיעור להדהה כמו לקרביים שלא היו
 נדחין רק ג' פעמים אלא כל גרסה היו מדיחין מפני שהכרם היה נרדף הדעה עפי
 צה לקרבי קשים והיו הכרם מלגו הקרביים את מדיחין על שלמות כי מדיחין
 היה יכול להדיח על שלמות מפני שהכול הרבה בחוקן ואינו דרך כבוד להדיחו בחוק
 ועל כך היה נרדף לפניה. לוח אינו מזכיר הדעת עולה עמה. אבל מורי הרב החסיד
 ז"ל אמר כי בדברי הימים משמע שהיו מדיחין: מדיחין שלשה פעמים כל ידענה
 אל מלכו כמו לדבר להדיח משמע פעמים אחד ללשון את הדיים ג"פ דמי שיש להשקות
 הכא הדהה געיה ג"פ ה"ל בזכותא אחריתי וז"ל שכן מ"ל מרדף להדיח במימית
 מה שאין כן בשאר הדעות שמה גם מפני הכול שפקרביים נרדף הדעה מעולה יותר
 משאר הדעות ובשכלו כי בני גנ"פ לשאר הדעות אע"פ שהמלא נומר שהן ראויה
 לדבר וכך לדבר מיהיה היו וכן לענין כפי דרמתי אמרין בס' אין מעמידין פעם
 ראשון ושני אסור ושלמי מותר. מיהו י"מ ללאו לענין הדעה קאמר אלא לענין
 דחיות העו"ג וע"פ מ"ל לשון הרב"ז ז"ל: והקרביים מדיחין וכו' תוס' ס"ק
 דיומא ד"ט: במימית עאל שלחנות וכו'. יכול להיות שהיה כלי המיעטל
 וי"ל כמו כי שלא היה לו אלא שנהג את ששלתו עמונה היה עשוי בית רגל
 שהיה כ"כ רחב כדי שלא יהיו הקרביים מונחין בחוכו בדוחק בשעת הדעה שמתוך זה
 היו מודחין יפה יפה יותר שאם היה צנני החר ולא בשום היו מסיחין יותר מהרה
 ולכן מיעושה הוא מעטן של זיהים כמו כי מ"ל רגילין להקים ביה דוחק כדי שיהיו
 מתשכלין בכלי הוה מיעושה הוא עשיונו מלאו חלב הרב"ד ז"ל. והר"ם ז"ל פירש
 וי"ל מדיחין ג"פ במיעושה י"מ בכלי כמו מעטן של זיהים מלשון עשיונו מלאו חלב ולי
 נראה במיעושה לכל המועט שלשה פעמים להעביר שירקא דמימית ואיה דנרדי
 במיעושה של שלמות שני העמודים פירוש בשלוק קטן שני העמודים והא דאמרין
 נמצאת מדות שלשמות המדיחין את הקרביים קרביים דהה שיהיו דרם ז"ל
 ההם מיירי בשאר קדשים כדקדמי ההם שש מדיחין קרבי קדשים שכשהיה להם רוב
 זכחים היו הולכין לנכח הדחיות אבל כהמיה היו מדיחין את הקרביים על השלמות
 עכ"ל ז"ל. ויש גורסין שכן הולין ומפסיפין ושלמות של שש בין העמודים ויק גורסין
 ג"כ בס' המסכת מדות שמתן ה'. והוא י"ל ש"ק דיוכא דף ר"ב כתבו ר"י ברי'
 ברוך גורסין במיעושה של שלמות שני העמודים וה"ל משמע דגרים המפרש שדכום
 שחבו שש במיעושה של שלמות בשלוק קטן של שלמות של שש שבצית המפסיפין
 ולא יהיו שלמות שני העמודים ששל אותם היו מפסיפין כדנהן בפירוקן דלעיל
 ובס"ג שלמות שכן הולין ומפסיפין על שלמות של שש שני העמודים אבל מלגד
 אותן בשלמות היו שולין ומפסיפין על שש וי"ל שהיו קבועין בנונה שוליהן בין מדיחין
 קרביים וכן מייחיק על גמרא דכפי שירקא שלשה עשר שלמות היו במקדש ח' של
 שש בצית המפסיפין שעליהן מדיחין את הקרביים אבל שלמות שהיו מפסיפין היו
 שני העמודים ושלמות עליהם מדיחין נרסין בצית המפסיפין וכן מוכח וכו' ע"כ.
 וכתיב עוד וי"ל הא דלא היה לו רולס להדיח הקרביים עם הכרם בלכת מדיחין משוב
 שהכרם יותר ויותר יש בה עקופת ואם ידוה יתה יתלכלכו זה מוש לך קבצו לזה
 מקום ולזה היה ע"כ: כן נמצא את הסכין והפריש את הריאה מן הדבר ועד
 עכשיו היה לו לזרף סכין לא נטילת הפדר ולא נטילת קרביים שזהו הדבר שמוסרין
 ומפרידין בלל וכן. והפריש את הריאה מן הכבד הפסיד זה מוש כפי ששהה הריאה
 עם זואר כדלקמן והכבד עם דופן ימין: ואצבע כבד מן הכבד. אצבע כבד כשהחוכין
 אחת הכבד ומפרידין אותו ממקומו שאר מעט כבד מן העוקן אלא הכליות ולא היה
 מיהו מנקומה: אקב את החזה כבד שאליו חותכו כדרכו שייך להן קיבוע שהוא
 מפריד החום מן הדפנות והעולה וכו' ארובה מזו. ועוד י"ל לפי שהחום לא היפנות
 כמו אהל וכשנפול את החום משם היו כמי עוקב בהמה שהחום קרר ברחבו ודומה
 המקום לאחר ושלחו כחונן וזה הוא עיקר: ונתנו למי שזוכה בו עולה לדורפן
 הימני היה חותך ויורד עם השדרה אלא השדרה חוקר ולא היה נוגע בשדרה
 שהשדרה היה מניח עם הדופן השמאל' לפי שזכה הדופן היה הולס הכבד ולא היה
 חוקר השדרה עמו שאם היה חותכו עמו היתה כבדה: עד שהיה מניע לנפילת לשתי
 צלעות הרבות אלא החום כלומר היה חוקר ויורד עד שהיה מניע לנפילת השמאלית
 גס למעלה אלא העוקן היה מניח שתי הצלעות ולקמן מפרש כשפירש דופן השמאלית
 דקתי ומניח צלעות רבות מלמעלה וכו' וכך היה עושה כשברחה דופן ימין:
 וגוהנה למי שזוכה בה והכבד תלוי בה. לך השריש קודם הריאה

מן הכבד ששתי הקרבות היו: בא לו לגרה לזואר: והניח בה שתי צלעות
 מבאן ושתי צלעות מבאן שתי צלעות הניח זו כבד כשהחך הדופן הימני ועכשיו
 היה זו שתי צלעות מלד אחד וזהו ארון ללעות שכן מצופן אלא היה ועדיין לא התך
 דופן השמאלית לכך שייך לומר והניח בה ששדנין הם מחוברות לדופן הימני והלב
 והריאה תלוין בה: בא לו לדורפן השמאלית והניח לא נרסין בה וקיימה אלא
 העוקן שתי צלעות רבות דהיינו למעלה ושתי צלעות רבות מלמטה אלא החום והניחן
 במקומן ולא חתך עם הדופן וכן היה מניח עם חדרה דופן הימני שתי צלעות
 למעלה אלא העוקן ולפי שלא פירש למעלה שכן צלעות נטילת דופן ימין פירשו לך
 כל: נמצא בניה בשתייהן שתי דפנות: [הגדה] הקם לע"ל הוא נמצא מאי
 קמ"ל ותימה שלא דברו בה המפרשים ז"ל: שתיים שתיים מלמטה ושתיים
 שתיים מלמעלה בין דופן ימין בין דופן שמאל: החכה לדופן שמאל ונתנה למי
 שזוכה בה והשדרה עמה: והחוקר תלוי בה והיא היתה כבדה יותר אלא
 של ימין קרין אותה גדולה לפי שכבד תלוי גם בכבד לאו מן הדופן הוא אלא
 תלוי הוא גם ובשכלו שדבר שאינו בכלל דופן תלוי בה לכך נקראת גדולה: בא לו
 לעוקן הוא הונח חתכו אלא רגל השמאלית ששדנין הלוים הבהמה זו והלוים ואלעז
 הכבד ושתי כליות עמו וכן שתי צלעות מלכף ושתי צלעות מלכף לך שאלו צלעות
 מיקרי כפי העוקן ולא הם לפרש שתי צלעות מלכף ומכאן: נמצא רגל השמאלית
 ששפירש שכל הכהנים מנותחת לאברים ועל רגל שפירש עדיין בשאלתי:
 ונתנה למי שזוכה בה עכ"ל המפרש שנתלמד ז"ל. ומחוק פירוש ז"ל נראה
 דנרסין ועל רגל השמאלית נכתב למי שזכה בה ול"ג חתכה וכן נמצא ז"ל מוש
 ומוכרח הוא שבה היא הימנית נכתב וגם הר"י אב"ט ז"ל חתקה. וכן נכתב ז"ל
 מפירוש הרב"ד ז"ל ששעתיק בסתף. והוא: ואצבע כבד מן הכבד מורי הרב
 החסיד פירש כי חתיכה כבד קטנה יש ואחיה היא הנקראת אצבע לפי שהיא קטנה
 ולשון אצבע לא קראה שזכור ללא דמיא לאינא וזיהו עומדין ענין זה שראוי לקרואה
 אונא ע"כ: נקב את החזה שפירש כמין ארובה שחוקר את שומן הפה והריאה
 את הקרקע מראשי הצלעות וכאשר כמין קבץ בין ראשי הצלעות עד שנגיע למי צלעות
 אותן ששארין עם הגרה הר"ם ז"ל. והוא הניחן לכהנים מצואר בנמצא מהו שפרק
 אלו שרפות דף ס"ה: היה חותך ויורד עם הישרה נרסין. וכמו שהשקתי
 מן המפרש ז"ל ובשךר נרים שזיה צוין: ויהא היה צויה במקומה
 פירש הרב"ד ז"ל לא היה מניח הריאה אלא הוא שבהם מחובר לזואר והריאה הלויה
 בקנה כך היה מניחה כי הריאה עם הזואר היה מחובר שזה לא יתכן שהיה מקדים
 הזואר לחיה שזה היה כמו מעביר על המות. ס"א ז"ל דלאצבע כבד קאי ולא היה
 מיוז ממקומו אלא היה מניחו מעורה כדי שיהיה מחובר לעוקן ושתי הכליות וכדחתן
 לנפול ואתר שנקב את החום והנה למי שזכה בו מן הדופן הוא נמצא לזואר אלא הכבד
 דהיינו הזואר שהקנה והלב תלוין זו שזה היה כסדר אלא לא יתכן דבר זה לעשות
 דכיון שהתעסק כבד שהוא מלעות בהמה טון החום דין הוא שגם בו יתעסק קודם
 הזואר שאינו מלעות בהמה לסיפק היה חוקר ועולה לדופן הימנית וזהו חוקר ויורד
 עם השדרה כלומר היה יורד בעומק של צלע ולא היה מניח כדברת לזואר לא היה
 חוקר השדרה עמוה כלל. וי"מ שהיה מפרש הכונה מן האסיה ומהו: עד שהוא
 מניע לשתי צלעות רבות כלומר כך היה חוקר אל הלב לצד ארבע אלא השדרה
 עד שהוא מניע לשתי צלעות רבות: היה חותכה ונתנה למי שזוכה בה והכבד
 תלוי בה ונתנה דופן הימנית ופיה הנה עתה שפירש על זה שוכח אל בהמה
 מנהה האחד ולדה האחר הוא חלוק מלד זה והזואר שייך לתרויכו דופני בהמה לסיפק
 היה מתעסק לאלתר לזואר דהיינו נרה כדברשי: והניח שתי צלעות מבאן
 ושתי צלעות מבאן כי אלא הזואר הם שתי צלעות רבות מלד זה ושתי צלעות
 רבות מלד זה אלא הזואר דופן האחר כמו כן מניח היה מניח לחותכם עם הזואר
 אלא בלא אלו הצלעות היה חוקר את הזואר לנדו לאינא דכא לו שייך למימית במקום
 שהם כמו שני דברים כגון הכא שכבר נתעסק בדופן האחר היה בל לא הלח"כ אלא
 הגרה שהיא עדיין הלויה ומחוברת אלא דופן שני אצל קודם כשהבהמה שלמה לפניו
 ושוק כולו כאחד עדיין אז שייך בה למימית לשון עניה וירידה כדחתן לעיל על
 לדופן הימנית היה חוקר ויורד: בא לו לדורפן השמאלית והניח בה שתי
 שתי צלעות רבות מלמעלה דהיינו אותן שאכל החום כפי צלעות גדולות:
 ושתי צלעות רבות מלמטה דהיינו אלא הזואר ובשכלו כך נקרא זה למטה מה
 שהוא אלא הזואר מפני שהבהמה הלויה נרגליה בצבור כך הם נקראין החתונים מפני
 שאכל הזואר הם ושאכל הצלעות הגדולות נקראין עליונים ועוד מפני שאלו אלא הזואר
 כמו סף כל הצלעות לסיפק נקראים החתונים וה"ל בל לו לדופן השמאלית מניח שתיים
 רבות מלמעלה ושתיים מלמטה כמו שפירשנו ומשום דלעיל שמתא הן דופן הימנית
 היה חוקר ויורד עד שהיא מניע לשתי צלעות רבות וזהו דלאמי צלעות למטה קאי
 קמ"ל הכא דלעליונים קאי כי זה היה דרכו כי היה חוקר החום מבין שמה צלעות
 הרבות שהחום שרי בחוקן כגון שהים נכאן ושתיים מבאן דופן האחד וכן דופן
 השני והיה חוקר דופן הימנית כמו שהמרנו והלח"כ היה חוקר השמאלית מן השדרה
 אלא במקלת היפה מעורה שדורה ויהי דקתי ובהשדרה עמה כלומר מעורה גם
 במקלת ובמקפת נרסה מתמיה מ"ש דלענין חום היתין לכתב היה חוקר מן הצלעות
 רבות אצל ואלך ונתנה לכהן ומ"ש הכא בלא היה חוקר כלום מן הצלעות הרבות עם
 החום וי"ל ללא תמימה היא משום דהתם גבי כסן כבד נקרא חום חילוי מילחא דהכי
 קתיב בקרא וזהו הוא לשון חות דהיינו שרואה שתי הקרקע וקיס להו לרנבן שקבת
 מן הצלעות והוא רוחין את פני הקרקע אבל הכל והוא אסור רחמנא וקיס להו לרנבן
 דבלא הצלעות נקרא כח: והיא היתה גדולה לא יענה מאי י"מ שהיא היתה
 נקראת גדולה ושמה יש לומר לאשמועין שזרכיה עדיין מתחת שהיא חסובה
 וכבדה ולא יענה הכן לומר שזו גדולה יותר (הגדה) נלע"ל שזהו לומר שלא יענה
 הכבד לומר דופן השמאלית גדולה יותר הימנית בשמאל ויחשיבין לנפילת
 שבה הימנית גדולה יותר מפני שהכבד תלוי בה. ויקחנה בשמאל ויחשיבין לנפילת א"ל
 למקח

למנוח והא קמ"ל דכד שוקלת יותר מן הסדרה ועדיין הסגור מן סנהמה הני
 צדל האחר של שחל עתה אחר ששם לו זה לא לטוק חתכו מתוך הגוף וזאתו למי
 שוכה זו: והאלויה ואצבע הכבוד ושתי כליות עמו והזיכה באלוה חן לרין סברי
 משחקת העוקף לאלתר האליה עם העוקף זפורדים מתקופן האליה מחוברת עם העוקף והיו
 דקא מפרש ואולי והאליה ואצבע הכבוד ושתי כליות עמו שלא תחמר אל לבד היה חתוך
 והאליה שמנחו לבד אלא הכל היה אחד ולשון תלייה בעוקף לא שייך למיתני משום
 דלאצבע הכבוד ושתי כליות שקולים כמותו או יותר ולא שייך תלייה אלא בצדד קטון
 גדול ומתאן ואיך לא היה לרין כבד לחתוך ומש"ה נקט לשון נסילה ברנא דקדקתי
 נפל את הרגל ועד הנה סידר חתוך האברים לפי מה שהם סדורים בצבמה ומתאן ואיך
 מסדר-סדר הכהנים האוחזים שלא כענין סדר חתוך האברים אלא לפי חשיבות
 האברים זה מזה וכל אבר שהיה חשוב יותר מזה: ראון וכל אחד ואחד. וזכרתי
 שני דיומא פליגי רש"י ור' עקיבא ור' יוחנן הכהן היה קרב ולשם הענין ע"כ פירוש
 הראב"ד ז"ל: והוסמו שלא ידעו בערוך וכן פירוש הראב"ד ז"ל נרמסין והרטמו
 [הגה"ה גם סר"ר יוסף ז"ל הגיה הרטמו] ח"ל הראב"ד ז"ל והרטמו לפני ידועו
 פי הצבמה נקרא הרטום וכן פירש בערוך: וקרינו בין אצבעותיו מפי שם
 הראש היה הופך כלפי כף על כן היו הקרנים למטה בין האצבעותיו כדי שחייק בעוב
 שלא היל: ובית עורה קרנו. כלומר מקום החתך היה הופך לבין שהו אליה ידיו
 ובית עורה לחתך כי זהו לרין כבוד של מעלה: גודל דלת בין אצבעותיו. וזו
 האבר והבשר המדולדל בצבמה דבר שאינו מהובד רק תלוי נקרא מדולדל ולפיכך
 היה מניחו תלוי בין האצבעותיו מפני שהוא ארוך יותר מסם ידו ועל כן ראש העוקף
 שהוא עב היה מניח למעלה בין אצבעותיו וראשו האחר למטה היה תלוי כדי שלא
 יעכבו ויובל העוקף על פם ידו גם אצבע הכבד ושתי כליות עמו ולמעשה היו
 האצבעותיו וכל דבר הארוך היה מניח תלוי בין האצבעותיו. וכעם זה שייך כמו כן לבין
 הקרנים עכ"ל הראב"ד ז"ל: והרגל וכו' ובית עורין לחוץ מקום הסמך לטור הוא
 לבד חוץ מעלה ומקום החתך הוא על פם ידו. הראב"ד ז"ל. ואיחל להאי בנא
 בפרק הוסיפו לו ר' מ"ח. ובפרק קבלה דף ק"כ דאמרין הולכת האברים למנוח בלא
 משכבא כפרה דהוא עמנו שלא האקטרו אימרתו כשר לא בעיה ימין. וז"ל הראב"ד
 ז"ל בשמאלו משום דהולכת האברים למנוח היו עבודה דלא מעכבא כפרה לבד
 אינה לריכה ומין ולכן מולך שני האברים בשתי ידיו ונחש האבר החשוב
 בימין והאבר בשמאל על כלן. ואיחל נמי למחיתין בפרק קמא דמנחות דף י'
 ותוספת פ' הקומץ רבה דף פ"ה ורש"י ז"ל כתב שם פרק קמא דמנחות הרגל
 של ימין היא מ'רין בשמאל משום דלאמרין במסכת יומא גבי סדר הולכה האברים
 הרגל והרגל היה נושא צבת אחת והאי רגל המדיל צבדי רישא ודלו רגל של ימין הוא
 דחייב הלך כהמשך שיהיה דבר חשוב היה מולך בימין והיך בשמאל ויהיה עורה לבד
 ומקום החתך היה כנגד האיש כדי שלא יראה מנחוץ שגול הוא ע"כ: והגה"ה
 בשמאלו וצלעותיו בין אצבעותיו דף ז"ל: וברעים על גביהן מלמעלה.
 אינה עין מה הם אל הכרעים שהרי הרגלים כבר נאמרו וכדמוהם לי שרגלים וידים
 הסניין קרעים והידיים והכרעים והכרעים המוכחים הם: מחיתין ז' העך
 את הכרעים וכן ג"כ אלו הכרעים המוכחים הם הם כל הארכובות הנמכרות עם
 הראש וכן משמע בפרק החילין דף נ"ב גבי צבא של מרחא בת צבייהם שהיה גוטל
 שהו ירכות של אור גדול שלקח בנלף חז ומתקן עקב צבד: גודל הכרעות שלא היה
 משא כבד עליו לכן צו בלוקן ע"כ: וכו' דקדקתי ומלחתי עמני ג"כ מן דברי
 המפרשים שכתבתי למעלה וכן נראה ג"כ ממשנת יומא כמו שאכרוכ בסמוך ב"ד
 בשם המפרשים שדפוסם וז"ע צבוי"ט כמו שכתבתי בהגה"ה לעיל סימן ז'. ושניהם
 הראב"ד והראש"ם ז"ל הסנינו דידים הם הכהנים כמו שכתוב למעלה בסימן ז'. ועיין
 בת"כ ר"ס ש"ד פ' ויקרא הכפר קרין שנתן שם עמם למש הקרב והכרעים
 צבאן אחד: ובית עורין לחוץ. מקום שמשם הופסט העור היה כלפי חוץ ומקום
 החתך כלפי מולך והכי שפיר למעבד כדי שלא יראה החתך ומפרש ציומא ח"ט
 סלקא רנל צבדי רישא. ואיחל מ"ד התם דרך נוחו היה קרב הראש והרגל ושתי
 ידים ושתי דפנות והוא והכרעים והעוקף והרגל ואיחל למ"ד דרך עליויה ושמה היה
 קרב פירש כדרך שהאברים שמיים הם: מזה הם קרנים הראש והרגל ושתי הדפנות
 החמה והנרה ושתי הידים והעוקף והרגל וכן למ"ד דרך עליו וכן למ"ד דרך נוחו
 אין זה סדר שהרגל קרב עם הראש כשר נוחו שתי הידים קרומין ומפרש התם
 מ"ט רנל סליק צבדי רישא. הראש כשר פרישית שהוא קודם ונראה כהכוב הוא הוא
 טעם רנל עמו משום דרישא נפשי צב עממות סלקא רנל צבדיה שהוא כולו צבד והכי
 שפיר כלפי מעלה שהיה בהקפדה עממות וכשר ואין בשום אבר כ"כ צבד עמו כרנל:
 השני בשתי ידיו. הנא חיל בחר אצרא דנישרא כלומר בחר גדול האברים שהאבר
 גדול מחברו קודם סלקא שתי הידים קרומין שכן גדולים מן העוקף וכן ג"כ הכהן
 המולך עמנו האבר החשוב יותרו ניד ימין: והגה"ה בשמאלו וצלעותיה בין
 אצבעותיו האלי דלא פירש וצבית עורה לחתך היינו טעמא דלמעשה מונחים בין
 האצבעותיו אי"כ היו צבית עורה לחתך אצל גבי דפנות לא פירש לך כלום כי"ה היה נשאו
 יהיה יכול לישא דפנות על פם ידו לכן פירש צבית עורה לחתך: במקרבים והגרונין
 בבזך לפי שאין מחוברין יחד לרין ליהנם ככלי וכרעים על גביהן ומעלה ובדכתיב
 והכרעים ירחין צבום והקטיר הכהן את הכל המזבחה ע"כ מן המפרש
 שכתבתי וקאת ממנו מהראש"ם ז"ל: הושביעי בסלת ס"ם החלכה דף נ"ב: הלבד
 ונתנום הופסת פ' אלו לאמרין דף ל"ח: מחצי כבש ולבמה בעמקו וכו' לא שיהו
 יבולין להקריב האברים לבד מערבו של מזבחה היו עשין כי אינו דקריבין ביה לפי שהיו
 עמי כדי שילכו לרד מערבו של כבש ועלום למנוח אחר שפיסו מי יעלה האברים
 למנוח ובתוספתו נרפח מלחין ממחיתין דשקלים ובשלהי פרק החלילי מייחל לא אברי
 החמיר דלח"ה כבש ולמטה צבמה וכל מוספין צבמה וזכרתי החלילי פירש
 ביקורמים דלח"ה דלויכא פריים דגרבי אימירן לאו דוקא אימירין אלא הכ"ה
 אברים אלא דמנוח נוחין והכי קתני דנמערב נוחין א לא דבוקטרים מפרש

לשם דאברי החמיר קאמר היה נראה לומר דלאו לאברי חמיר ספורים קאמו אלא
 אלוהם שנטמאו וכדליתיה התם לעיל מינה בספיקא בנא דפליגי התם ר' עקיבא ורבנן
 ובהנהו הוא דקתני שני נוחין ונפרסין צמורה ושל מוספין צמערב ושל ר"ח על כרכוב
 המנוח אצל חין לרין לכל זה לבשתי סדרי משנה סדרי ל"כ הכי אלא ה"ג ביה שפיתין
 צמערב ודמיתיה כבא צמחיתין דמיתין ולפי אותן סדרי ומניות דנרסין צמורה מיין
 למיתר דמיתיתיה דכבא דקתני שני נוחין צמערב ר' מניחין בן עקיבא היא דלית ליה
 דך סנרא דמיתין צמערב וכדליתיה כהוספתא דשקלים ולשם צמערבו של כבש מלחום
 ואח"כ ירדו וצלו ללשכת הגזית הראב"ד ז"ל. וזה פירוש הראב"ד ז"ל מחלי כבש ולמטה
 אצל לא מחלי כבש ולמעלה פן יעשו ויצאו להקטירם קודם שילכו ללשכת הגזית לקרוא
 ק"ש ולהספלי. ח"כ הרמיקוס מן המנוח כדי שהיה העלאתם למנוח חשונה צביתהם
 דלויכא מ"ד לריכה פיים והא דלאמרין בפרק החלילי בחזיו חמיר שמלחום למורחו
 של כבש מחלי של מזבחה ולמטה ושל מוספין צמערב לפי שצבחה יש גם מוסף והא
 עיקר שהוא חונת היום הוא מוספין המוסף צמערב אפי שכינה והחמיר צמורה:
 ובחרום כדכתיב על לב קרבנך הקריב מתי: לקרות לחי שמעי ולהספלי דצה קודם
 הקטרה היא קרבנך לריח ניחוח ע"כ. ופירש המפרש הו'. בסלת שלאחר הקפדת
 חיברי החמיר מקטירין מנחה דהיינו בלת. חביתי כ"ג דלאמין ציומא עולה ומנחה
 שום מנחה ואפילו חביתין: ח"כ ביין סכיס רביעית. האין כל אלו קרבין עם
 האברים דאין מקריבין עולה בלא מנחה ובכ"ס: וחביתין ח"כ ולא קתני בני צבור כ"ג
 הואיל ומן הפסוק (ס"*) קודמין לנשכי חמיר. הלבד ונתנום מחצי כבש ולמטה ולא
 מרני כבש ולמעלה שלאחר הקטרה הקטרה חזרין ומולין אותן למנוח ולשם היו
 קרובין למנוח לא תראה הולכה הלך לרין ליתין מחלי כבש ולמטה שפיחורו והולכים
 או שם או אחרים תראה הולכה האברה והכי יפה לפחות שאת קרבים למנוח וראין
 כמוקטירין ועד דפעמים שיקטירם קודם הקטרת האולי וקרובים הם ל"כ למנוח ע"כ
 נטונו ז"ל:

פרק ה' אמר להם הממונה הוא ממונה הוא אמר להם אמר להם
 לאחר שצלו ללשכת הגזית שחללוהו של אדם שצמעה צמקוס ד' אמות של
 חורה הראש"ם ז"ל. וח"ל הראב"ד ז"ל הממונה כחוב צמקוס ד' אמות לריש רש"י ז"ל
 במסכת יומא דממונה הוא סגן וקשה על פירוש ומירושלמי דקתני חמשה דברים שהסגן
 שמם ואלו הן אומר לו אישי כ"ג הגבה ימין כשהיה ממיל גורלה ביום הכוריים
 והקיף הכסן צבורים ואחר שהסגן צמינו והעלה וכו' ולא קתני בני צבור כ"ג
 ונראה דברי ר"ה יחזק צ"ר שמואל ז"ל שפירש דך דממונה לאו כגן הוא אלא ענין
 כהנים פ' מנחה מלחמה נסיק בהדיה דסגן לאו ממונה הוא ולשם הענין: ברכה אחת
 צפ"ק דברכות מפרש מ"ה ברכה אחת איכא דלאמר יזר אור וא"ל אהנה רבה: [הנה"ה
 כהו צבמות הראב"ד ז"ל צבמות ש"ה וצבמות ש"ה מדין שמותיה אינה פוחתת
 שמוכה אלא מטיקד משענה כך תקנה בלתי צמיחה ולא מדין שמותיה אינה פוחתת
 אלא שיש קירות חותמות והינם פוחתות וכל נרותיו יש לנו לומר כן שילולין כן לעולם
 היה להם לחתך צב פתיחה הואיל שהיו אוחזים בלתי פוחתות וכל נרותיו יש לנו לומר כן שילולין כן לעולם
 שלפי ק"ש א"ע ושמחה שפירשו צב אש"פ שיחא שמכות האולי ולענין שנתנו צבחה
 שמכות צבליה פייס הדעות וכל ימי המקדש הייתה הצבחה עולם נקראת יחודית והלך
 היה להם לפותחה או רחיה חזקה בעיני כרתי מולך וכן הוא צבחה ז"ל ספק ולא
 מלחזי פ"י מסוון בלי קוביא צמשתו דלחת ארוכה וחת קורה אלא כענין זה שהצבר
 לי וחומה צורה היא אם לא יפסוף חרם פותחה כוללה ע"כ בקיורין: שלש ברבות
 ונפרש והוא מלי יהיה שלם ברבות חנה ויזיב ועבודה וצרכת כהנים היינו שיש שום
 אצל צרכת כהנים: להנהיגה בן הפסוקים לא היו עדיין אומרים: ברכה אחת
 למשמר היוצא התם נמי משמרת צרות פ"ק מפרש דלמחר היוצא אומר למשמר
 הנכנס נמי שנינו כמו צבחה הוא שיש צבחה ואלו האותם ורעות וחתם ח"ה להם
 עבשו מתפללין יותר לאחר זריקה דמוט להם [להתכלל] קודם שחיה חזיקה כדי שיתקבל
 קרבנם בלתי כי הריקה היא עיקר וזינו יודע הם צבור או היו עושין עבשו את התלתי
 מפני שיש לומר שבלא זה היה לכן להמתין עד שיסאו האברים נמלח כבדי שיעור יאשת הדם
 שהיו מלינו גם צבב שיהי מולח אף דמו וכל ענין שהיו יבולין יאשת הדם
 האברים היו עושין והיכא דלא אפשר כגון כבד לא אפשר שאינו נראה לומר דלבי
 דלמחר צפרק קאומן רבא וכן לקדרה איה מהמיתין קסמין דס"ל לאנין אם לא היו
 מולחין כפי השיעור שאין לקדרה אי"כ היה מושל איה מקרות ק"ש אחר מלחמה
 אש"פ שיכול להיות שאין איסורא בכך אם היו כך מקריבין בלא שיהי מ"מ כיון שבלא
 זה היה להם לקרות ק"ש היו סובין מלקרות עד לאחר הנהיחה כדי לעשות מזה מן
 הצופה כפק אלו לאמרין דף ל"ח: קראו עשרת הדברים טור ח"ה סימן ח':
 שבע קט"ם שעדיין לא הגיע זמן ק"ש דלאמרין במסכת יומא בקורא את שמע עם
 אנשי שמער לא יא ידו חובתו היו לריכין להקדים לקרות קודם הומון כדי לעסוק
 בצבורת החמיר. ה"ג וצרכו שלם כרבות חמת ויזיב וצרכת כהנים כי לא היה
 להם פלאי להספלי י"ח צבחה הוא מחלפלין שיחא קרבנם לריח ניחוח ולא היו אומרים
 והכב העבודה לצידי ויתר וכן לא היו מסיימן בהחיר שכינתו אלא שאוקף בצדק
 נעבוד צריאה בל"ה סוקן ציון. וצרכת כהנים היו אומרים אלהיו ואלהי אבותינו צרכנו
 בצרכים וכו' ונתפללין על כשיאות כפוס שיש להם לעשות אחר הקטרת אברי החמיר
 שיסיים הקב"ה על ידם לנרך את ישראל כדרך שיתפללו ריה על עבודה החמיר אבל
 לא היו עושים עתה עד אחר הקטרת אברים כדכתיב לקמן כדכתיב וידך משלת
 כחמאת והעולה ואח"כ וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכס. ואין לומר שהיו נושאין
 כפייהם עתה בשעת הברכה ונושאין כפייהם שנית בשעת הקטרה דהא חתן צמסת
 מענית בשלשה פריקים כהנים נושאין את כפייהם בשחרית צמוסף ונגעילס [הנה"ה] כך
 מנחה שלשון בהראש"ם ז"ל דמלת ובמנחה דנרסין התם בר"ם בתרא דמענוח ויהיה
 צפירוס ואח"כ נלע"ד דה"פ מלת צמנחה אינו מצריכה כדי להקשות דמנחה דקתני

* על הגילויי כחב בעל מלאכה שמה ע"ה ת"י ז"ע . הקס

שם היינו אלוכל דר"מ וליה הלכה כהיה דהא קיימא לן דל"ן גביאוח כפיס במתנה
 מ"י עדין כס ד' פעמים ביום אי ליהא שהיו אומרים נ"ב צרכה כהיה בשיאוח
 כפיס קודם הקשרה ומלוח וא"כ היו ד' פרקים גראה ש"ל ד' פעמים ואם היה
 מוכירה והיה מינע ליה למימר וא"ו הוא המשה פעמים קד נלע"ד וא"כ היו ד'
 פרקים אלא היו אומרים הצרכה עד שמינין לסיקוס ומלגנן הפסוקים ואומרים ש"ס
 שלום ויש ספרים דגריס וצרכו את העם שלם צרכות וליג ליה דלא היו נושאין כפיסם
 לצדק את העם כדפרישית ואין לפרש את העם כלומר עם העם שהיו העם מברכין
 עמהם דהא חמירין הקורא עם אחי משמר לא יאל ולמה היו אומרים אמת וי"ב
 מחאר שלא קראו את שמע עם למה שהפלו רצה וצרכה כהנים קודם שישללו י"ח
 צרכות הרא"ש ז"ל. אבל הרמב"ם ז"ל גריס וצרכו את העם ופירש שר"ל ששעס היו
 מברכין אמנם בפ' ששי דהלכות תמידין ומוספין לא הזכיר מלה עם ולי"ע בפ"ק
 דצרכות גרש"י ז"ל אמתה דצרכתה שפירש עם את העם עם העם אע"פ שהיה עלמו
 הביא עם את הקורא את שמע עם אחי משמר לא יאל. וברבתי בהניס הרמב"ם
 ז"ל עם הצלכות תמידין ומוספין כבז במקום צרכת כהנים שיש שלום וכמו פירש
 כהא למהתיין וכולה מהתיין עם פ' ששי סימן ד': מוספין ברבתי אחת משמר
 היולא מוספין דקראו ואומר למתן וט' ק' ז"ל בפירש רע"ל: והקשו תוס' ז"ל עם
 צ"ק דצרכות גרש"י ז"ל ומה קמא מאי היה הוליל ליה צד לא עם ולא מלכות ע"כ. עם
 ופירש עם רש"י ז"ל דמשמר היולא עובד הניד על שד ומוספין ומשמר הכנס עם
 המיד של בין הערבים וציינין וכן הוא במסכת סוכה ע"כ. עוד כתבו תוס' ז"ל
 ר"פ היה קורא דהא דלסיקא צ"ק דצרכות דסדר הברכות אינם מעצבת דשמעת
 מינה סא דצרכות מעצבות מיירי דוקא לצד דייקא נמי דקתי דעלה סא דלחמרא
 סאי ומסיקא דקתי אמר להם הממונה אבל יחיד אשיל צרכות סא מעצבות
 כדליתא צירושלמי ע"כ קצות: ב אמר להם וכו' יוד פ' ששי דהלכות מעשה
 הקרבנות סימן ד' ובפ"ד דהלכות תמידין ומוספין סימן ז' ח' ובפרק ששי סימן
 ד': מי מעלה אברים [מן הכבש] [לכבש] כהן אחד היה העולה ה"ח
 כולן. הוא מעלה אותו על כ"ג וכן באצ"ט ע"כ בה"ש ז"ל: (ה"ח
 וא"פ שהלכו נראה שהוא מועטה הענין אשאר שהוא מוען): רבי אליעזר בן
 יעקב אומר וט' פ' ששי דיומא דף כ"ו ופירש עם רש"י ז"ל הוא מעלה אותם
 למוצה אבר סוכה בו להולילו לכבש חומר ומעלהו לאחר זמן למוצה וכשהיו שולחין
 אותו מתימן משהיו כבש מעלה כדי שלא יעקר ולי"ע כל הכבש והולך
 ועלה בכבש וכשמגיע למקום שהאזנים הם נושאין והיו תמן במסכת שקלים אברו
 החמיר יתיבין מהני כבש ולמטה חומרת ע"כ: ב מסרום לחוננים וכו' עם פרק
 שני דיומא דף כ"ד: וחלונות היו שם. נראה דלמטה הניית קאי משום שהיו
 מפיסין עם וכו' עשין חלונות בתוך החומה הרחב"ד הרא"ש ז"ל. ועם ציונה
 פרק שני פליגי אמוראי באיזה גזירה היו מפיסין וכו' רב נחמן אמר בנגדי
 חול היו מפיסין ואותן שוכו בעזרת היו פושטין מנכסין חול ולנשין מנכסי
 קודם היו קודמין לכל הנגדים דכתיב ומנכסי בד יתן על צדו והח"כ
 בחיוב מפיסין בנגדי חול מעליהם ולא היו מתיבין עליהם אלא מנכסי קדם לנשין
 ולאחר כך מליבייהם אותם בנגדי קדם וכו' שש אמר בנגדי קדם היו מפיסין וכו'
 כדפירש רש"י והוא ג"כ פירוש הרמב"ם ז"ל וביד פ"ח דהלכות בני המקדש סימן
 ח' פ' ובפ"ד דהלכות תמידין ומוספין סימן ז' ושם בהלכות בני המקדש כתב שארש
 חלונות היו לכל משאר אהד למנכסיים ואהד לאנכסיים ואהד למנכסות וכו' וכוונתו
 נמלוא השמים הלוחות לכל הכ"ל משמרות ע"כ: ד' מי שזכרה בקפירת וכו'
 פ"ק דיומא דף י"ד: היה נוטל את הכף לאלתר את שהפכו לקשרת היה מתעסק
 הווכס לכוין כל הירך לקשרת כדי שיהיה מוזהר לאחר הסבת שתי נרות הכל שלא
 יעקר המתקיר כי אם להקטיר וכמו שאמרנו כמו כן בתמיד עלמו שהיו מושכין אותו
 לניה המבטחים וגם היו מברקין אותו לאור האתונות וא"פ שעדיין לא היו שוחטין
 נא ח' שש דקתני צפירקין ללילי ק' היה כהן צקרת: והב"ד היה בתרבו
 נראה דבש"כ ק' היה הב"ד להך כהן מפיס שב"ד היה מלא וגדוש קשרת וכל דבר
 שהיה מלא ממש אינו נוה ולפיכך אלא משוק צבלי אחר ולפיכך היו עוסק אותו
 גדוק להצרות בסנין הכרוב ולי"ע דצרכות הוא דבר שהוא צרכי צקרת ומתקן מנחם
 הדק ויש לחוש שלא יסול לתוכו מן האבק או עפר או לרור קודם שינישו אלא המנחם
 והעפר לצדו ויהיה פסול והיה לרד לבטל לפיכך כהני ה"ל: ובב"ב במוטלות
 נתונה עליו טלמעה ופירש בס"י זכר דומה לחזיקת נגד שאין לה שפה ולא ידעא
 ע"כ שער אח"כ לא עשו כהני עם השפה כדרך כל הכסויין ומת שר"ל סימן
 לדבר שהקשרת ומשפת את העיניים ועשו אותו דומה עניות במקום עשירות שהעמים
 דרין לאלה במשלתי ועשו סימן זה של עניות למעלה פ"ג הקשרת למד שהיא משפת
 לעניים למעלה למעלה ובש"כ ק' אין להביא מכאן ראייה לא לענין הליאת מורק בחזק מורק
 ולא לענין לקיחה ע"כ דבר אחר דהכא כיון דלי אשאר בלא שני כלים אי"כ אחד כלי
 דמי הרחב"ד ז"ל. והרא"ש ז"ל תירץ וזה נבגו וא"ל והרי כף חוץ בין ידו לצדו והיו
 הלי"ע כדלמירין צדוהם דמורק בחזק חוץ וי"ל כיון דלורק שטרדה הוא לא ליה
 הלי"ע ח"כ היו כמו לקיחה ע"כ דבר אחר דמהה לקיחה צפרק לולב ועשהו כן פירש ר"י
 גיבסא דלא היו הלי"ע כהאוח דצדפות אלא כשהואו בצוליו ע"כ: ובב"ב במוטלות
 נוסחא אחרינא מוטולתא והיא גרסת הערוך והיא פירש שני להרא"ש ז"ל וכמו שפי'
 רע"ל וביד פ"ג דהלכות תמידין ומוספין סימן ד': [הגה"ה לרן בה"ש ז"ל ובסי'
 היה לו פירש הרמב"ם ז"ל לצד וכן מוטולת היה עליו פירוש על הצדך מלמעלה מן
 הכסוי וקשרת דהא תמן צפרק בחזק וכן וכסוייה ציד אחר משמע שהכסוי הוא על
 הכף ולא על הצדך ובחזרו בגדול כתב שהמוטולת היחה על הכף והכסוי לצד ולי'
 זה אשאר לפרש הא דקתי ק' וכסוייה למוטולת קרי כסוייה ומ"מ קשה הא דתק'
 הכס כהני היה לו קאי אכף ניחה שפיר ע"כ: ד' היה הגה"ה איתן איתן גיבסא
 ואילך ואילך וחתרה וירד ומשעם זה היה כהן את הנחלים אילך ואילך משום

דנחלים נסוח וצערות היה חותה אבל הנחלים העליונות הם כציוות ואינם נוחות
 כמו החצונות אבל ל"ג מן המאכלות הפנימיות נלין. אבל הרא"ש ז"ל כתב דה"ל
 ופנה לראש המזבח וחתה וירד ועיין לתוך של זכר וכו' ולי"ע ופיה את הנחלים אילך
 ואילך וחתה מן המאכלות דגבי תרומת. בד"ן הוא דתני הכי דמלוחו בנתון הקרובים
 להיות דגן המאכלות ואין בהן ממשות. כלן הוא דתני אלא הכל בעיני נחלים לוחות
 ובערות כדכתיב נח"ל אש ואנך משנה דתרומת דשדן כצדו ג"כ כאן ע"כ. וי"ל
 הרחב"ד ז"ל נאל מחתה הכסף וחתה מן המאכלות הפנימיות מן הנחלים פנימיים
 בין גזרי המערכת שיש של קשרת שהיתה של מוצה חסיון כי הפנימיים לעולם
 מהאכלין יותר מן החיצוניים וירד ועיין בזה של זכר וכו' חזק צפרק שרף בקלפי
 בכל יום חותה בשל כסף ומערה בחזק של זכר ע"כ: נתפורר טבגו בקב גחלים
 כ"א במונה. וחז"ל ז"ל ס"פ שרף בקלפי קצבו אלישנא קמא דקאמר הסא חבוי
 מהאכלין או חתה או חת מורה אפילו שמיים כבר צראש המוצה חסיון שפשה
 רבינו שמש דהתן כהא נחפור סימון כבך נחלים כבך נחלים מוכנך ללמה ופירש רש"י ז"ל
 ללמה המים שבערות וקשה לנביי ופירש הוא ז"ל דהיא אמה אינא אמת המים אלא
 מקום הוא ורבינו יתכן ב"ר ברוך תירץ דמכנך ללמה לאחר שכוו ועד יש עם
 הירובים וחילוקים אחרים נחמדים ע"ש. ולי"ע נמי במו"ם דפרק חומר בקידוש דף
 כ"ג וכו' ר"פ קדשי קדשים ודס"פ כל החדיר ירושלמי פרק שרף בקלפי דף מ"ד
 ודפרק חומר בקדוש דף ע"ט. והתם ציומא פרק שרף בקלפי דף מ"ד מייתי
 הוספתא דקתני בה כלשון מהתיבין נחפור ממון קב נחלים ודמיין עלה מהתיבין
 קביים דבשלמא הך דקתני קב איתא כדכנך דלחמיר הסא בכל יום חותה בשל
 חרבעה קביים וכו' אלא הך דקתני קביים מני לא רבנן ולא ר' יוסי דהא ר' יוסי
 מחסירין ומוקי לה רב הסדא להי"א דקביים אלוכל דר' שמעאל בנו של ר"י בן צדוק
 דלחמיר בשל קביים היה מכניס וחותה בשל ד' קבין רב אשי אמר אפילו יומא ר' יוסי
 וכו'. בכל יום היה חותה בשל סאה מדברית ומערה לתוך ששה קבין ירושלמי פ"ו
 דס"ה מדברית ששה קבין מדבריות וכשלא לירושלמי וכו' ופירש רש"י ז"ל דהוא
 ששה קבין מדבריות חתה ירושלמיות וכשהיתה בשל סאה מדברית ומערה לתוך ג'
 קביים ירושלמיות נחפור לו קביים ירושלמיות. וי"ל הרא"ש ז"ל היה מכנך ללמה
 י"מ דלאחר שכוו היה מכנך ללמה מפני שקשה להם אם הם מכנך ללמה קודם
 שכוו ללמה היה חייב אפילו בחול משום שחלל על מוצה לנישא דפרק שרף
 בקלפי אלישנא דלחמיר חייב וכן לרב נחמן אמר רבא בר אבון דלחמיר השעריד
 נחלים מעל המוצה ויביה חייב. ויש שאמר דהכא לדברי הכל פסור משום דלחמיר
 למוחה וכו' נשית המלוה בו ואינו לרין כלל ונתנין עטס לדבר שדק הוא שסא היה
 בתוך קדושה ס"ה לרין להחזיר למחזר כיון נחלת משהו מע"ל המוצה ולא בשנת
 ללמה כדליתא במסכת מעילה פ' תשעת השוף. וגם נראה למד כל דבר שהוא לורך
 גבוה ומכסה אותו חייב משום מכסה שהרי כל חותה נחלים הוא מכסה כדליתא במסכת
 כריתות צפרק ספק אכל וכו' חותה חותה במתנה אלא ש"מ דכל מה שהוא לורך גבוה
 אין צדך כלום וכו' הכא משום ניו העורה דבתיי זכר אלו ואבתיי שרי אכל בשנת
 שאשאר ללשלו היה כופה עליו פסקת דא"צ דגרף של רשי מותר ללשלו ממקומו
 למקום אחר שלא יראה ומחתה מילוח היינו דוקא נרף של רשי או נראה וכו' זה
 אלא נחלה או מילוח אינו יכול לחלוקו ועוד שיעשה גרם כהני כי ודאי נראה דלא
 לאחר שכוו עינין אלא צבור שתי מוכתרות היה מכנך ללמה דאי אכל ללחמיר
 שכוו שכוו ח"כ למה היה לרין לכפות עליו פסקת דבשלמא אי אמרת דבשלמא כו'
 עסיקין מש"ס כפי עליו פסקת דחיישין שמה יהו מהן ודלמירין נמי בני החץ
 דכופה עליו כלי הלא אי אצרת דבשכחו עסיקין ח"כ מה הנאה שייכה צדו: פסקת
 מפרש שערך עשית כוחותיו מתרומתין פשטתוהויה ובסוף עירובין נמי חיישין כפי
 עליו פסקת ומפרש שכן כמין כפיפות של נוחות ובבב"ב פתחים דרבינו נסים מקשה
 מהיבא מתיבין דמייית פ' חומר בקדש הסלת והקשרת והלבושה והנחלים שאם ננט
 פ"ג במתכסא פסל את כולם וכיון דלחמיר תמן מכנך ללמה ח"כ ש"מ לא קדשי במתנה
 שאם נתקדשו בכלי שרת היו עשויין גמיה ולא לכנך ללמה והכא במתנה דאי עקיבא
 ש"מ שבעיות ח"כ פסל בנחלים ח"כ ש"מ נתקדשו כבר בכלי שרת דכל זמן שלא קדש
 הכלי את מה שבתוכו לא פסול בהו ס"י וה"כ מוכח בפ"ק דשבועות דכל זמן שהקשרת
 קדושת דמים לא פסול בהו ס"י ובמסכת יומא פ' הולילו לו מסיק נמי אהך מתניבין
 לא הוה צבלי אחר כי אם במתנת הכסף ח"כ היכי משתתח לה בנחלים שכתב
 ללמה וכתבו ז"ל שדך מחיר צירושלמי בחומר בקדש דהיה משנת ר"ע דקתני פ"ג
 פסיל בנחלים היינו נחלים של יום הכפורים דהיו ודאי קדשי משום דכאוחה מחתה
 משהו חותה בה היה מכניס כדתן צפרק שרף בקלפי אבל בנחלים של כל יום ויום
 לא משום דבכל יום חותה בשל כסף ומערה בחזק של זכר וכו' וכו' שהוא עמיד ערות
 אותם משמע שאין אותו הכלי מרפן וגם משמע דאינו מקדשן כיון שאינו מחסין לך
 שיהיו קדושים בחוטו עגון הכל גבי מחתה של כסף לפיכך מכנך ללמה שהרי לא
 נתקדשו עדין דא"צ ללוכל למימר דמחתה של כסף על שרת היתה ס"ל כלי שרת
 אין מקדשין אלא ממצה ודאי לא היה דמחן לנדשן כי אם במתנה של זכר דדיי מסיק
 ההם צירושלמי רש"ל לעמיה דהך מתיבין דהסלת והקשרת שהקשה ר"ש בן לקט'
 יודשין היו שכלי שרת מברקן ומה כל השעיר על שיירי מנחות שהיו מחזקין את עולמן
 והפירוש נראה לומר דמסיק צפרק חומר בקדש שאני מנחות ח"כ שאין לרין לכלי
 הכלי מרפן חומר דקא מפרש צירושלמי ר' יוסי ב"ר מנחם משום ר' יוחנן מפי' מה
 אגרו שיירי מנחות מהכרין את עולמן מפני שזוקקו כללים כלומר מפני שבשעת קמייה
 היו לרין להיות בכלי ורצ אח"כ בשם ר' יוסי ס"ל דלאו אשיירי מנחות הכרוב להעיד
 אלא על הסלת והקשרת והלבושה והנחלים דלאו אלוכלין ויהוה ס"ה מוספין בש"ש
 וקפירא הסא לרי יוחנן וכו' יוסי בר מנימא ליה סלת וקשרת ונבגוה כלומר בס"ל וקשרת
 ולבושה משכתי לה לרביי ליהות בכלי אבל בנחלים היכי משתתח לה דלרין להיות
 בלתי

כצ"ל כיון שהיה חותם ומערה לתוך כלי אחר נמצא שכל זמן שכן בעזרה אינם רצויין כלל לאותו כלי שהם במוכו ונס אחר שערין לתוך של זכב אם היה רוחם עדיין לערום לכי אחר היה יעור רק שלא היה מפור מהם כלום נבאין ואיך ומשי דגנחלים על יום הכפורים קאמר דברותה שהיה חותם גם היה מכיים וטעמא כדמפרש במפכת יומא מיום חולש' דל"ג לערות מכלי אל כלי דהאי דהוא חולש' כליון קריין כבו והכלי מורפן והיינו דקא מסיים בירושלמי ונגחלים של כל יום של הסתיו לתוך נחשור ממנו כקב נחלים מוכדן לאמה כלומר משם נחשונו למדין שלא היו בן מקודשין במחאה אותן הנחלים של כל יום כיון שהיה מוכדן לאמה וכ"ש שאין הכלי מורפן ועוד שכיין חותם היה חותם מן הנחלים ממה שהיה סביב ארץ לקשרת על כן היה לו שלא להקדישן עד שיערה לתוך האחתה שהיה מקטיר בה ללא יתפן קאם נחלים להיות קדושים וקאם שלא להקדיש וכו' מהיה מקשה לשם בירושלמי לר"ל ור"י דמפרשי מהו דהוקפו לנלוין וכי סלה וקשרת וזכונה ונחלים לאו בכמה כלום הם קרייין כלומר הרי הקשרת והכלית והזכונה והנלוים זה בכלי שלו קרב וזה בכלי שלו קרב והשפ"כ דכשהו ביהד כולם בכלי אחד דמורפן לר' מתניה משמע דהכלה והקשרת והנלוים והזכונה לאו בלשון וי או קהני אלא ממש שהם כולם ביהד קאמר והשפ"כ מפורפין ללא תליא מילתא בזקיקת כליון אלא כ"ל דלפילו לאו היה קדוש בכלי חול אשפ"כ מפרק דלא קפיד אלא קפיד אלא אכלי קדש דלע"ז דמקף אחת וכו' ילפי' דלני מורף מ"מ איכא למימר דלא קפיד אלא קדש אלא הקדש שבו וקב דקבא אורחא דמילתא קבא דאורחיה דקשרת להיות בקף וזכונה' דהיינו פירש לשם ריב"ז הלוי ז"ל דלפילו כלי של חול מורף דבר של קדש וס"ל לר' מתניה ללא"ה אהא ר"ב חול אשפ"כ מפרק דלא קפיד אלא קדש אלא דלא אולכ טיבה אבל היו יודעים שכלי כרת מחנכו או לפילו כלי חול יבול להיות שהמדין לקדש כמו שהכונה ולא בא להטיר אלא אמילי דלאו חוליון שמחברין כיון שהם קדש וזה הפירוש נראה מכוון יותר מהפירוש האחרים שעלו כמו כן במחאה לנחוב אבל מפני שלא נתיישב כמו זה הנחשו וכל זה מה שהכונה ולא הכריחו אלא בירושלמי ונגלה שרירים אבל אם לא זה היינו יכולים לפרש היות דמשה ר' עקיבא לפילו בנהיה של כל יום ונגון בשכר עירה לתוך מחאה של זכב שם היה מקטיר ולא היה צריך לנחלים על יום הכפורים וגם בתלמוד שלנו לא באמצע ביהדי דדוקא כלי שרת כדפירשו בתוספי הגינה אלן הירושלמי קאם הוא יוכיה דבעין כלי שרת מדקא מסיק ביהדי לישנא יודעין היו שכלי שרת מהיה ר"ל וכו' אבל יכול לומר דאורחא דמילתא נקב משום דאורחיה דקדש להיות בכלי שרת ועוד היינו יכולין לומר מהו דמכדן לאמה אינה ראייה לומר שבשביד כל לא נהקדשו במחאה שהרי הדמים כמו כן היו נשפין לאמה ואפילו שנתקדשו בכלי כדתנן אלו ואלו מתערבין באתם ויולחין לנחל קדוהו וה"ל היו נחלים היו מתקדשין ככל כן לאמה כיון ששפתי כבד מועתין אהת שרוא מורש בה י"ל שמחתיקין ר"ס היה לאמר גורר אדם משם כשא וספסל וכו' או י"ל לא חיישינן לגיריה לפילו לר' יהודה מפני שהרמב"ם של שם היתה כולה ולפי שמכונה במסכת פלגים דלהכת כלים מתקדש היתה דהיינו או שמוך לחומת בית המקדש ומלאה הייתה גנייה או כגווני חומת בית המקדש ומלאה פסקתה וכו' לוקחין משם י"ל לשם האל המונח היתה רגילה להיות לנחש מערבי של מוצא לפיכך היתה נגזרה של עזרה והנחלים שיתשורו היו מלמטה יותר בשפוט העזרה ודקתן יחד ועדין לתוך של זכב דהיינו שירד קן הכבש והיה מערין כלפי מורה המונח כדי שיהא קרוב לאמה יותר שבביד כך כשהיה בשבת והיה צריך להפסד היה צריך לומר ממוקם גבוה אלא הנגוך כי הנחלים היו במקום הנמוך יותר מן הפסכת מפני שהעזרה מוספעה כלי גבוהה של סר הבית ועל כן היה צריך שתי שרשרות נבאד היה גורר ומוסך את הכלי ממקומו ואחיה שרשרות וי"ל לשם שהיה עולה קצוטה נדפון הכלי ובשרשרת שהיה מלמלה היה אהיו בידו היתה מלמלה שלא התגלגל הכלי בשעת שמועך כי דרך הכלי כשנמשך ממקום גבוה למקום הנמוך מתהפך ומתגלגל ע"כ הרשב"ד ז"ל וי"ל בה"ש ז"ל אהא שיהא מושך בה ויורד כי היה מלאה אותה אחר להטיריה מש"ל המונח ואחיו בשלשלת ומוסך ויפאחר אהיו בשלשלת מלמלה כדי שלא התגלגל כי היתה עגולה מלמטה כמין יורה: ויעל הירשין בשבת שמאלה בעזרה ויחשיבין שמה י"ל אדם וכופין עליו פסקתה ומין מולחין אותו בשבת משום איסור מוקף ויש גנות שפסחו היתה כדלמריקן גני להם השמים דמילת קיים והסתחן אינה דוחין את הסכה וכדלמריקן בספחים גני מקלית היו שם י"ל מהו דערה ר"ה היא וי"ל שטעמו כהא דלמריקן בספ"ק לפסחים וזה אמרת עזרה ר"ה היא ולא היה להם לשפין כקב שומאם קאמר אלא לשפין שנת כיון דמוקף מהיה ולתורה יבולות בליה ואין מעריה או כגון זה היו רב"ל מן הירורים ע"כ. ונערוך גראה דגרים פסקתה בקוף וסיה: כרופין אורתו על גב גבליים מילי מונח על קב נחלים. וביד פ' ששי דלהכת תמידים ומוסך ע"ל ג' ו' הגיעו בין האדום ולמובח. אינה שזכב בקשרת ובמחאה נכסיון להשתחוות אחר הקשרת: דלבר בשיר הניסוך הר"ל אחר ז"ל. אבל הרשב"ד ז"ל פירש גניו בין האולם פירוש כל אהיה שזכו בהמיד כי מלאה והלאה קודם הקשרת אהריה היו מתערבין כולם להשתחוות על כן היה מרמז להם המעונה במגריפה שיכנסו להשתחוות ע"כ. ומתוך פירוש ז"ל נראה דלא נהיה נפל אחר את המגריפה אלא נפל את המגריפה וכן כהה נפל כהה נפל את המגריפה פירוש המעונה מלמלה כהה פירשהי ממו מגריפה ע"כ. וביד פרק ששי דלהכות תמידין ומוספין סימן ה' לדבר בשיד תימה דלא קתי נשורר וגם ש"ל שישאל דמתיקין נקב: וראש המעמד בספחים פ' כיד נולין דף פ"ג. ופירש נערוך עמד רחש המעמד פירוש היו עומדין שיהל על הקשרת בירושלים ויש להם רחש לפסחיהם להפלה ע"כ: היה מעמיד את המבאיה בשערי המורה כען בשערי יקאור שלא תתקדשו ומפרשים בתוספי לר"ה שכן היה מעמידין בשערי המורה שלא יתנו משם שכל עמא בית אב שליחו יכול לעבוד יאה כצ"ל הרשב"ד ז"ל. וי"ל הר"ה ז"ל נעמד את העשאים בשער המורה כל המבאיה שבאיהו בית אב שערב ביום היו רצויין לעמוד ביה אב והוא שיהא בשער המורה כהכל גנבין ויולחין לך שם ובפרק כיד נולין מפרש טעמא חד אמר מפני החסד שלא

יחמרו אותם שמכיים כהני בית אב שליחו ופלוני לא רנו לינמל ממלאכהם ונכא לפרהי וחד אמר כדי לביישן על שלא נהירו משומאה ע"כ ז"ל. וגם רש"י ז"ל פירש שם בפרק כיד נולין בשער המורה כניסת כל אהיה לכהר הבית ע"כ ויפוסת ז"ל כהנו שם מעמד את העשאים בשער המורה אפילו בשומאה קריין מיירי ונראה לר"י דהאי שער המורה היינו שער עזרת הכהנים ואש"ל דלמריקן ב"ק דברות דבונת דוכתי דעבול יום אינו נכנס במחנה ליה לא כלל מחנה ליה קאמר אלא מעזרה נשים ולפנים דהכי מוכח במסכת כלים דקתמי התם עזרת נשים מקודשת ממה שאין שכל יום הנקם לשם ע"כ וכן כתב שם דבר הר"ר עובדיה ז"ל. בפירוש רש"י ז"ל ומב"ש חזק המצורעים וכו' אחר המלקט לזונו שם בפרק ששי דלהכות תמידין ורחש המעמד כשהיה שומע את קולה היה מעמיד את הפסחיה על שער המורה מפני החסד שידעו הכל שעדיין לא הביאו את כפרתם ע"כ ומשמע מתוך דבריו ז"ל שר"ל דמיירי בכמהים מצורעים ומפני החסד שלא יחשדו שאמני מלאכהם הם מדלגין מלעבוד עזרה דוק:

פרק ו' החלו עולין במעלות האולם וכו' עד סוף הפרק פ"ג דהל' המידין
 ומוספין סימן ו' ח' פ' י"ג י"ג י"ג י"ג. החלו עולין וכו' אותם שזכו בקשרת ובמחאה הרח"ש ז"ל אל הרשב"ד ז"ל פירש הלוי עולין אלוהים שגייטו בין האולם ולמוצא קאי: היו מקרייין לפניהם לפני אותם שזכו בחמדי: וכנסו נפל את הלוי דכיון דכיון דזה היה צריך ליהם ליהם להשתחוות יעשה גמר מליה עם ההתחווה ע"כ וכמו שפירש נעטל את המלא כן פירש נעטל את הכוה דבשיאל דמתמיחין: מי שזוכה בדישן המנורה עיין בחגיגות הרשב"א ז"ל סימן ע"ט שאר"ך שם כמו שרמזתי ג"כ לעיל ס"ל: ומצא שתי נרות מורחיים הרמב"ם ז"ל נראה הפירוש ז"ל שגורם מערביים וכמו שכתבתי לעיל ס"ל. ואינה בתי"ב פירשה ז"ל דפרשה אמר. ואינה להאי בתי"ב בתום ס"ם כל קרבנות שם ופירש שם רש"י ז"ל כתיבת יד רב מערבי נר אמצעי היה פונה סיו כלפי מערב וכל שאר הנרות היה סביב כלפי נר מערבי כדלמריקן בפרק שתי הלחם וזהו קריין נר מערבי ע"כ. ועיין בהמה שכתבתי לעיל ס"ל המונח שתי הלחם וזהו קריין נר מערבי ע"כ. ופירש נר מערבי כולו מתמיחין בלשון זכר שני נרות מורחיים דולקים מדשן את המורחיי ומינה את המערבי דולק שממנו היה מדליק את המנורה בין הערביים מלאו שכנס מדשנו ומדליקין וכו' ואפשר שגם לעיל דבמתי' דבספ"ג נרטיקן שני נרות מורחיים דולקים שני בלשון זכר כמו לך אכן דמתמיחין ל' דבספ"ג דמסכת ז"ל שזו נרטיקן נמורה וגם כפי כל המפרשים נרות בלשון נקבה וגם בסדר המערכה דלביי נרטיקן חמש שתי בלשון נקבה וגם במפרשים שכתבתי על מסכת תמיד דומה שלא נשמר בלשונם בין זכר לנקבה וכן בדברייהם זהו נר מערבי שנותן בה שמן כמדת מצותיה והיה דולק עד הערב והיה מדליק ממנה שאר הנרות וכו' ופירשתי בפרק ששי דלע"ז שזכר נרטיקן יחד נקטיה בלשון זכר ובלשון נקבה ודקדוקיה לן בשם הרשב"ע ז"ל דכל דבר שאין בו רוח חיים זכריו ונקבהו. ומ"מ מאי דלשכתן בלשון מקרא בלשון זכר נרטיקן ליה נמי בלשון זכר במחנה וכדלמריקן במתמיחין דבסוף מוקפת רחא בשעה נרוחיה משפין ז"ל אהו זכר ואלה ושכתה נמי בתקרא ז"ל. תרומה וקשת את נרותיה שבעה ובספסלה רני ושמתי ושבתי עליה שבעה ושבעה מוקפת ופירוש שם רש"י ז"ל שבה לנרות קטנים שהשמן זכר מן הגולה לך אהן מוקפת לכל נר זכר ע"כ הרי אש"ל דנר בלשון יחיד היו משמעותיה לן זכר בלשון מקרא לכל הפחות הקבוק הוא לן ששן נקבה וכמו שכתב רד"ק ז"ל בשם נור פירוש דבריו שהמלה עממה בלשון יחיד משמעותיה לן זכר ובלשון רבים משמעותיה לן נקבה אש"ל דכתיב גבה שבעה ולא כתיב שבע. ומלה מוקפת דהיינו לנרות קטנים כדפירש רש"י. הוי דומה לה דמיקא בלשון יחיד הוא לן זכר ובלשון רבים מוקפת לן נקבה מדלא כתיב מוקפת וגבי רבני נר רבים כדלמריקן גבי נור דרבים בלשון נקבה כיוות שפירש ז"ל כלים ובספר דברי הימים כיריים ודומה לו רבים. וזה פירוש הר"ה ז"ל במעלות האולם דכתבן במדות ד"ב מעלות היו בין מוצא לאולם: היו מקדימין לפניהם. יטול הכלים שהיו שם ובשביד שדיין מוצא הפנימי. והמורה יתיקין במקום אחד והלכך מדשן את המנורה להניח שם את הכוה בשביד שכתב שתי נרות היות גם מדשן את המנחה כדי שיוציאו ביה: והפסחיהו ואל. לפי שנמרה עיה העזרה היה משתחוהו כעבד ששימם לרבו ונטול רשות ויולא: מדשן את המורחיי. מוכיר את הפסילה והשמן ומקנת את הכר ובתוך לחובו פחילה חדשה והשמן ומינה את המערבי דולק כדכתבו להעלות נר תמיד זהו נר מערבי שנותן בה שמן כמדת מצותיה והיה דולק עד הערב והיה מדליק ממנה שאר הנרות ועזרת היה שכתבתי שורה על ישראל ואש"ל דלמריקן בסדר מערכה דלביי הטבה שתי הנרות קודמת לקשרת אלא דמטיב שתי הנרות כהתה קרא איניש לא קסמך פירוש הפסוקים סדרו סדר המערכה כשאלו ישראל רחייין שיעשה להם נס כמו אחר שמתן הדיק ע"ה מלאו שבה בזמן שאין להם מעמדו כמו האחר ומדליקו בערב ממוצה העולה ומדליק ממנו שבה הנרות ובפרק סוף בקלפי מפרש טעמא למה מדליקו ממוצה העולה: נטל את הכוה ממשלה שניה שיהיו שם כשהיו ב' הנרות דתנן לעיל ואל' הרי כבר נטלו כשדיין שתי הנרות והרי הוא זכר וממתי קאי או מפרשים ומדליקו ממנו העולה מיד בצבר ומינה את הכוה על המעלה בשעת שפוקן ביה אל מעל המנחה אבל משמע ככל דוכחה שלא היה נר מערבי דולק ביום אלא בשעת הבס ע"כ הר"ה ז"ל. וי"ל הרשב"ד ז"ל שתי נרות מורחיים דולקין כבר פירשתי לעיל להם היה מייקן דולקים: מדשן את המורחיי ומינה את המערבי. אש"ל ששתי הנרות הללו היה מפקין בעצמותו הארות כיון בקשרת והקשרת אברהם של תמיד וכלל עבודתו של רי"ה כולו שהיה לא היה מטיב נר מערבי עד גין הערבים אש"ל להא לא חיישינן דלא קפיד קרא אלא רק שלא ייטיב אלו שתי נרות עם אותם חמשה דלא בעיין הפסקה אלא בין פ' לש"ס אבל היה נרות אב היה הפסקה צנינים לא חיישינן ור"ק כשבידו את הנרות יקטיירו כלומר שתי תורה שהקשרת מקטיר בעוד שנארו עדיין שתי נרות להקטיר וכהו נמי בעיין למימר דלביי קרא דכתבו ובהעלותו שהרי את הנרות שתי הערבים יקטיירנה לפי

משהו

משום דלא היה מנין לטענות קודם כלל אפילו אחד מהם או שניים דהתם כפירוק
 לטעול אם מלא מורחיים שכבו מדשן ומדליקין אלא לטענות אח כיון לא היה רשאי
 עד בין הפרטים אלא אחד או שנים אפילו בבקר בשעת העבודה אם מלאה בבקר שכבו
 מדשן וזיתן בהם שמן אורו ומן שיהא הקמרת מוקפת וסייני לזהו שמת שמעון
 הלדיק שלא היה כנס כנר מערבי אבל קודם עד שלא מת שמעון הלדיק היה כנס כנר
 מערבי על זה שנינו במתנין דהלדיק פירוקן שמעון את המערבי דולק כלומר יניחו עד
 הערב מפני שהיה להיות דולק עד הערב כנס וממנו היה מדליק את המלאך אבל מאלו
 עכשיו ערביית שכבה דבישו לאחר שמת שמעון הלדיק שהיה רגיל להיות כבה ויכול להיות
 בשמחית עדיין מאלו חלק שהרי עמימים היה מולאן אפילו לפני מורחיים דולקים
 דהתם כפירוקן לטעול והרי היה מדשן את המלאך ומניח את אלו במקומן מדשן והיה
 מניחן קד דולק והיו כבין אח"כ במערה ולא היה חושש מלהטין עד הערב וכשמעון
 שלא היה מולאן דולק פהרית כי א"כ אורח של מערב ואח"כ ערביית היה מולאן כבה
 ואז היה מדשנו ערביית ומדליקו ממונח עולה ואחריו השני היה מדשנו כשהיה לומר
 הקמרה או לאחר דם התמיד למר כדלית ליה ולמר כדלית ליה אבל זה המערבי
 לא היה מדשן כיון שבלאותה שעה עדיין לא כבה אלא עדיין היה מנחו דולק הש"ס
 שכנירו לא היה דולק עד הערב לאחר שמת שמעון הלדיק אלא היה כבה אח"כ
 מערה אפ"כ לא היה מדשנו בשעת הדיוקן שהרי אלא מניחו עד הערב כשהיה דולקם
 היה מדשנו ומדליקו ממונח העולה ואח"כ ממנו היה מדליק את המלאך והיינו דלמדיקין
 עולמא דהיה מחילוב וכו' היה מסיים דסייני קודם שמת שמעון הלדיק שהיה מולאן
 דולק ערביית או היה מחילוב לו להלדיק ואח"כ היה מדשנו ומדליקו וממלאן
 שסיים בו כל הדולק ע"כ הרשב"ד ז"ל: דולקין מדשן כד ז"ל: בשמנו היה
 מוליק את המנורה בין הערבים כך נראה שהיה ירידה הכה"ג ז"ל ע"כ
 בגמרותיו סוף סימן ט"ט: בגלל את הכוזב וכו' ירושלמי פרק שני דיומא:
 ב ודרין בשולי המחתה היה מפורס על המזבח כדי להשליך הקמרת עליהם
 כשעל דק ולא עב כדו שיהא ספק מזה ולמען העבן הרא"ש ז"ל: וכמה הרב"ד
 ז"ל שולי המחתה על מה שהמחתה עומדת בלשון מקרא כו'. ואם יד ספר המכ"א
 שכתוב בו ודרין הוא מלשון דררא דמונח היינו לשון המשנה כלומר לאחר שאבר
 היה ממשין לכתב ולכתב עד שהיה ממונח לוהט בשום או מלשון ויר דמתחננין
 ודרה דלוינו מלשון לכתב ולכתב בשום הוה כ"ג מי שזוכה בקמרת מדהתם
 ברישא מי שזכה בדיוקן מזה המניין והעשרה ובעיקר לקמרת בשעת דסקתא
 כאלה שאלו דלויי היה מסדר סדר מערכה משמיה: נורתו לאורב סיסוף ארתו לתוך
 חפזו כי דרך כבוד הוא ליתן מחפזו על האש ולא מן הכדן ומה שכתב ממה
 לתוך הכדן גם עתה לתוך חפזו ואין לומר מדחזיר חפזו על המזבח מכלל
 להשאר לא היה בחפזו לוי אפשר דלא התחבר לכך היה בתוך חפזו יארץ יא
 כדן: ומלמדים אותו הוה זהיר שלא תתחיל לפניו וכו' גימטא פרק
 ה"א: לו דף כ"ב אבל תוס' ז"ל כתבו שם דהיה דמיימי הכס היה בייחא. ופירש
 הרא"ש ז"ל לפי שלא הקטיר מימיו היו צריכין ללמוד שלא יתחיל לפור הקמרת על
 הבגדים אפ"כ כי יעשה חמרו ושיבויא את חפזו לפור על הנחלים תוס' לו ייחיה
 אלא מחיל ברחוק ממנו ומוסף ידיו אליו והיינו דקאמר התחיל מרדד ויולא כלומר
 התחיל מרדד ומפור לוד פנים כלפי המזבח ויולא מוילא ידיו אליו: עד שהמזבח
 אורב כי המזונה היה מוכיר את כולם לפיכך בשעת הקמרה לא אומר למקטיר
 להקטיר עכ"ל ז"ל: והרא"ב ז"ל כתב ונתנו לאיכו כלומר כדבר זה היה עומד
 הלאה לכסן שזכה בקמרת שיתנו לכל מי שירטה לאחר מקורו או מלוכו ואלו היה
 על דבר זה ש"ס. הנפור מנט להובו כלומר בשעת גדידת הכדן הנפור ממנו לתוך
 הכדן ולא היה יכול הנוטף לעמוד בחזק שלא יפול ממנו לכך היה כהן לזכור לתוך
 חפזו ונתנו ע"כ נחלים ע"כ הקמרת שם הכדן ע"כ היה כהן לזכור לתוך
 והיה לו כיון דסוף סוף היה מערה הנחלים ממחתה של זכב על גבי המזבח ולא
 היה מקטיר בזההה כמו זיום הכפורים אלא ע"כ המזבח היה מקטיר א"כ למען היה
 חתה בשל כסף ומערה לתוך של זכב כי ודאי כך שמשע כמו שכתב בחובשי נפת
 דכלל זה היה מקטיר ע"כ המזבח בלא מחמה וביום הכפורים היה מקטיר במחמה
 מפני שהיה תורה בין הבדים ושומא ז"ל שאלו דרך כבוד לחות בשל זכב והלכתיים
 כשהיה חתה בשל זכב היה נסתת מחמת אש המערה וכשביל כך היה מערה
 לתוך של זכב כדי שהיה המחמה יותר יפה אבל זיום הכפורים אי אפשר בענין
 אחר לפיכך צה חתה ומכניס: שמא התחיל לפיך האי חוה ס"ל כמ"ד
 נזכרה פיניה שהיה חוה לו כפרס הילאיו לו: [התחיל סדרד וירצא] [הנה"ה]
 בפ' דע"ז כלומר מיד שרדד בקמרת ע"כ נחלים יא. כתב עליו הר"י יהוסף ז"ל
 פירוש זה לחוק שהרי אח"כ קאמר לא היה המקטיר מקטיר וכו' פירוש בעט והקטיר
 ונס לשון ידוד אין ש"ך ובקמרה אלא ל"ל לפיכך שהיה מרדד הנחלים פעם שמה
 בשליו הכדן ז"ל ע"כ: התחיל מרדד היינו אותו שזכה במחמה שרידד הנחלים בשליו
 הנחמה וס"ל דלא הימא כשהתחיל להיות יולא מן היכול לאלתר היה המקטיר מקטיר
 אלא זה היה רשאי הקטיר עד שהמזונה נתן לו רשות: והקמיר והשתחוות
 ויצא זה עומד על כל אחד המקטיר ואפ"כ אינו כהן גדול אבל כהן ז"ל היה
 מקטיר והיה נריך להשתחוות או היו עובדי עין להשתחוות ככה"כ בתומצא ואילו דלשנה
 אחוהין בו ופלה מילתא כדמסיק ואילו ע"כ: שלא התחיל לפיך כתב בתומצא פי' הר"ב וכו'
 וקטיר לזכור וכו' כתב הר"ב ז"ל לטעול לדידוק ריקוע הוא ושד כפ"י דמולאן מקו
 הרב"ד ז"ל עכ"כ לפיכך אלו היו עובדי עין להשתחוות ככה"כ בתומצא ואילו דלשנה
פרק ז' בזמן שב"ג נכנס להשתחוות בשלשה ספרי כתיבת יד הכל פרק אחד
 וכן נראה מהרשב"ד והרא"ש ז"ל שאכתוב לקמן כשהוא דלא היה שם בזה
 פרק בפני עמנו וסיין נ"כ נמ"ש בסוף המכתב מדברי הרא"ש ז"ל ונס מפורס
 הרב"ש ז"ל ר"ס א"ל הממונה וזשא המעט שהכל פרק אחד שכתב שם אצל ברכת

כמים שידועה היא נאמרת על מעלת האולם אחר גמר עבודה התמיד כמו שהבאר
 בפרק שאלה זה ע"כ. ונס הר"י יהוסף ז"ל מחק מלות פרק ז' וכתב כך מלאתי
 זה ומה שלמעלה בפרק אחד ע"כ. ובסדר המשנה שנתלמד אין שום מפרש מפרש
 אחר להם הממונה: וזשא עד סוף המכתב והדפוס שם המדפיסים ציבור הרמב"ם
 ז"ל בפרקים אלה: בזמן שברוך גדול נכנס להשתחוות אחר הקמרה דרבן
 יניכנס להכל להשתחוות ואין זו צ"ל ריקנית להשתחוות עבודה היא הרא"ש
 ז"ל: אחד מימינו ואחד משמאלו כך היה הר"י ז"ל. ולקמן גבי צא
 ועמדו אצל בן ארזא הנה אחד זימינו ואחד בשמאלו. וכמה כן מלאתי ע"כ:
 והגב"ה לא את המזבח ל"ך למחוק מלת נכנס וכן נמחק במשנת החכם הר"ר
 יהוסף אשכנזי ז"ל. הכן הרא"ש ז"ל לא נמצא לפניו מנה ולכן כתב ז"ל שהוא יולא
 ז"ל אפ"כ לא קתיי שהוא צא והרמב"ם ז"ל בחבורו הגדול מפרשה שהיא יולא מן
 היכול אחר שהשתחוה ולפי דבריו ז"ל ה"ל דקתיי בחר הכי נכנס והשתחוה ז"ל דק"י
 אפ"כ לדידי הממונה עיין שם ע"כ. ונלפ"ד שלשן המנה פשוטו כך והשתחוה ויולא
 וכיון ששמע וכו' וכמו שה"ל בהלכות כלי המקדש: והשתחוה ויצא והנכנס
 אחיו הבהנים והשתחוה ויצא זה אינו על כ"ל בלבד אלא על כל כהן שהיה
 מקטיר בין כ"ל בין כהן הדיוט כאלהם שהשתחוה ויולא היו גם אחיו הכהנים וכאלו
 ומשתחוה ויולאן הרשב"ד ז"ל. וזו פירוש הר"ש ז"ל שזשא אחוהין כו' לכבודו של
 כ"ל שסומכין בו עבדיו כשהכנס להכל מלך. ואחד כהנים טוהט שש"ש הגנים
 לו את הפרכה התלוי לפני פתח היכול ללמעות וכן היה לפני עטר האולם ע"כ.
 ואיתה בזמנסית פרק הקומץ רבא דף כ"ו. וביד פ"ה דהלכות כלי המקדש סימן
 י"א. וכתב הר"ש פירוש פירוש הר"ב ז"ל על האולם יפה פירוש דלשתחוהים לה"מ
 שדקאם שם בהלכות כלי המקדש וכתב שצ"ך לומר שם על היכול את פרשת ע"כ
 וזה לא שמשנו בשום מקום ע"כ. והנה ראינוו דברי הרא"ש ז"ל כמו שכתבתי
 לעיל בשמו ז"ל: ב באר ועמדו על מעלות האולם המקטיר והוכיח שמתה
 ואחרו קבל סוף: עמדו הראשונים מדשני מזה המניין והמזבח והמזורה לדומה של
 השלשה שני שלפני חזבו הוא לקדשי קדשים לכן מקטירי הקמרת היו עומדים ללד
 לפון הרא"ש ז"ל. וביד פרק שני דהלכות תמידין ומוסיין סימן ד'. עמדו הראשונים
 להכין ספדן עשו עבודתם קרו ראשונים פון בשל העולה והכינו והמחתה וכדן: והכין
 לדרום אחיהם הכהנים פירוש לימין אחיהם שהיהו דללו הכהנים שלא גמרו עשהיהם
 עדיין חזבו שפי מהכין ראשונים דללו שם עסקים עדיין להקטיר הארזים
 יותר נריך לכנס מאלוהם ספדן גמרו עבודתם לפיכך אותה הראשונים היו מתכדנן
 בזה שסיו עמדין אותה לימין אחיהם שהיהו אלו הסוקים התמיד עדיין וכשביל
 כך היו עומדין כולם גדל אחד כדי שלא יולא כל אחד יזר מחבורו בראה כדול
 שכל מן מקחם עומדין להמאל ומקחם לימין היה כמו העלת קלס בין אלו של
 שמאל אלו של ימין הרב"ד ז"ל: ובק' ובסויה נראה מהרמב"ם ז"ל כפ"ל דהלכות
 תמידין ומוסיין דמסותלת ששינו לישל פרק ג' איהה ע"כ הכן שכתב ומכסה את
 הכן כנגד קתן ולא כמו שפירש הוא ז"ל כפירוקן לעיל ז"ל ופיכך אמר שפי
 מולאן כדן קמרת ומכין בהכסה וזמנין על המכסה מלמעלה מהם קמרת אחד
 כהן חזיקה את ע"כ: וברבו וכו' ביד כפ"י דהלכות נשואות כמים: את המכסה
 ברכה אחת נשאו את כפיהם כדי לברך את ישראל ברכה אחת יברך יאר יא
 היה אומרים בידו בלי הספק בניתים לפי שאין עומין לתן במקדש לכך לא היו מספקין
 ביותה ולא היה עומין בשמאלו ז"ל כיון דברכת כהנים אינה כי אש לברך את
 ישראל ולא היו עומין בשמאלו ז"ל וא"כ שזיום הכפורים או עומין זה משום הכינות
 היום שהוא יוס פליחה ומחילה וכפרה הרא"ש ז"ל. ומלאתי כתוב בספר תן טוב פי'
 גאל דף ר"ד ורס"ו דהני ג' ברכות הראשונות ר"ל יברך במזמן וימסר מן החטא
 שלא ירום לנגד ונס שיתן ממנו דקה וברכת יאר ה' וגו' ר"ל באור תורה ויתקן דעת
 ללמוד תורה. וברכת יאר ה' פניו וגו' ר"ל יאר ה' פניו ארך רחמים ואלו יספיר
 פניו מתן כי אש ישור לך ללחום את מושל הרי לך ג' דרכים להכלל מהי"ס ובהן נתן
 פעם לכתב למה במקדש היו כולן ברכה אחת וצנצולין ג' ברכות ימין ג' דרכים שלט
 להכניע היותה היו כמלאים בירושלם כא' שפרש א' יברך ה' במזמן לתת דקה
 שם בירושלם: מציאין את כל המעשר של האורח ויחזבו עשר חשבון משכיל עשר
 בשלש שחתשאר והיו מניחין מעשרותיהם בירושלם ליושבים לפני ה' לאכול לשבעה שלא
 יוכלו להעניב בירושלם לאכול מעשרותיהם שם הרי שם היה דקה ללמוד תורה גם
 שם יתנו דקה ה' כי לא יתנה תורה אלא לאכולהו הפן שניה להם לאכול מעשר
 ה"כ הרי בידת תורה ודקה כא' גם נס מאלו יתנך ללחום את מושל לכן שם בידו עון
 המדיל צינו לבין אלהיו לא לן אדם בירושלם ובידו עון שהקרבנות מנשרים הרי
 שלשן מאלו יחד במקדש. משא"כ בצנצולין שחתשאר עיר א' כולם פשירים ואינם לומדים
 כי אש מחזיקים ידי לומדי תורה בעיר אחרת גם אותה העיר אין בידם ממה
 להפסיקם אלא מן הדקה ויש עיר אחרת שאינם נותנים ולא טענין אלא מספקין
 בעצמם לכן כל אחת ברכה בפני ע"מה יברך ה' במזמן לתת דקה וישמך מן החטא
 ומה דקתך אלא אינם לומדים תורה ויש מי שאין בידו לתת דקה כי אש לוקח
 ומתפרנס מאחרים ומכניע ימיו בתורה ברכה ב' יאר ה' פניו ארך רחמים
 תורה ויש מי שרואה ללחום עם ית"ר' נפשו חצנו הפסד מזה כמד שרם וה' לו
 בעתו ללחום עם מושל אצל בירושלם מלאה שלשם יחד לכן שם ברכה א' חזק
 ע"כ בקיטור. עוד כתב בסוף הפרשה כי לך נכתב שם ההו"ה בכל פסוק ופסוק
 לאורות על ברכת כהנים שצנצולין חוץ למקדש ימין שצנצולין נריכין שומר יותר
 בשלש שמות של שלש ברכות הללו ובפרש צנצולין ג' ברכות נריכין שומר מכל דבר רשע
 משא"כ במקדש שטלן ברכת אחת כ"כ בקיטור: אומרים אה ה' בכתבו מלאתי
 כתוב ר"י וזמנו את שמו יברכום בשם המפורס הוא שם בן שהיה אותיות
 בתפוחיהם כ"ל: ברכה אחת. בספר המקצועות מלאתי כתוב דסיכא דאיכא
 נדק

גדה בנתיחה דכסן אסיר ליה למסוק לזרון כל אימת דליחה גדולה דהיישין דלמא
 נגע במידו דנגעה היא וחתי לאיסמוי דל"ר יודן כל כהן ששחא את כסוי וואו או
 אצו או במו פמחא וכנגם הוא בלאווי ביה שגדה לשם הרי תפלו על ישראל הושבה
 ואף הוא גורס לזרעו שיאבד מן השולם ולא עוד אלא שאינה מולידה את ישראל ידי
 חובתו ועלו בכחזו אומר ובפרש"ם כפיכס אפלוס עיני ומס וכו' היכי דאסיר ידי
 לכפן למיעל בנתיחא דמתנה ביה מיהא קד אסיר ליה למיעל בנתיחא דליחא ביה ניה
 ואי איחד לש אינדרווא ולא נפקא מינה כל ימי דתורה ספיר דמי. שאלו תלמידיו את
 ר' אלעזר בן שמעון רבי במה הארכת ימים אמר להם מימי לא עשיתי ביה הכנסת
 קפודריא ולא ספסתי על ראשי ע"כ קדוש ולא נשאתי כפי חלל ברכה ועוד שאלו
 תלמידיו את ר' פקיבא בן יוסף במה זכית לנחמה מטוהרה אמר להם מעולם לא
 ספרתי לך דבר עבירה ולא דברתי עם אשה כשהיא נדה ולא הסתכלתי בכהנים בזמן
 ספורים כפיין מכלל דאסור. שאלו תלמידיו את ר' יאמטאל ב"ג מפני מה זכית
 לכהונה גדולה אמר להם מעולם לא הקרבתו קרבן בזמן שהגדת ביהן ביה ואלו
 נשאלו כפי בלל נתיחא דיום ע"כ השהתק. ולפיכך יש לתמוה ע"כ דהך תנאי דתמתי
 כולי האי בנדה והא קיימא לן דמותר להתייחד עם הגדס וי"ל דכל אלו שאמרו לא
 אמרו אלא לבעלי כהנים דומיא דליחא דתמתי אכשביה במסוכות ולכ"ע שרי וה"כ
 הכא לדידהו הכאור ה"ל ל"ע שרי שאל"כ היה אסור להתייחד מיכו נראה דוקא בזהם
 דברים הוא שיש חילוק בין בעל נשאר בני אדם אצל אלו ודאי לימא את כפוי הכסן
 לכ"ע אסיר כיון דל"ר יודן כל כהן וכו' ומשמע שאין חילוק בשום כהן וי"ל שמה זהו
 העסק משום דלגדה וזהו סמך הכתוב והרבה את בני ישראל וגו' עד בשמאל את
 משכטו לפיכך לריך לעשות הרחקה טובא לכל מה שנוגע במקדש כגון ברכת כהנים
 והקרבנות קרבנות טעם מעשה שאל"כ שברכת כהנים שברכת כהנים מ"מ עוקרו
 הוא במקדש ואשכחן נמי דר"ע ס"ל במסכת שנת דע"י. איחשק לגדה דכתיב תורה
 כמו דוח לא תחמר לו הרי משמע כמטע דלענין לא תחמר לו איחשק לגדה מכלל דלריך
 להרחיקו אפילו מן הבית ועוד דליכא ליבאר דכי היכי דע"י איחשק לגדה הי"כ ניה
 לע"י והרי זה כל לגדה דלמך למך למה על ע"כ שמתמאה במשא אבהא
 נמי להיות למדה שמתמאה באלה מדרבנן כמו ע"י דמטמאה באלה מדרבנן לענין מלוא
 הכהים כגון הקרבנות קרבנות ושליחות כהנים. וע"י דמטמאה באלה נפקא לן מד"י יבורה
 בן חזירא דכתיב ונחיה מהים הרי חתקת למת ועוד דבפ"ק דע"י מפרש מהרחק
 מעולם דריך לריך להרחק מע"י ד' אמות וה"ל איכא לימאר לגדה דלא חתקת
 לע"י וכל"ש שאסור לספר עמה כשדעוהו להקריבו או לישא. כפי מיהו הימא לומר
 שאפילו בזמן שהיה טעם הדבר היה דל"ר יודן שאסור לישא את כפוי דילמא
 במקדש ולא דוקא קאמר מפני שמוזכר את ה' כהלכות וריך פרישה סתירה ביותר
 לפיכך אמר כמו כן שטורס לזרעו שיאבד מפני שזכר ברכה שאינה ראויה לזכר
 נשק עניו לקבלה וכבוד קללות כורע מתקלל דכתיב לא יכרת ליואב וכו' דלזינו ע"י
 וכן חס לתקלל כורעו והרבה כיוצא בזה ועוד הוא לא הפריש עלמו כסורה מן
 הגדס ורקלל כלשהו והאשה עיקרה לבנים לענין שורע מתקלל ועוד מנינו כמו כן
 ב"ש ע"י דבזונו דל"ר מי שאינו פורש מאשתו לדה בניו מתים ומי שנתקדש לפרוש מאשתו
 אפילו סמוך לנדתה הויין לו בניס חריוין לבוראה וכולה מילתא כדאיתא בהם והמתיר
 מהבדן ורבמקדש ע"ג ראשיהם ללא אורח ארעה שיהא ראשה של כהנים למעלה
 ממקום שהורה על ידיהם ועוד דליכא למיחש דילמא אתו לאסתכלו על הידים
 וזהו לא תיחן לפיכך היו טשאין ע"י ר' ראשיהם תוך מל"ש שאינו מגביה את ידיו למעלה
 מן הידן אלא במדינה כנגד כחפיהם היו עושין וכל"ש חס יגביהו למעלה מהראשית
 שפיר דמי : למעלה מן הציצין אצל כהן הדיוס שהיה מגביה ע"ג ראשו דהיינו
 למעלה מן החפילין לא היישין דורה הימיה עורס שמגביה למעלה מראשו ולעולם למסה
 מהתילין של ראש ואם יש לשרט כך י"ל שהיה לריך לעשות תהלה של ראש נזוה כדי
 שיהיו הידים למטה ואם יש לחמוה היך אדם נזוה תפילין על יד הלא כה"ל כ"ל
 למעלה ושמה י"ל דכיון דליכא תפילין של ראש שהם למעלה מניכרא מילתא. ואחר
 שכרו הסם היו מקמיירין האברים ובזמן ש"כ"ג רובם להקטיר היו מוכיין צ כבוד
 דמפרש ואזינו עכ"ל הרשב"ד ז"ל : וישא אהרן את ידיו אל העם משמם ששחא
 למעלה מראשו הר"ם ז"ל. וכמו כן כפסי ריחא סימן ז"ל. ופסע דבמקדש שריית
 שכינה ע"י כהנים ונאה שחא שריית שכינה למעלה מראשו אלא במדינה און שריית
 שכינה ע"י כהנים הלכך כנגד כתיבין שחאחר שריית שכינה כפיס נענין זה נקרא דבר
 חשוב כשיאוו דבר המקובל ונראה דליוו למעלה מכתפו נראה כשפמיהו וכתיב
 זה אלי ואמנה ההוא לפניו כמזוה לאות ויש לתמוה דתקן ע"כ שאינו מגביה
 ידיו למעלה מן הידן כהנים אחרים נמי איכא תפילין ומנינו שחאמירו כחמים בעינין
 תפילין יותר מגזין דלמירין בשבת כש"ק חייב אדם למשמש בתפילין כל שעה ק"ו מפני
 ומה לין שאין בו אלא אזכרה אחת אמרנו תורה והיה על מלחו המיד שלא יסיה דשמו
 ממנו תפילין שיש בכן כמה אזכרות על אחת כמה וכמה ל"ל דלא תמיר תפילין
 מהעם רבוי אזכרות אלא לענין משמוש האריכו כחמים שלא יפלו וירמסו בגבוליו שלענין
 דייסת רגליהם לא תהיה חפוי עור של בתיים אלא לענין שאר זיווגות וחסרון קדושת
 אזכרות מהני ליה לקדושת אזכרות חפוי עור בתיים ואין הקפדה בקדושת אזכרות
 שחא"ל אלא משום [ע"ג] שדי לגדה שחאכונה כחמים של בתיים שאינו מוחסע עור ואש"כ
 שיש בהן אזכרות הרבה יותר להכניסן לבית הכסא הלכך מהני חפוי עור לכל דבר
 חזן מדידת רגליהם הלכך לענין משמוש אחיה לקל וחומר מלכ"ג עכ"ל ז"ל : ג בזמן
 שב"ב רוצה להקטיר ס"פ שתי מדות. ויבד בפ"ה דלגלות כלי המקדש סימן
 ז"ל ב"ג ז"ל : ד והעלהו מסיניו לפנות רי"ש ז"ל : בוששין לו ראוין : ובסוף עליהן
 כ"ג רש"י ז"ל : ובסוף עליהן וורקן פירש כמו כשען על הכסא ועל הפשוט וורקן
 האברים ע"י המערכה ול"ת דוקא יש לו רשות להשען כשהיא רואה לקבל מן המושב
 וגם לזרוק כדי להקטיר האברים אלא אפילו אם אינו רואה רק לקבל מן המושב
 והכסן הגדול יתן לאחרים לזרוק למערכה יש לו רשות להשען על המושב עד שירדק
 ויבא מושבו אחר החזוי וישעו עליו ועל שנינו זמן שהוא רואה סימן ואינו כשמשמש

בכח כהונה שלא לזרוק הרשב"ד ז"ל. אצל בגמרא שלמי פרק שתי מדות מפרש א"כ
 משום יקרא דל"כ שהיא תורה הקשרתו מעולה משאר הקשרות דשאר כהנים היה
 שומר דלא חזן החס דל"כ המיכה בשחוסין ועוד דקיימא לן דל"כ שמיכה כנגדו אלא
 שתי שמיכות וכן פירשו הרמב"ם והר"ם ז"ל ולזה ג"כ כיון רע"ל בתיקור פירושו
 וורקן דל"כ מ"ע משום כהנים בתיים ב"כ כבש ומזנה פירוש שלא היה ראש כבש טעם
 בזיונה בזוחים דף ס"ד ודף ק"ד. וכמו תוספות ז"ל בפרק המזבח מקדש דף ס"ו
 בשם רבינו חיים ד"ס חזיר מפסיק יותר מכדי אמר סובב כדי שיהא חזיר קרקע
 מפסיקו מה דס חזיר קרקע מפסיקו (פירוש חזיר קרקע מפסיקו בין הדם למזבח)
 אף בער חזיר קרקע מפסיקו ע"כ. ויחא בספר פ"ד דלחך שערך חזיר ושורך
 אותם על האש שאמר וערך הכסן אותם. ויבד פרק שני דלגלות מעשה הקרבנות
 סימן ד' : והאומרין נראה שג"כ הם בזריקה אלא דקרא אשמועינן בצבר העולה
 שהוא בזריקה אש"כ שח"כ חזיר ועורך אותם וכל"ש אימירין דשאר קרבנות וזכר
 לדבר מלאתי בהרמב"ם ז"ל סס רפ"ו ורפ"ט כמעשה החטאות והאשמות שכתב בסן
 ומפסיקו ומוחלן וורקן ע"י וכל"ש אלא שלא מלאתי שכתב כן במשנה שחר
 הקרבנות וכל"ש בקמ"י המנחות : הושיבו השני לראשון וכו' כבוד כהן גדול שיקבל
 כל האברים מיד אחר : בא לו להקריב בזוחים פרק קדשי קדשים דף ס"ד. ועיין
 בספר נבוכו החור סימן תרנ"א וסימן תרע"ו בפרט כל פירות שאלה פוסק לא יהיו
 אלא דרך ימין וכל"ש בקיבור אלא פירשו י"ל שהוא כדרך שכתב שאלו כותבין שחר
 מזד ימין לגד שמאל כי לא נחנס הימה הנחה הכתיבה ע"ל"ו וכן מוכח מהקפת המזבח
 שהיה הכהן עולה בכבש שהיה גדרום והחזיל בפקן דרומית מזרחית ואח"כ מזרחית
 לפנותי אותה מערבית מערבית דרומית ואם היה יכול הכהן לעמוד במקומו ולזרוק
 היה הוא נחנס ממה שכתבנו מדרך הכתיבה שלעולם לא היה להחזיל מעמד ימינו
 והלאה כדי שימטין ימינו אלא אלא מפני שהמזבח היה גדול ולא היה אפשר לזרוק
 בעומד במקום אחד היה לריך להלך ולהקריב המזבח ע"ל"ו שהיה הפלחה נוסף נגזרת
 אחר ימין ששרי היה לריך לזרוק בזוחים וביעי עמך שכתב ופירשו לא בני זל"ש
 כשמתבנין את עמך נמקרה כגון במחול תראה שם אדם מסבבים ושנים עמך בני
 כונה ור"לן אלא מלך שכתב רק בדרך זה ע"כ בתיקור וע"ש. ועיין ג"כ במ"ש סס ס"ו
 תר"ם. אכן בספר קרבן אהרן פרשה ה' דף ס"ג ע"ל כהן שפועים האומרים שהגבים
 לגד ימין כדרך כתיבתו ע"ש כי נראה שם סייע עמנו מפרש לפון רש"י ז"ל
 שהביא שם חז"ל רש"י ז"ל בזהם פרק קדשי קדשים דף ס"ג ע"כ כשאלה מקדש
 שום דבר ושניך אליו ואתה שכתב מלך לעשר ימיןך אתה הולך ע"כ וע"ש בספר
 קרבן אהרן א"כ כפלו פניות דמום דגזרינו : להקריב את המזבח לזרוק יסוד כי
 אחר הקטרת אברים היה ניכור היין והכבש היה גדרום וכעולה לכבש ופנה למחול
 ומחזיל להקריב סע בקרן דרומית מזרחית החלה ומקריב ימינו עד שהוא מניח הקרן
 מערבית דרומית הר"ם ז"ל : בתרגומו ז"ל : וכן נראה שיש חילוק בין אלו הכהן
 שזכה בתיקור חלה העלה את היין ופנה למחול ופנה בכ"כ ונתן לו את היין לנסך דייקא
 נמי דקמי חנו לו יין לנסך ולא קמי חמרו לו נכך ש"מ"ס בזוחים דף ס"ד. ויבד בס"ו
 דלגלות מעשה הקרבנות. בפרט רע"ל וס"ג יש לו רשות להסך בנזרוה בלא שיש קפה
 קפה לג"ד דהא אפילו כהן שכתבי יוכל לנסך בלא פנים דלא לא אשכחן סימם קפה
 לזורא : הסגן עומד על הקרן שהוא אמה על אמה : והסודרין בידו כדי להניף
 ולרמו לבן ארוז וסאר לים ולא ידענה כשכחן הדיוס היה מסך אם כהן אחר היה לריך
 לנסודרין או הוא עלמו מניף ומנכר הרשב"ד ז"ל : וישן כהנים עומדים על שלחן
 הדתולים שהוא גבוה וכשראו הכהנים שהם זולתו על הקרן האבוד בידו הלבו הכהנים
 ועמדו על שלחן החלבים ותקעו וזכרו ותקעו כדי שיתקבלו הלויס לשרי אר"ם ז"ל :
 ושתי תצורות בידם תוספות ז"ל בזוחים דף ס"ו נראה שגורסין ושהי חלוצות
 של כסף בידם. ויחא נמי הכי בתוספות דפרק הקומץ רב"ה דף כ"ה ודפרק אין
 בערבין דף ז'. ועיין במה שכתבתי שם בהם ז"ל סוף הפרק וס"ה בזהם דמסבה
 קנים : באו ועמדו אצל בן ארוז לפי שהוא גדול שבמסדרים ובין להקריב בללל
 לפיכך היו עומדים אלו שמי כהנים לימינו ושאלו כדי לתקוע על כל פרק ופרק
 של סור כי פריקו היו להם לשרי שיהיו כהן מפסיקין ובחזק אותו השיבוהו היו הוקטין
 ובללל הוא אחד מגלי שרי ושאר דברים שפוסקין הם וחיים הם למחלליהם חזן ע"ל
 ז"ל : שהיה לנסך פירוש דלא חימא דלחלת היסוך היה מניף אלא אחר
 ששה כשיפור לנסך כל מה שהיה לו לנסך היה מניף ואין לפרש דוקא כשהיה או היה
 מניף אלא אם לא שהה לא היה מניף ויש שגורסין שהיה דהיינו שהיה ע"ל המחזיל לנסך
 הרשב"ד ז"ל. והרמב"ם ז"ל גרים ג"כ שמה בפרק שני דהלכות תמידין ומכשין.
 עוד כתב הרשב"ד ז"ל שלחן החלבים נראה שלחן האברים ששניו במסכת פסחים
 כפ"י : שופרות ששניו שלחן היו עומדין במערבו של כבש ועל האחד היו נותנין את
 האברים ונראה לומר דבבביל כך היו לריכין לאורו שלחן משום דזימנין דהוון כשישין
 קרבנות ואלא הכסן המקטיר אברי עולת נדבה מספיקו להקטיר לאלתר עד שימתי
 שיתעכלו קת מהם על המערכה או היה מקבלם מן המושבין לו את האברים ומחזן
 על השלחן שאלל המזבח והכבש ולפיכך היה טומד במערבו של כבש כדי שלא יסרך
 לנסך את חזירי בלפי הקדש כשהיה מקבל מן המושבין וכמו שהיה טומד לזכרי
 עולות כך היה טומד לחלבים דהיינו אימורין של כל הזוחים לנסך לגבוה כמו העולה
 דכוסה לללו ולפיכך קורא אותו גבול של חלבים לפי שבעת שזר שאלו זוחים אשכחין
 שהיו חלבים שלחן מונחין על זה השלחן כמו כן היו התוקעים שומדים עליו ומלאת
 דפסיקא נקט הכל בלשון חלבים דבר שהוא רובם בכל הזוחים ופ"י שיהי השלחן היה עומד
 אלא מערבית דרומית במקום היסוך היו גם חוקקים מפני שממם בשמך היה שכרי
 במערבו של כבש היה השלחן היינו בקרן מערבית דרומית דבשניו על בשמך דכתיב
 על עולותיכם וגו' : הגיעו לפרק שיש פרשה שהיא סוף המלילת ושהיא פוסקים היה
 בשיר סזן מפסיקים בו ועל כל פרק ופרק תקיעה והורעה ותקיעה והיינו דתקן
 בפרק בשרא דסוכה אין פוחזין מלחח ועשרים תקיעות במקדש שלל לפתיחת שערים
 ושעו לתמיד של שחר וכו' והיינו ס' תקיעות תקיעה תרועה ותקיעה על כל פרק
 ופרק

פרק הראשון ז"ל. וכתב רד"ק ז"ל בפרש' כלל וכללי שמהם שמי כלי המטה שמקיסין זה בזה ומשמיעין קול וכן אמר במשנה בקיום בן ארוח צנולל אבל צנוללי הריעה הוא אומר על ההולכות צנולל ע"כ וי"ל כלי נענן שיש בו שלשה יתרים פ"כ: והשתחוה העם תו"ם כל הטעם שבצורה הרמזים ז"ל פרק שמי מהלכות תמידים ע"כ. והגיה הר"ר יוסף ז"ל והסתמיה הטעם גם מחק מלות ימי רצון ומלת אמן: והו סדר התמיד רפ"ד מיתות. ויירושלמי ס"פ שני דמגלה. וארכיא מה"ן דמפרש סהה רפ"ד מיתות דלע"ג דקתני וכו' סדר התמיד לאו לאשמיעין שיכובא אלא לנלוז מן המזמור ומ"מ אי אפיך ליה לן צה. וביד שם פרק שמי דהלכות המידין ומוספין סימן ה' ו' ז': ד' לה' הארץ ומלאכה כל המזמור רש"י פרק בתרא דר"ה דף ל"א ופרש הרש"י ז"ל דמפרש סהה צנמרה ציוס הראשון לה' ה"רץ ומלוכה על שם שקנה שלמה והקנה י"ש"ש צנולמו: בשני גדול ה' ומהולל מאד על שם שהלק מעשיו ומנן עליהם והתפלה ויבן על כסא כבודו דוגמת שוכני בעירו ובר קדשו: בשלישי אלהים נצב בעדת אל ע"ש שנילס הנל צממנה והכין הנל לפדחו פירש רש"י ז"ל שנילה ארץ מקום מנז עדה: ברביעי אל נקמות ה' ע"ש חמה ולכנה שתייד ליפרע משבדיון:

סליק פירקא ומליקא לה מסכת תמיד.

מסכת מדות

ובעה"ה המקבל משמרות ומעמדות. ודיבה עמו פדות. נתחיל מסכת מדות.

פירק א הכהנים שומרים. כן ז"ל. וכתב חוספיה ז"ל בפ"ק דצ"מ דף י"א דהא דלמריק צלחיה הסתיל דמנייה ללותי צממקדש היו נוסגין ספרן מלמס הפנים אינו מותר אלא לכהנים יבינו לשמש מקושות להקן הכל שהיו צומרים הספנים: ובבית המוקד. צנמרה צרים המיד פירך והד שומר הוא דהיה לניה המוקד ורמיהו שמיס שערס היו לניה המוקד אחד פחות לחיל וא' פחות לעזרה ומשמי אגיי כיון דגבי הדדי הוא קיימי בני להו במד שומר מביט לכהן ולכהן וכתבתו שם רפ"ק דהמ"ד ויהא מבוזר: והלויים בעשרים ואחד מקום. כיד פ"ג דהלכות צלחיה מוקד סימן ב' ז' על ה' שערי העזרה. גרסינן וכתב' רע"ל דהאי הנא סבר חמשה שערס צננד היו לעזרה ואפי' וכו'. [והר"ר יוסף ז"ל בני' ס"פ משערי וכתב עוד דכס"א ל"ג מילת לחוכו] ופיין בחוספות פרק בני דייני דף ק"ו. ואלכא הנא דלמ"ס הר דהמנייה סוו. ועיין במה שפי' רע"ל לקמן ס"פ שני. ובמקדש פ"ק דתמיד צני מ"ס טורה דעבדין שמירותן מבוזרין בין אסות בין אשערים ומביטין הר בניה שאס ייבא ורובא ליבב יכול ליבב עבדין מהוהו אכל עזרה שאס ירלה ליבב אינו יכול להין ויבא עזרה אלא למלכי בית דוד סלק עבדין מבוזר וכתב רע"ל: וביד שאס פירקן צפ"ה דהלכות בית הבחירה: לשבת הקרבן. היא לשבת הטללים א"ל לשבת היתה מיוחדת נבקר גם הקדנות מומיין: אחרורי בית הבהרות. לשבת היתה צממרב ויהי לול קמן כותל מערבי פחות מקודש הקדשים ולחותה לשבת והלכות היתה פחותה עזרה כנגד הול להבשיר אחרוי בית הכפרות לשמיחה קדשים דקדוש ציה פחה אכל מושד כדליחא צפ"ה איחכו מקמן הראש ז"ל. לשבת הכרובת שהיו אורגין הכפרות הראש ז"ל: ב איש הר הבית. בחוספיה דפ"ק דגלים קרי ליה ר' אליעזר לליה הר הבית בעל הפיל כלומר ממונה בודק ומחפש כמו אין פולין לאור הגז. וכיוכל בזה שנינו צפ"ק דשקלים לה' אהד בן ציני על הפקיע. וליחא צנמרה ס"ק דתמיד: איש הר הבית שלום עליך. בצירוטי רבותי בצפורה לא דלע"ג דלמריק הנותן הלוס לתצרו קודש שיחפסל כאלו עשאו צמה וכו' צממסיס לפתחו שטמה צמחה הבית וכל אדם שטבור לפני ציהו נותן לו שלום אין זה נכון אבל אם יפגע אדם את חברו צריס יו לו ליתן כמו כן צבאן וגם הא דלמריק צממכת מנילה ס"ק דתמיד: איש הר הבית שלום עליך. צממריס רבותי בצפורה לא היה רשאי שום מד ליכנס ולי נראה שמרחוק אסור ליתן לו שלום מפני שאינו צביר. הגב כמבירו נבן הכל שפיר דמי וכו' ומי דלמריקן שאסור ליתן שלום קודם שיחפסל ה"מ כשכבר הגיע זמן התפלה אבל צילנה כיון הכל דלא הגיע זמן התפלה עדיין אסור דמי הראש ז"ל צממכת תמיד וכן כל אהר הנחא כחוב צממו או צמס הראש ז"ל צממכתא זו אינו אלא משה: ורשרת ה' לו לשרוף את כבודו. ואין כן גמס כל השמיה דהפקר צ"ד הפקר הראש ז"ל. ואלמריקן צמ"ק דממכתא תמיד דמי כוה ר' יוחנן ממי לכה מהני' הוה צני אמר הכי אשירוס לראשונים שאכלו על אהר ה"ה עיטין דין ק"ו בלא על אהר צניה על אחת כמה וכמה. וביד ס"ו דהלכות כלי המקדש סימן ד' ג' חמשה שערים היו לחד הבית. ציד צפ"ה דהלכות בית הבחירה צ"ב: קיפונום מן המערב הר"ר שמואל הכסוד י"מ מסלס דכ"ג נבקה ה"ו. קיפונום ופי' זה נזבל לומר למת נקרא שמו קיפונום נשוריקן שמקין כלפי מקום הוס דמיני אחרוי בית הכפרות שהיתה מסלס מקפת לפני ולו שאחורי בית הכפרות ששם היה עיקר מקום האם דהיינו שהציה שורה ע"ג הכפרות תם מקום הארון אינו מן המדה הרב"ד ז"ל: פדי מן הצפון. עדי צלילה עי' צו"מ גמס ספקי עיטין ופרך עיטין צפ"ה הראש ז"ל צממריס יוחקאל סכתב צני פסוק ויעש את אלים שמיס אהר ואל האחר וכו' כמו שאמר צממכת מדות חמשה פסוק ויעש את אלים שמיס אהר ואל האחר וכו' ויבא מן המני' ויבא מן המני' שם איב מן האסון לא ה' ממש כלום די דומה טוסל שם שטות דנללו הכי ים שם שטות אחר ע"ה: לא היה בשמש כלום. אלא בעל קרי יולא זו נר"ה בן יעקב כדמפרש צממריס פירקן. וקנה לפ"ה דהא לקמן צמ"ס שני פירש הרמב"ם ורע"ל ומקיסין ויאלין דרך שמואל פ"י דרך שער היה שמיס צ"ב יליאה וימי

בחישי הרנינו לאלהים עונו ע"ש צמרה טופוח ודינס לשנה לשמו כף ריחם נעלסה בששי ה' מלך נאות לבש ע"ש שגמר מלאכתו ומלך עליהם: בשביעי צומור שיר ליום השבת צומור שיר לעתיד לבוא ליום שכולו שבת ומנוחה לחד העולמים. דקן עקן פתלו עולין וסליקא לה מסכת תמיד צמ"ד עכ"ל הראש ז"ל. ומנוחה ביו גרסינן: לחיי העולמים גרסינן וכן הגיה הר"ר ז"ל. וביד שם פרק שמי סימן פ'. ופירש צמ"ס פירש הר"ר ז"ל הא הנה סבר לה כמ"ד שיחא אלפי שנין היו שלמה וחד חרוב וכו' לאסוקי ממ"ד שם צריס חרי חרוב שלמה יחינו מיומים. והיא דעה ר' נחמיה וכו' כ"ל כותיה ומתניין ר' יואה צמס ר' עקיבא דכ"ל דחד חרוב ורב קסויה ס"ל כותיה: לחיי העולמים צמ"ו וכו' וכתב רש"י על זה המוקד מהר"ר שמואל ארקולס"ו ז"ל ה"ה צממריסויו ששלח לי על ספרו ערובת הכנסת אמר שם סקן מיס אינו ממלא נפרד וצממכות יאמר מי הים צנירי כן יאמר מן חייס חי צנירי כשכחו ספרן וענינו חיי העולמים וכן צממיות ישחנה הכין לקרוא חי העולמים צנירי עכ"ל גר"ו. ואני מלמתי אגירסא צמור א"ה סימן קל"ג ליום שכולו שבת ומנוחה וחיי העולם הבא.

בית אב ישיבם עם אלה הלכות שלו חייב נקודת וחייב חול ע"כ. ובראשן ספיסין
 מבדילין בין קדם לחול כך הגיה הר"ר יוסף ז"ל: בה יורדין לבית המבילה.
 ובאותה לשכה. היה יורד הכהן שרום קרי והולך במחילה שהיה בית המקדש כך ז"ל
 כפי רע"ל. וכמו חוספות ז"ל בפ"ק דיומא דף י"ו לעל דעל כרחין לשכה החמהמה ולשכה
 בית המוקד הטעויות במיד פ"ב הם היו אותם שתי לשכות דקדשין בכל בממחז ומדות
 אחת שבה נמו בני השמונתי ואלה שבה יורדין לבית המבילה לניכא למימר הכהן הארזי
 יניחו סברי לא היה בבית המוקד אלא ד' לשכות ואי אחרים יניחו א"כ הוא ששה לשכות ע"כ:
 שרלי קרבן. ס"א פלוגי קרבן יוסף ז"ל הגיה פלה קרבן נס בני' דרומית
 מרומית היא היתה לשכת עשה' לחס הפנים ע"כ וכהן צ"ל עושה:
 מורחית צפונות בה נגזו בני השמונתי וכו'. ר' יעמטאל דט"ו דף נ"ב וכתב הר"ן.
 ז"ל עס דף סד"ד ע"ל דמשה' נגזש ולא הכריחו מוצ' עיבטלוס משום דלא סגי להו דבטול
 ע"כ. כתוב בפרק הלכות יורה דעה סימן קמ"ה אפי' דקיי"ל דלחן ארס אוסר דבר
 שאינו שלו דילפינן מזה משום כי יקדש את ביתו קדש מה ביתו שלו וברשותו א"ל על שלו
 הכי מילי כלא כשהו ארסו אבל כשהיה עו מיעוט אברה מדרבנן כחן מיליו מלאכי
 מוצח שנגזש מלכי בית השמונתי משום דקאזוס מלכי יון לע"ו ואע"ג דכל הקדש היו ולא
 שאלן היו אש"ס היו דעבוד כהן משה אפריגיה רבנן ע"כ: ו שנים שיערים. בנמרה
 בפ"ק דהמיר איה. וגם הכא גרים התם המפ' שדטוס למסכת תמיד אחד פתוח
 לחול עפי' להר כשהו מרמיה' דלע"ו כמו שכחתי סימן ה' כמו שכחתי ע"כ. וכן ג"כ
 השמע מפי' הר"ש ז"ל שהתקתי עס רפ"ק ע"ש: פשפש קמן. שער קמן כהן ששער
 גדול ולכהי קראו שמו שפס ע"ש שפספסין בו את העור שפסיה היה להם לפתוח פתח
 גדול בלינה אבל הרמב"ם ז"ל פי' שפס הוא דבר קמן מפקין מוקד נקדים קענים
 לפעמים עושין אותו נקדים ולפעמים מענים ולפעמים עושין דבין על אותה מלאכי
 מלייה דבר שיהיה והוא נקרא שפס ע"כ: ו וביית גדול. היה. חוספות ר"ס
 המוכר את הכיני: ומקום היה שם אמה על אמה ומבלא של שיש מבעת היתה
 קבועה בה. ולע"ד היה המקום היו שחרים שבתו שלגלה המסתחות ומכוסה התקום
 בעתלה של שיש דל. שלא קל לשום אדם מן המזמרים לישול ממסתחות אלו וכו' מלאכי
 שכן משמע ג"כ שפי' המפרש שדפוס ברפ"ק למסכת תמיד. ובשלה מקומות טיניו
 שהיה עגלה של שיש על מקום אמה על אמה חד הכא בבית המוקד לערך המסתחות
 והד לקמן בפ"ג בצורה דבר קמן מערבית דרומית של מוצח ולגבי שיתין וחד הכיכל לישול שער
 מתחת אותה עגלה לטורח כוסה ככה"כ ומן המפרש אשר היה בקרקע המשך יתח הכהן וכו'
 אל הכיני: וכן לוי יישן לו כחבורה הקשה הרמב"ם ז"ל בצירוטו למסכת תמיד הכי
 קתי שיהי ימן הכיני לזכור ולא לישן ובשלה גבי טועל דקתי התם נקן
 ככהו עליה וישן לו לא חיישי' היה ס"א סלה לזכור משום דהתם אוחי
 טועל לא היה מן המזמרים אלא מוקי ביה א"כ דקתי התם בנדודים שן ממסתחות
 בעורה אלא כן לוי קטיה יחך היה י"ב ויחכא למימר דה"ס וכן לוי יתן לו מבחון
 בשעה שזה טועל כי כל זמן שלא הגיע זמן הנישלה היה כן לוי יתן ממנו שלא היה
 זורך לזמור שיהו זקדים של בית א"כ וכו'לם בבית המקדש מקינין ובשניה מניע זמן הנישלה
 או היה לו הכהן טועל מקינין את כן לוי משתלו והיה הוא שומר מבחון ופרחי הכהנים
 מבשרים דכהנים וזוים בבית זוח הנושלו היה כ"כ באחר בית א"כ עכ"ל ז"ל. וכן משמע
 שפירש ג"כ הר"ר שמישה ז"ל: ויוצא והולך לו וכו'. ירושלמי ס"ס כי"ד ט"לן:
 במסכה ההולכת תחת החיל יוצא והולך לו בברי. קן ז"ל. והגיה הר"ר
 יוסף ז"ל בשמישה זו כיסוף וכתב ע"כ שיהיה ס"א כסופו. גם הגיה ושלגלה של
 ממסתחות תלויים בה וכתב ע"כ קבועה בה ע"כ:

נעשה למלאכה שבת וזהו היה נגזש עשרה ספחים כדון כל מחילה דהקף הר שנית לא
 מהני דמי הוקף ולכסף (פ"ח) [ישב] דלא מהני ע"כ: הגה"ה שייך צפרק עובין פ"ין
 דף כ"ד. ועיין בסומן ז"ל בשאלות הכהס הר"ר מנחם עזריה ל"ט: גזור כנגדן שרש
 עשרה השתחויות. מהניתיך דלא כלכא יוסי בן חק דלוי ליה ב'פ' שפי' המסכת
 שקלתי וגם לקמן בצוף פירקין ד"ב עשרים היו נקדש וכנגדן היו הי"ג השתחויות.
 והתם בירושלמי איה: לפנים במבנו החיל. ע"כ ספ"ק דיומא. ופירש הר"ר שמישה
 ז"ל לפנים ממנו מן הסורג לחיל: עשר אמות. עשר אמות רחבה מן הסורג לחיל
 ומדלא קתי הכא נגזש כדקתי בסורג. ע"ל אך ורובו קתשיי ונגבה לא נהנו בו
 שיעור ואם לא היה נמנך כותל מורחי זה של החיל לא הוה מלי לראות את פתח
 ההיכל ופעם אחר עשר אמות גובה כותלו ומכאן על גובה דסורג ע"כ
 וגם הרמב"ם ז"ל עס פ"ה כתב ולפיכך מן הסורג החיל נגזש עשר אמות ע"כ. גם הר"ר
 יוסף ז"ל כתב ס"א נגזש עשר אמות ושיים עשרה משלות היו עס קך ז"ל: כל
 הפתחים שהיו שם גבהן עשרים אמה וכו' ז"ל. ואיה עס וגם כ"כ א"ל
 הממונן דף ז"ל ובפרק איהו מקומן דף ל"ט: כל השערים שהיו שם.
 ברייתא ס"ס א"ל הממונה ובירושלמי עס עיין ברד"ק ז"ל שרש פתח הפרש היה
 בין פתח לעשר שכתב כי פתח נקרא מה שיש מן הסער חוץ להות
 כי הכל יקרא שער בין מבנים בין מבחון עס הלהות והאסקופא החיונה כמו
 שחולל עס המוזות והמשקוף נקרא פתח לפי שהוא פתח הממד שחף בספר הלכות
 הוא נאחר פתוח ע"כ. ובית יוסף בסור יורה דעה סימן פ"ו כתב שכתב הרמב"ם
 ז"ל שיהיה הסער מן הלכות ע"כ. ואין משמע כן מהח"ס דברס"ק דעירובין וגם
 הרמב"ם ז"ל עלמו בפ"ד מהלכות בית הבחירה סי' ח' כתב פתחו של אולם היה נגזש
 מ' אמה ורובו עשרים ולא היה לו עשרים ע"כ. משמע שקורא כאן ללכות שערם אבל
 עס ברפ"ה כתב רוחב כל שער עשר אמות ונגזשו עשרים ויש להם ללכות ע"כ וכן
 הרמב"ם ז"ל בספר ישיבה סימן מ"ה שפירש הוא הלל פתח הסער לתיים הם הפותחים
 ונועלים בהם את השערים ע"כ. והר"ר יוסף ז"ל כתב פירוש פתח הוא החיל
 הסחוח ושער ל"ל דלה של פתח גדול. ועיין ע"כ ס"ס לקמן דלא כהר"ם כהר"ם
 שער: היו להם שקופות. גזים עשוין כננין לשם הקפת דלת ואפילו בשל אולם
 שאין בו ללכות היה מקום מוזות לעמין א"ל וכו'ס כל עורך הדלת חץ משל
 כדי שאין לו בין ס"א אלא שתי אבנים ממוות זו גבי זו פירוש שתי אבנים
 ממוות זו ע"כ. ו בלחת חקוק חתי הפתח משקוף עטלין [כו'] עיין בהוספת יו"ט:
 שהיו שתי אבנים זו על זו כך הגיה הר"ר ז"ל ו"ל ו"ס' גרסיין נ"ד: כל הכותלים וכו'
 פ"ק דיומא דף ס"ו וחוס' ס' קבלה דף כ"ה וביד ס' שפי' דהלכות בית הבחירה ס' ה' בסוף
 ס"ר רע"ז ז"ל שיהי לא היה פתח הר הבית וכו'. עומד בהר המשחה והסוכות ורואה
 את פתחו כל"ל ופירש הר"ר שמישה ז"ל חוץ מן הכותל המזרחי של החיל שמוך כעשר
 אמות לרחות מעלו פתחו של היכל נכנסת חוץ חוץ ז"ל: בצירוס רע"ז עד שרביע
 גובה כ' אמה. אמר המלקט נראה ז"ל שתי אמות. ובפירוש רש"י ז"ל המונה ע"כ הר"ר ז"ל
 שכתב ז"ל עס נכנסת יומא הלשון כן עד שרביעית פתח הכיכל גובה ל"ב אמות
 וישר מקרקעיה נרני הר הבית ומזלח סקופת הכיכל גובה ממסוף פתח
 הר הבית שתי אמות ולא יוכל לראות חלל הפתח של הכיכל דרך אוחי פתח ע"כ:
 דה עזרת הנשים וכו'. חוספות פכחים ס"פ האשם ובגמ' דיומא פ"ק דף י"ו: וביד
 ס"א דהלכות בית הבחירה ס' ל' ובס"ה ס' ז' ח' ס' ובפ"ש ס' ז' ובפ"ס
 דהלכות מעשה הקרבנות ס' ע': של ס' מ' אמה. פי' ברוך אצל כרומט שפורש
 כצפוק ושלגים רוחב וכן פי' רד"ק ז"ל: חצרות קמורות. ובפרש ס"ק לרד"ק
 ז"ל גם בפירושו לספר יחזקאל גם רש"י ז"ל דומה שגורסין חרות קמורות חין
 קמורות אלא שאינם מקורות ומה היו וכו'. וכן כ"כ בערוך עד קצר וכן
 הובא בילקוט קן הגיה הר"ר יוסף ז"ל אחר זמן קצ' נמאל לוי מדכס משנת
 דפוס אחר: היא היתה לשכת הנוזרים. ביד פ"ה הלכות נזירות סימן ז':
 וכו'. במנחות ז"ל כל קרבנות גדף ע"כ ור"פ המנחות והכניס וירושלמי ספ"ד
 דתענית ס"א גרסי' שכל ע"כ. וביד ס"ה דהלכות ביחא' מקדש ופ"ה דהלכות
 אלוטרי מוצח ס' ז': אמר רבא' מ' שבתרי' מה היתה משבשות מכלל דרשי' ס"ה
 ראש' קאמר לה והכי מוכח בנמרה דיומא דסח' מהני' דמדות ראש' היא עכ"ל
 רע"ז. אמר המלקט ומהני מהניתיא דסימין לבו בצירקין דליתניהו בפ"ק דיומא דף ס"ו
 מוכיח לא דלי אמרה בשלמא קאמא דקתני דכותל מורחי' נסך דך לראות ממעל לו דרך
 שיערי עזרת הכניס ועזרה ישרא' את חלל פתח הכיכל ראש' היא דלתי ליה ובלשם יתירם
 דכתיב הכא במגין' דנפסוך ראש' אומר מעלה היתה ונגזשה אמה וכו' ונגזשה קרקע הכיכל
 גובה מקרקע התחזון עשרים אמה וחתי עס הכי מעלות דמוי הוא לעיל דקתי: ו"כ מעלות
 וכו' היו בחול ועס הכי מ"ז מעלות שהיו בעזרת הנשים כדחן בסמוך ועס הכייל דלקמן דבפי'
 המוצח דקתי בין האולם ולמזבח כ"ב אמות ו"כ מעלות היו עס רוס מעלה ח"י אמה
 וכו' היינו דליכסי ליה פתח התחזון גובה קרקע הכיכל א"ל ח"י רבין ח"י ח"י אמה
 המעלות אלא י"ס אמות וחתי ופס ליה פלגא אמתא דמתחזי ליה פתח הכיכל בגויה
 לכין שבהו התיים וסס בצוף הסוכות הכהס רש"י ז"ל ואי קטיהו הכי מתוקמי
 תמי דמדות א"ל ח"י הא שמינין מכא' סתמא דבפי' כהר' דליתניהו דלכול המוצח ששטס
 אמות בצלון [ספ"ה ס' כ' כהחלק ס"ה] אמות מתירים ללכות מאלה ומאלה ומאלה
 חיינין למקום הנסיון והזין לבין הככס ולסתל כמו שפירש הוא ז"ל וכתבתי לקמן
 פרק בתרא שמו ז"ל. ואיהו מ"ל בעלמא דכתיב מוצח בדרוס קאי על כרך הכי
 מפרשת לבני כ"ה אמות הותרות דקתי עלייהו לקמן בפרק בתרא והאומר הכי
 הככס ולכותל ומקום הנסיון לרין אתה עשרים ח"י בין ככס ולכותל אלא חס
 אמות ומסתה וכו'ס והמוצה ששים ושנים הכי המוצח כולו דדרוס קאי וכולו כעד
 אמעל המורה שמיים ס"ו וחתי והאומר של כ"ה הותרים כולו למקום הנסיון ע"כ:
 אבא שאול אומר שם היו נותנים יין ושמן והיא היתה נקראת לשכת
 בית שמניה וחלקה היתה בראשונה יהקיפוח בצוצורה כ"ל. ואיהו
 כ"כ ז"ל.

צבלי ובידולתו בפרק החליל. ופי' עמך ויחלקה כמו נצעה ע"כ. ונראה דבין כך
 ובין כך לא קאי והלקה אלא כלל עורת הנשים ונראה עוד ללא אלא שאל
 קאמר לה אלא שמתה היא ח"ו הר"ר שמשע ז"ל והלקה היתה כל עמך העורה
 היתה פניה מכלום בראשונה ולבסוף היתה עורה זיון ומוחלתה עמך עומה
 ובני עניה ומרפכה לזורך שמחת בית השואבה עכ"ל ז"ל וכמו שפירשתי מוח
 ג"כ ביד עם פ"ב. וכן ראיתי שפי' ג"כ הר"ר יוסף ז"ל: שעליהם הלויים
 עומדים ואומרים בשיר. פירשו רש"י ורד"ק ז"ל בפירושו לספר יחזקאל בספק
 ובפניה אלמנות שאלה הפ"ו מעלות שהיו בין עורת נשים לעורת ישראל שהיו הלויים
 חמרים עליהם שיר בשמחת בית השואבה כמו ששנינו במסכת סוכה פרק החליל אבל
 הדיון שהיו אומרים עליו שיר המיד בשעת הקרבן הוא הדיון המוכר במסכת דבסמוך
 והוא כמורה בזה הלשון עולין מעורת ישראל לעורת כהנים ומן הכתובים ג"כ ראוי
 שהיה נתון במורה כמו שאמר ב"ה הלויים המסורים לכולם לאסף להימן ולידוהן
 ולגביהם ולחליהם מלובשים בזה בגליהם צבליהם ובמקורות עומדים אלה למנוח ע"כ.
 וכבר רמז רש"י ענין זה עם פ' החליל: פרושות. ס"ל תרופות והכל ענין אחד.
 ופירש הר"ר שמשע ז"ל לא היו ערופות לא היה המעלות עולות בשרה זו על זו
 כמעלות החיל וכמעלות האולם: אלא מוקפות. כ"י שלא יעלו יותר
 מלפי למורה ישראל עולות אלו יודע לבין ע"כ: ויפתחוהו לעורת
 הנשים. הנה אוחן ס"ו מעלות: עורת ישראל היתה לפניו מחומתה מס"ו מעלות
 כללו ארך ק"ל כנגד הרובץ של עורת הנשים אלא שלבני עורת ישראל
 קרי ליה אורך מתוך שרוחץ שלה היו אלא י"א אמה ומנהג המקרא בכל מקום מדה
 היתה קרויה ארך והמטות קרויה רוחץ והאילו הוא אורך לפי דברי אחר וכן
 עורת הכהנים משהאל והלכה ק"ל כדרך כלפי דריסת ישראל וי"א צרובת כלפי
 המזבח: וראשי פספסין. גידין של פנים מונחין בצדן רשע וסומן בין דריסת ישראל
 לדריסת הכהנים ועד ראשין היו ישראל להיות נמשכין אל כוהני הכהנים רחוק מן
 המזבח ומשהמשכן וכן לחוריה שכן הכהנים וסומן הכהנים והלויים בכל מקום
 אלא שחללו י"א אמה השמים לעלות הר"ר שמשע ז"ל. והיה הרי"ה ז"ל וראשן
 פספסין מצדלין וכו' ופי' זו היתה ראשן של הלו העורות כלומר התהלך שכן
 היתה פספסין פי' ענין דקיס שהיו בנויים עם פ"כ וס"א ורש"י וכו': ראב"א אומר
 וכו'. פ"ק דיומא דף ס"ו והוא פ"ו החליל דף ג"ב. ופי' הר"ר שמשע ז"ל מעלה היתה
 עם בין י"א של ישראל וכל של כהנים ודוק בפספסין לנדרך את עולם קבוע עם
 בהחלת עורה שכן וכן נהג ברכת כהנים בראש עורה והל לוי בראש עורה
 וישראל בני בני ובחלו דוק עולות עוד שלש מעלות ענבה של כל אחת ח"י [אמה] שכן
 אמה וחתי מלבד מעלה ראשונה של אמה היו שתי אמות ומחלה שצבליה כהנים משהאל
 ע"כ. ויק"ל ג"ל אחריתא למתני' מנאחא עורת הנשים נבונה וכו': וישלש
 עשרה השתחואות. תוס' פ' שני דיימי גזירות דף ק"ו: ר' אליעזר בן יעקב
 אומר וכו' הוי"ו שפספסין. פי' יום הכפורים דף ע"ה. וביד פ"ה דהלכות בית הכמורה
 סי' ו' ובפ"ה סי' ד' ופי' שפי' סימן ג' ו' ופי' שפספסין פרק שני מנזירות משנתו
 וי"א בפרק ג"ל. וכתב הר"ר יוסף ז"ל פ"ה ז"ל ולא היה להם שם:

פרק ג' המזבח וכו'. פי' אישיו מקומן דף ג"ל פריך מינה לרב דאמר ללא היה
 יסוד למנוח בקרבן דרומית מזרחית להכל קתני שהיה מרובע ז"ב על ז"ב
 ומשי ללא ארבעת רבעין קאי חשיב הכה אלא מזל לכן היה ז"ב ומזל מערב ז"ב
 אבל מורת ודוים לא היה אלא ל"א על ז"ל דקרבן דרומית מזרחית הכהנה לא אמה
 לדרום ואמה למזרח ע"כ. ואיתה נמי צפ' שחי הלהם דף ל"ה. וביד פ' שני דהלכות
 בית הכמורה מסומן פ' עד סימן פ"ו כוהני מתני' עד סוף סימן ג': עלה אמה וכו'
 פי' לזבז וערבה דף מ"ה. כפי' רש"י דבור המתחיל עלה אמה כהנה שגידן להיות
 על חמש וכנס וכו': עלה אמה וכנס אמה וכו' עלה חמש וכנס אמה.
 הכוונות שנה מערכת אבל עלה שלש זה מקום הקרנות שלא היה עם כהנים לא קחצו
 כו' [ע"י] בחי"ש ד"ה מקום הקרנות] ונס תוס' ז"ל עם פ' לזבז וערבה כהנו על רש"י
 ז"ל דמ"מ מוחך בהנס נירסח הספרים שכתבו בכל הספרים עלה שלש וכנס אמה וזה
 המקום הקרנות כלומר צדוהת כהנים על הקרנות צדוהת וסמך הוא קמח דוהת
 דאחרית שנה מערכת אבל עלה שלש זה מקום הקרנות כהנה כהנה כהנה ע"כ.
 [בנה"ה ל"ה א"ס י"ס ט"ס קטור]. ובמנ"ה ז"ל פירש במתני' ח"ל לא זכר גובה המזבח
 כולו לפי שהוא מפורסם שלא נקבע לא הוסיף ולא גרס אמרו מזבח ששעה משם
 וששעה שלמה וששעו בני הגולה כולל עשר אמות גובה והוא דכתיב שלש אמות
 קומתו משפת מערכת והמעלה וכבר נתבאר שגובה עשר אמות אמה יסוד ומחם אמות
 סובב ושלא אמות מקום המערכת ואמה קרנותיו לפי שכל קרן הוא אמה על רום
 אמה ע"כ. ועיין במ"ס לקמן פ"ד סוף סימן ו': במצאא שלשים על שלשים.
 לאו דוקא דלשנים אמה ושני פספסין על ז"ב אמה ושני פספסין הו' וכן ג"כ נמא'
 כ"ה על ז"ל לאו דוקא דכ"ה אמות וד' פספסין על כ"ה אמות וד' פספסין הו'
 כדלמרינן במנחות צפ' שחי הלהם אלא שהוא לא מנה. הספסין שהוא פחות מאמה
 דבין דלא היו אמה לא חשיב ליה גם זה קיור עפירוס הרמב"ם ז"ל. הלוי
 צמ"ה במשנה ר"מ אומר כל המדות היו בינוניות קוץ ממונה וכו' דפי"ו דכלים
 ומנואר בחלק צפ' הרמב"ם ז"ל במתני' ע"ש: ובשעלו בני הגולה. וזכור פי' קדשי
 קדשים דף ס"א וכחתי שם תוס' ז"ל ד' אמות מן הדרום וד' אמות מן המערב כך
 נירסת הקומרים וקפס לר"מ דל"ה היה המזבח אמה נערכת בחלקו של יהודה
 למתנחה בבית ראשון לא היה יסוד לקרן דרומית מזרחית [כו' ע"י] בחי"ש [ע"י]
 וביד פ"ה דהלכות בית הכמורה סי' ד': במצאא ניהל ויזית שהיה אמה על הפוכה
 שלש עכ"ל רש"י ז"ל ניהל ויזית עשו כמין כהן פסופה שלו וכדמפרש מן הדרום ומן
 המערב ע"כ והאמר דמן הפוכה היה כהן פסופה: בשורא אוקר אל ארבעת
 וכו' כ"ל. ואיתה ברייתא צפ' קדשי קדשים דף כ"ה: ורוחם של סקרא דוגרו.
 צפ' אישיו מקומן דף ג"ב ופי' הלהם דף ז"ל ובס' שני דמכורות דף י"ו. וביד

קד נקד והוסף אוח היו במלת מבדיל נס מחק מלות הו דעולין דמשלשלין :
 ו הדיחבל מאה על מאה וכו'. פ' הויאלו לו דף ג"ב. ונע"ד לסיכל לאו דוקא
 דכא רוחב האולם והתאים הן בכלל המאה כדמפרשים ואילו מן המורה למעבר וכו' אלא
 טולו נקרא סיכל קד נע"ד. ועוד נע"ד דויו דוהסיכל עטס ויהרס. ונס הר"ר
 יוסף ז"ל מחקה וכתב לא בכל מקום היה מאה אלא בראשו שהיה סם האולם ע"כ.
 ועוד ראיתי שכתב בזה ערב הקפ בחולם ואלמד בסגול. וגם בחופפות יוס סוב
 מלאחי כתוב קן : האומם שש אמות. פי' הרב ר' שמעי' ז"ל מאה על מאה ספורם
 לפניו ממדת למעבר למאן לדרום והשחא מפרש על רוס מאה האומם סם אמות
 המפתח גבוה מן הארץ שש אמות בניין אשום חומה ספורמה ור"ך לומר משלות היו
 צאלם שמהם עולין על המפתח ומורדות בהיכל לירד צסס בן המפתח ע"כ ופי' מהר"ק
 ז"ל סם צפ"ד ועטמו מפי טסס האומם הוא היסוד המבולע בקרקע לא היה לו למאה
 למנוחה ככלל רוס הסיכל ע"כ. וכפס עוד ז"ל שאפשר לרן שכן סובר ג"כ הרמב"ם
 ז"ל ביד ע"ס : בית דולפא. פי' הרמב"ם ז"ל היה נכסג אלאס (כו' פי' בחי'ט'
 וקרוב לזה הוא פירש הרב שמעי' ז"ל. וז"ל ואמתים בית הדולפא מקום עשו סם
 אס ידלף הבית יקלה לתוך ע"כ : ואמה מעויבה. ונבטה של עליה מ' אמה אמה
 כיור ואמתים בית הדולפא אמה תקרה ואמה. מעויבה ושלא אמות מעקס וכו' קד ג"כ.
 ואמה א"ה כו' פי'ק דמועד קטן דף ע' : בול"ה עורב. סם כל ברזל חד מה מעייל
 עכ"ל רש"י. אבל הר"ר שמעי' ז"ל פי' ספורין נעולין בנג אמה גובה לכלוא ולמנוע
 השוף מעליו שלא יפק ע"כ. הנה"ס והר"ר יוסף ז"ל הקסס על פי' רע"ל דמה
 מוציאה למנוע העורבים כי אפילו היה ינחו עליו העורבים כיון ססס קלים ותו
 דיון ספורין של פי"ה עורב לא היה אלא כדו' שלא ינחו על נג ברזל חד מה מעייל
 ססיף ששה על הכותל וערוך פי' זורה להפריח אה בעופות ע"כ. וכפס עוד
 אמה כיו' ואמתים בית דולפא וכו' ג"ל לפ' שדך היה הענין כי היו סם קירות גבולות
 שכן מנחות מכותל לכותל ותחת אוחה הקורות היו לפים עמים מלויירים ספורי חומה
 כפי מה שכתוב לעשות בהתים סכניס תחת הקורות לפים דקים ספורי חומה
 כדו' שלא יפול האבן מן הפליה לבית וכדו' שלא יראו הקורות בתוך הבית וכן ע"כ
 הקורות היו לפים אחרים עמים שעליסם סמיון אה המעויבה של אבניס או ספר
 והנה הנחל אמר אוחה סכדר מלמקן למעלן כי הדפים סתחונוס לא נקראין כיור
 ומה שכתב לבין הדפים העליונים דעיונו עובי הקורות נקרא בית דולפא פי' ססס
 חלל צבית והדפים העליונים נקראין תקרה והספר בעליהן נקרא מעויבה עכ"ל ז"ל.
 ורש"י ז"ל בספרין דף ו' פי' ז"ל סם אמה כלה עורב לבני נקס אמה דלמריקן צפ'
 בנרא דמנחות סר"ל ע"ל ברזל לא יפחות מאמה על אמה לכלה עורב סמיון מצי"ל
 סבלאות סר"ל אמר על אמה לא יפחות מאמה סבלא אמה קורות ומפיין סבל
 ראל סג על סיכל נגרס אה העורבים וכן יבטו סס. כלל לאון מנרס סמנרס אה
 העורבים כמו כלל ידעני כלל סרוחי דלמריקן במסכת נדה סהיה מנרס סנוניס
 ממנחו כשעת סמנים כפוס לניעות דלסר לפסח משרו צפי כל חו' ע"כ. ועוד יס
 לו נרש"י ז"ל פי' אחר וכתבתי צפ"ד כימין ד' דפס' צררל דמסכת מנחות. והרמב"ם
 ז"ל ג"כ פירש כלה עורב על ברזל סחא אמה על אמה ומלא כולו סממריס ומסיון
 אוחו בראש נג בית המקדש והנג משופע למעלה כמין כובע וסס בראשו היה עובה
 ג"ה עורב ססכלה סרעריס שלא ינחו לפס שלא יפק סג ע"כ. וערוך פי' עשו
 זורה להכריח זה עוסת מנג הסיכל כדך עסובין עכשו סומרי ורעיס וקראו אוחו
 כלה עורב ועוד כתוב ספורין מקדס שצריה סרוחי סג אה היו לריקן כלל
 עורב שלא היו עורבין ספורין אלא במקדס פני שלא היה קדושהו כקדושת ראשון
 הוצרכו לכלה עורב סחא יעניכו סם דבר עמא ע"כ. אבל חוס' ז"ל כאן וגם בספת
 ס"ס ר' עקיבא כתבו עליו וליה דפ"ק דמועד קטן מוכח בהדיא שהיה במקדס ראשון
 ג"ה עורב וחרו כאן וסמא סחלה עשה כלל עורב שלא היה ונדל קדושהו חרין
 קן כסרסל קדושהו סמסו ע"כ. ותמתי סמלאחי כחוב בילקוט פי' תלוס כימין ספ"ה
 דלוי וקא מפרס ססס ער אמות על גובה המוצה ואחד מהס כלל עורב :
 ו המורה למעבר. פי' הויאלו לו דף ג"ב : כותל האולם חמש והאולם י"ל
 וכו' ביד סס : אמה ספורין. פי' רש"י ז"ל שם סרקבין לאון פנים חוץ הכל ור"ל
 לדבר דלמריקן דפ"ק ס"ה סידריס הרסלוניס היו מכניסין ספוריסיך לרך סרסוקמון
 כדו' לחיבן. כמעשר למדעו סספרק לאון כיספת פנים סהו ע"כ. ומה ספי' רע"ל סהו
 פי' חוס' ז"ל צפ"ק דכ"ב דף ג' ועיין צמ"ס צסס רש"י ז"ל בר"ס הויאלו לו. וזה
 פי' הר"ם ז"ל אמה סרסוקן סרס"י ז"ל צפ"ק הויאלו לו סצבתי סני לפי סהיה גובה
 ק' אמה לא לעשות כותל בין הקדס ובין קדס הקדסיס לפי סכותל סן ק' אמה
 אינו יכול לעמוד על עובי אמה לפיכך עשו סרוכת במקום הכותל נראה מדבריו ז"ל
 ססס בעלות ריך לעשות מהייל למעלה כמו למעט וקסס ססרי רלחי ספספין היו
 מצדילין צביטה ולא כותל וקס סרוכת כדמתן לעיל ורלחי ספספין מצדילין בעליס
 צבית הקדס ובין קדס כדמנרס ועוד אה סה היה ג"כ צבית ראשון יקסס ארן צני
 כותל ססרי צית ראשון מפרס צצברי הימים סהיה גבוה מאה ועסריס אמה לכן
 נראה שלעולם לא היה כותל ולא פרוכת בעליס צין צבית ראשון צין צבית סני ומה
 שפס כותל צבית ראשון וסרוכה צבית סני לפי צבית ראשון לא היה הסיכל גבוה על
 אה עשויס אמה כדכתבי וסלסי אמה קוחמו וצבית סני היה גבוה מ' אמה כדמתן
 הכל וגבוה מ' אמה וכותל סעביו אמה וגבוה מ' אמה אינו יכול לעמוד עכ"ל ז"ל :
 שבעים אמה סס"י סעורף האולם בלרס ובלד זה מסימיון הוספר : כותל הדיחבל
 שש והתא שש וכו' צפ"ק ר"פ הוצרכו את הבית האולם ערוך עליו חוס' פי' לויחו
 מקוין דף ו' : וחמש עשרה אמה פן הדרים קד ג"כ. וכפס רד"ק ז"ל צפ"ק בירוש'
 לספר יחוקאל כסוק והבנין אסר אל פני הגורה ומה שאמר שהאלס ערוף על הסיכל
 פי' אמה מכאל ופי' אמה מכאל לא סחלו של אילס רחב סחלו של סיכל. אלא צית
 סחלפוס סחונר לאלוס מכאל וסכאל עד כיון : והוא היה נקרא בית ההלפ"ת וכו'
 נקד הר"ר יוסף ז"ל ויורה בירושלמי אמר פן הדרים קד ג"כ. וכפס רד"ק ז"ל צפ"ק בירוש'
 וסס כי כ"ד סחונת הלון לכל משמר ומסמר וסרלס ד"ד סמלבד ספסכין נקרא חילין בסוף

ויני גם כלאון מקראס בספר עורל אצתין מחלסיס וקראיסי קן על סס סכורתיס צסס כמו
 כליל יחוקל חולחו סרסס ססס לאון כרייה וכן מלאחי אה"כ בספר סרסיס סרס סרס חלף וביד
 פי' הדלכות כלי המקדס פי' פי' משמע סר"ל סהו מקום לנגו גיטו לסכניס ספסמו :
 והדיחבל צור מאחריו. פי' הרמב"ם ז"ל היו מנין הבנין מוטע ללד מערב וסמימך
 מטע ללד סמנרס סמנרס כדמות סרריס והוא רחב מלפניו ורד מלחריו כזה
 ע"כ. וסר"ר סמעי' ז"ל פי' זר מלחריו סצביס אמה ורחב מלפניו אמה
 אמה : שנאמר הוי אריאל אריאל קרית חנה דוד וכו' קד ג"ל.
 כסוף פי' רע"ל ולא אהפריס לי הילך ססרי מאה על מאה סהיה סס
 צבית : כפס הר"ם ז"ל נע"ד שאין כאן קוסיח כלל אפי"ס שהיה אמה
 על מאה מ"מ מאה סלנד סחונר לא היה ססס שס ססרי מן האופן
 לדרום סצביס אמה מלד סמערב דעיונו סררי הסיכל אמה מלד סמנרס סהיה אמה
 אמה ססרי האולם סודך עליו ס"ו אמה מן האופן וס"ו אמה מן הדרום עכ"ל ז"ל
 וגם סר"ר יוסף ז"ל כתב ספורס מן האופן לדרום סצביס אמה בלא האולם אלא עס
 האולם סהיה מאה אמה וסו' מה סלמרו סהיה רחב מלפניו ורד מלחריו ע"כ :
פרק ה בל העזרה וכו'. פי'ק דיומא דף ס"ו עד ומקום הנסיון. ופי' סתי הלחם
 דף ל"ו עד מן האופן. וירושלמי פי' סחליל. וכתוב צברך יס מפרסיס

סלכן נקראת עזרה מן עזרה בלרות כולמר ססס מחקבין להסלל לאל וסמיון ועורן.
 וביד צפ"ה דהלכות צית הנחירה ס' ד' וס' י"ב עד סוף ספרק אציה לכליה
 ספרקין : מן המורה למעבר מאה ושמיניס ושבע מקום דריסת ישראל אחת
 עשרה אמה מקום דריסה סחלניס וכו' כ"ל : בין האולם ולמוצה. פי'ק
 דיומא דף ס"ו : ב מן הצפון לדרום קל"ה מן הכבש ולמוצה וכו' ק"ק נע"ד
 סצביסל קלמר מן האופן לדרום דמשמע סהולך למנוח סתחלה מלד לאון ולסיס צמה
 סבלד דרוס וספסל כסבל לפרס סחליל לפ' מן סכסס ולמוצה דעיונו צמה סצבד דרוס
 וסס ביד צפ"ה דהלכות צית הנחירה יתא כציפ"א דקס סדרל דמן האופן לדרום
 כמו סקפתי סררי לפיות אכל צמן המורה למעבר קסס דמ"ס ססס לל מערב
 בריסל אפי"ס דקס ליסל דמתני' מן סמנרס למערב. יס ספריס סכוליה ספרין מסנה אחת
 ויס חולקיס אווח לסחיס ויס לרצבס ומתחלת מתני' צבצב דמן האופן וכו' וכן סהו צבתי' יס'
 וגם אהי כך פסעה : מן הכבש ולמוצה ששים ושתיס. איה דלא נרסי מלת מן
 והכי סתצבירל. וגם הר"ר ז"ל מחקס. ופי' קסוי דלשיל סן צברק סלסי סבר המוצה
 וסרצב סו וסכי קלמר סכל דס' וסחיס סו סה סריך על סה סצבסיס פי' קדסי
 קדסיס דף ס"ב ומסני נמלא סרסל סכסס סורח וסולה על ניססת היסוד [נהי"ס]
 והסיף חוסספת יוס עוב ונמאי דמפרסיק לעיל דלוי יסוד לדרום סוקי סמנרס
 ספרק מתיי דצוסיס דף ג' ד' דל"ק סורח אמה סכסס יסוד ופי' רש"י ז"ל צמקס
 סכססיס של יסוד רלוייה לביות ונמלאו סחי אמות נצלסח לתוך לי"ב של מוצח סהיה
 נכסס לתוך ספנימי סכססד בליסס ססיסוד סחליל צס בדרום אמה אחת ע"כ. וכתוב
 צבית יוסף צבור אורח חייס סימן קכ"ו וז"ל וצסס צבתי סהי גלון מלאחי כותב
 סעסס יוס ספסות מסוב דסחלה כנגד רש"י חקסו וסכסכין עולה וסחליל
 עס אצרי סחמיד סהיה עולה דרך ימין ומקוף ויורד דרך סמאל ובין כסס למוצח
 סו ג' רובדין של ארן ויורד צסס ג' ספסות של עקב וסו עוביס כמו ססס
 סו עושין עכ"ל. ואינו יודע אהי סס ססס ספוח [סחליל וסכסכין ומניע לראש
 סמנרס נמלאו סחי אמות העליונות עלו ומנלסיס צבתי אמות סל מוצח. וכתוב
 סס חוס' ז"ל סיינו כלוי דפ"ל צממיס וקסס כותיה מסוס סרנוס דידן דמחנמי'
 לצחסיסתי יתניי מקדסל אכל לרס דפ"ל דלא סהי יסוד צבתי סהי מוצח מן האופן
 לדרום ל"א וצסס לי"ב הרי ס"ו וס"ל לסנויי סהיה סורה על סכסכין אמה ע"כ. ועיין
 צמה סכסכין רש"י : מן השבעות ולשולחנות ר' וכו'. מפרס למצ"ס
 ז"ל צפ"ה דהלכות צית הנחירה דה"פ מן ספסות למחית השולחנות ארבע וממחית
 השולחנות ולנסיון ד' סך כפס סס מקום השולחנות סמונה אמות. וכפס סהסס סר"י
 אפריס אכסניו ז"ל וז"ע למע לא סוכר מקום השולחנות ע"כ ואינו מלאחי סרס"י ז"ל
 כפס צפ"ק דיומא דף ס"ו ומקום השולחנות לא סולך לפוס סרסכו סמנרס כפס
 יחוקאל ע"כ דקס ס' חוס' ז"ל תימא דתק כמסכת חמיד פי' אחר להס סמונה
 צית סמסכתיס סהיה לנפוטו של מוצח ועליו סמנה סמנרס נכסין וכו' עד סכני חולין
 ומספסין על השולחנות של סיס סכני סעוויסיס וסכא מסמע סיס ריוח ד' אמות
 ציטיס ז"ל דהיי אחריו ינחו דהיי דלכא סינו סמונ' סלחנות של פיס סהו מדיחין
 עניס סקצניס וסכו דססס עומדת צין סעוויסיס סכני חולין ומספסין וסכסיס
 מונחת על השולחנות כדו' שלא סחא נגרה ע"כ קרקע. אפי"ס סהי סריקס ד' אמות
 קרי לס ססס צין סעוויסיס דאפי"ס סריקס ד' אמות לא היה סכסיס ענרת צלרן סוף
 סכסיס גדולס ומניע השולחנות כדאיתא בברסחי' רבס דסמריטבין ככסי סחמיד על
 גמליס סו סנרין צברין ע"כ והמורה ר' יוסף ס"כ והמורה ר' יוסף ס"כ והמורה ר'
 פי' חמיסי סיס ער אמות וסו לין סכסס ולכותל וסיס ער וסו למקום סגסין וכן פי'
 ג"כ ס"ר סמעי' ז"ל וכן פי' ג"כ רש"י ז"ל צפ"ק דיומא אווח סעורף סחליל חליו לדרום צין
 סכסס לכותל וסו למקום סגסין ע"כ. ועוד פירס סס מקום השולחנות ד' וכוין
 סכסס לשולחנות ל' וסכרין כ"ה אמות אווח סחליל למקום סגסין סחליל חליו וסוין
 ככס לכותל וצבי מנמס צה ד"ל הויאלו ולא פירסה סמסנה מקום השולחנות סמא עס
 מקום סגסין סהו כלול צלותו חלק סחלה חולק כ"ה אמות סעורפיס ברוח ערורה על ק'
 ועסר ספורסיס מנלל מן סכסס ולכותל דרומי י"ב אמות ומחלה. וסו כך סמנרס
 סמקיס השולחנות כלל עס מקום סגסין אכל עס סמניו כאן סחליל חליו וסוין ככס
 ולכותל ומקום סגסין פירס לי מורי דלך רצינו יסמך בר' יהודה ז"ל י"ב מן
 ספריס וחוסס סן צין ככס ולכותל וסל ספריס למקום סגסין וסולחנות וסוין עסס
 לצבריו לפי סכני ככס לכותל מקום ספריס וכן יס לורך סמסיס על שולחנות ונסיון
 וצבי מנמס לפי סהיה לו להנא לפרס ספריס סלל פירס ריך אה סחליל לחלוק למצ"ס
 ע"כ. ועיין צמה סכסכתי ככסו ז"ל לעיל כני סימן ס' : ג שש לשבות וכו'

ז"ל אכל בסמך הוא סוחר דכרוו שפרט שחזית שמים ושחיתן העולות וכן פי' רבינו יצחק בן יודע שהעמיק פירושו ע"כ. כפי' רע"ל והוא חובתה נעשית עולה וכו' לטון הר"ם ז"ל קשה כיון שחזית בחובה סתומה לא סידך לומר נעשית עולה למטה וחזית למעלה ע"כ. כפי' רע"ל הגיה הרב הנזכר ז"ל וגם שני מינין נרדף לחטאת לזונג לעולת חובתה לפי שאינה יודעת וכו'. כפי' רע"ל ומביאה ג"כ שמים לחובתה אחד חטאת וא' עולה וכו' לטון הר"ם ז"ל על זה. זה לקח ג"כ מפי' הרמב"ם ז"ל ואינו כן לפי הפירוש שהחזיק ויעקר הפירוש שמים לחובתה א' חור וא' כן יונה וסתייך עולות שמה עשה הכל למטה ועלמה לה החטאת וריכה להביא עולה מומנה ולפי שאינה יודעת אם חור אם כן יונה ריכה להביא חור וכן יונה ומביאה חטאת מומין שחזרה שמה לא עלמה לה חטאת ששמה הכל למעלה ומפסקה החטאת. וכו"מ אינה ריכה להביא משני מינין כ"ל מומין שחזרה לזונה עם אחת מן העולות שהקריב עתה למעלה וכו' לדעת הר"ם ז"ל הכל כוונת אחר החטאת אבל לדעת כן עז"ל דס"ל הכל הולך אחר הראשון חזית שמים לחובתה אחד חור ואחד כן וסתייך עולות עולה עשה הכל למטה ועלמה לה החטאת ויאה הראשונה או שמה עשה הכל למעלה ועלמה לה העולה ויאה הראשונה וריכה להביא לה שתי חטאות אחד חור ואחד כן יונה כדי לזונה עם העולה שמה עשה הכל למטה ואלו חור או כן יונה חזית חטאת שאמרה הרי עלי קן וכו'. ביד פ' עשירי דהלכות פסולי המוקדשין: מושגי מין תביא ישנים. כלומר אם הראשונים מומין אחד שהיו שני הקנים חורין או בני יונה חזית עוד פירוש מליחו חזית עולה ויאלץ ידי הכל שהקן הקריב כהן רשאו ינחת ידי חובת לדתה שהרי לשם חזית קרב והאני נשאר נדרה ומפסק גזול אחד מהן נעשית מטה והרי יח' זה החמיו ואם הראשונים מטי ממינס היו קן חורין וכן בני יונה חזית שמים חור וכן יונה ויקריב שניהם למעלה משום דמסקת לן איזה קן מהנים הראשונים קרב החורין ויכול לנדרה ומפסק ממנו פירוש אחד וריכה להביא מלוחו המין קדחתן לשל און מביאין חורין כנגד בני יונה וכו': פירשה נדרה צריכה שתביא שלשה פרידן למעלה מומין אחד. כלומר אם ידעה שלא נכה נכסן אלא מין אחד והקריבו הכהן כזה הענין ואינה יודעת איזה מין פירשה מביאה שלש פרידן כיולד אם נחנה שהני קנים חורין מביאה חור א' לזונג לפסול ושני בני יונה כי שמה נדרה בני יונה ושמה הקריב בחזרונו בני יונה וריכה להביא בני יונה לזונג לפסול] הגה"ה נראה שהוא לטון כפול]. ועוד שני חורין כי שמה נדרה חורין ולקח חזית ד' בני חורין ושני בני יונה וה"ל מלי למקס בזמן אחד שריכה ד' אם אינה יודעת איזה מין נחנה אי שני קנים חורין אי שני קנים בני יונה אבל ינחה ליה למיקס בזודעת מה נחנה מן המפ' שנחמור והאריך להביא כל הפירוש שפי' רש"י ז"ל למהני' בזכחים פ' חטאת העוף דף ס"ו ורע"ל החוק כפי' הרמב"ם ז"ל ונפי' השני שהביא המפרש בשם רבינו יצחק בר יהודה ז"ל. קרוב לסוף פי' רע"ל לרדף להיות ואם חובתה נעשית כולה למטה והחטאת כשרה והעולה פסולה הרי ינחת ידי נדרה והשני חורין שהביאה עכשיו בחטת השלימה עולת חובתה והאחר יחא לנדרה וחטאת וכו' עוד ז"ל בפירושו ז"ל לפי שהינה יודעת אי זה מין קבעה לנדרה וגם שני מינין נרדף לחטאת לזונג לעולת חובתה לפי שאינה וכו' ע"כ. אמר המלקט כמו שהנחתי מלחתי אפי' בהלמוד המוגה ע"כ הרב ר' צללאל אשכנזי ז"ל אשר היה ממלא אתו כמה ספרי כתיבת יד מדויקים וה"כ הוא הר"ם ז"ל וכן אחד משני מינין ריכה להביא חור אחד וכן יונה אחד לנחת ידי חובתה ומחטאת שמים יודעת מליחו מין היתה עולת חובתה שחזית כנגדו חטאת שולת חובתה כנגד קרבה ממה נפשך והלן חור כנגד וכו' והוא סוף פי' הר"ר יצחק ז"ל ויהיה ז"ל ורע"ל שהדק שפי' רע"ל הענין צננמו ישר הוא וכן מוכח ג"כ מפי' הרמב"ם ז"ל מ"מ הלשון שנגמס צו רע"ל עששו אינו מיושב יפה שהרי הוא ז"ל בראש דבריו

נכנס לומר דשנמא כשהביאה מומין אחד אינה ריכה לעולת חובתה ממה נפשך וכו' משמע ששוקף דבריו ז"ל ביניהם היו נרדף לומר אבל כשהביאה שני מינין וכו' ריכה להביא ג"כ עולת חובתה כמו שכתוב בפי' הרמב"ם ז"ל ודומה אליו רע"ל העתיק מפי' הרמב"ם ז"ל ומפי' הר"ר יצחק בר יהודה ז"ל וארכיב לשיטה אחרי רכשי לן הנכון ה' בעיני שרדף להינה כן וגם ריכה שתי חורין או שני בני יונה אחד חטאת וא' עולה להטיל חובתה ואין די לה כן יונה או חור לחטאת לזונג לעולת חובתה שכנגד קרבה ממה נפשך לפי שאינה יודעת מליחו מין וכו' וחטאת אחת מן בני יונה או מן חורין הביא להסוף על כצ"כ בן שחזית עולה קרבן יולדה נעשירה היולד וחובתה ג"כ קבוע והיא לא ידעה מליחו מין: בתרו"מ ד"ה בן עזאיו וכו' וכי היכה דקשיא ליה לה"ר קורקום וכו'. [הגה"ה הקשה החכם ה"ר ישראל כהן נר"ו ז"ל וחמיהו דהיינו מה שכתב הרמב"ם ז"ל ועוד דלאו היינו מה שהקשה הר"ר קורקום לח"ק כי הר"ר קורקום ז"ל הקשה ביחוש שמה לקבעם בחובה בחורין או בני יונה, וכו' ומ"מ קשה לי קשיא אחרת לפירוש הרמב"ם ז"ל למה לא יוספק כהן אחד חורין ובריחה או יונה ויקריב הון של חורין אחד למעלה ואחד למטה ופרידת כן יונה לחטאת ואם קבעה כן יונה עם הכהן הרי ינחת ידיה כן יונה ואם קבעה חור הרי הקריבה כן אחד חורין אחד לעולה ואחד לחטאת והעלה אותה חטאת עם הכהן ע"כ. ע"כ: מ"מ דהושע. וכו' מחי' כולה אינא בזכחים פ' חטאת העוף דף ס"ו וזמירין החט' למדקאמ' ר' יאושע הכא נכסאי יח' שאמרי וכו' שמעין מינה דכחם מסכת קנים ר' יאושע ואפי' דהחם בזכחים קאמר עולת העוף ששאה לממן כמעשה חטאת לשם חטאת כיון שמלק צה סי' א' במסכת נעשית חטאת העוף והכא קמי לעיל בני קן סתומה ומפורשת אין כשר אלא סתומה ולא אמר דמפורשת תתך ותהיו חטאת העוף משום דלא אמר נכסאי אלא נכסאי משום וכו' יד מעלה כדאינא החם אבל שיהא עולה נעשית חטאת צננמו שמים צה ועולות לו לשם חובה לא אמר: בשוה"א מת קרלו שבעתה. חוס' פ' כל האלמים דף מ"ו ודפ' הקומן רבא דף כ"ה: שתי קרניו שתי חצוצרות ובהקומן רבא אמרינן שתי חצוצרות של כסף צהות והכא אמרינן דמקרינן עשיות חצוצרות ז"ל לראשם שהיו למסע המזנות בימי משה דוקא היו של כסף אבל אחת שהיו לזכור על הקרבן היו מקרינן ור"ל חורין דשל כהנים היו שתי חצוצרות של כסף כדחתן בסוף תמיד והלויים של קרני בהמה לזכור ח"נ חצוצרות דהכא היינו ספורות מדאיסתינן שמיהו כדאמרינן סלבי צמה מדליקין וגם' לילג גזול אבל היא דאין מעמידין לוכא לשנוי' הכי דלייירי החם בצופר דהא לענין קרבן מיירי החם ועל הקרבן היו מפורדן בחצוצרות כדכתיב ויקטתם בחצוצרות על עולותיכם ועל זבחי שלמיכם חוס' ז"ל: שני שוקיו. עצמות שוקיו לעשות ליליין: מעיו הכהן הגדול לעשות חוף: בני מעיו הדקים לעשות פסלים ומינין לנכרות: ויש אומרים אין צמר דממעיל כל כהן גדול היו על זוליו שמונין זכר ורומני הבלת כמין ארומים עשין ממזר נכזב בתכלת עשין קשין ותלויים בשולי המעיל אלא הפעמונים כדכתיב פעמון זכר ורמון וכסונענים פעמונים של רומונים צפתת הלזבו ושמוע קולו בצוא: אל הקודש וזוהו דרך נעישת שלא להכנס להיכל' פ' שואל בתי ביום הכשורים חוס' ז"ל: ריש בן עקשיא אומר וכו'. שבת פ' שואל בתי ביום הכשורים בלשון בריתא וקמי לה צברייתא בשם ר' ישמעאל ב"ר יוסי דהי' נרסין ג' תנאי ר' ישמעאל ב"ר יוסי אומר וכו' ואם היא משנה היו לו לומר שם תן החם וכן יש בפי' עשרה יוחסין צרייתא אחר סיום המשנה אשר שם. ושם צבת פי' רש"י ז"ל מדקסי קראי אהדדי על כרחין חד מיתוקס כחכמים וחד יוצקי השוק ע"כ. כפי' רע"ל נרדף לכתוב ולהינה כן זקני חורין כל זמן שמקינין ונאין לזי' האות כח הם מוכיפים חכמה. ואחרים לפרוף דעת שנאמר מסיר שפה לנאמנים ובשמי הארץ מישחתי קרא דלמטה מיניה כתיב מסיר לב ראשי עמי הארץ. ביסיוס חכמה וכו'.

מליק פירקא וסליקא לת מסכת קנים. בעורת אל שוכן מעונים. ומרחם על עם סגולתו ובניו. ברחם אב רחמו על בניו.

לקוטים מספר אמתחת בנימין.

מסכת כריתות

בדף י"ח. תנו רבנן נעמא צביעי וחור ונעמא צביעי אינו מביא אלא קרבן א' פי' כשנעמא צביעי לטומאתו הראשונה. וחור ונעמא צו' לטומאה זו. ולא ידעתי מה היה לו להרב בעל תוס' שכתב קמ"ל דלענין קרבן לא מחייב אלא חד וחד מיהא מחייב משום טומאה זו דטומאה אחרתא היא. היולד ועבל צו ביום כך פי' רש"י פרק ג' דמזיר כו'. נראה מזה שהוא סובר שצביא צ' קרבנות. אחד על טומאה ראשונה. ועל אחד משני טומאות אחרות מביא ג"כ קרבן אחד ועלנה נדעוה מה שכתב הר"ב כי נעמא חרי יומי צביעי שנעמא צ' פעמים ביום א' צו' לטומאה הראשונה וזה דבר שאין לו שחר. דוק והנמא. ואפשר היה לומר שהוא סבר נמי בעצת הר"ב שנעמא צו' לטומאה הראשונה וחד ונעמא צו' לטומאה השנייה וסובר שרדף להביא קרבן על הטומאה הראשונה דר"ל דלענין לקמן במשנה ד' גבי אשה שילדה ולדות הרבה כו' ואפשר דה"ל דפלגי דר' ר' יוחנן דוקא דלא מוכיח כלל דבריו ר"ל ועוד למה לא יפרש המגני' אליבא דרבין דהילכתא כותביא ועוד מאן יימר דפלגי ר' הכא ואפשר לתקן דר"ק:

פרק ב' מ"א ראב"י אומר גר מחוסר כפרה עד שירק עליו את הדם. וכתיב הר"ז ותגה קמח סבר גר כיון שמל וטבל מותר לאכול בקדשים אין קרבן מעכובו אלא מלבוש בקבל. ודבר תימא פירש דאם הקרבן מעכובו מלבוש בקבל שישאם שאסור לאכול בקדשים. שהרי הוא עדיין נכרי ואינו דומה לממור או לשאר פסולים שהוא ישראל נגור. אף על גב שאסור לבא בקבל מותר בקדשים אבל גר אם אסור לבוא על כרחק מטעם שעדיין לא נקרא גר וא"כ אסור נמי לאכול בקדשים וז"ל: מ"ג ויזיר שנעמא טומאות הרבה. ופי' הר"ב כשנעמא צתוך צבתת ימי טומאתו כו' עד והשאה סד"ל כי נעמא חרי יומי צביעי הוא להו טומאות הרבה. פי' למירושו שנעמא וחד כך ביום השביעי שהוא יום חלאתו נעמא עוד פסע ומנה עול' הצדקה ימי' וחד ונעמא. קמ"ל דלענין קרבן לא מחייב אלא חד. דלא חזא זה לשפה הראשונה לקרבן ודבר פשוט שקר הוא כוונת הר"ב ובמורא דזויר נמי נעמא הכי. דקאמר החם